

سیناقت

هژمار (٦٣) تیرمه ٢٠١٥

کوشاره کا هه یقانه یا رهوشه بیری گشتی به ل نامیدی دهر دکه شیت

■ نهری کوردین ئیزی خودی
په ریسن یان..؟!؟!!

■ گه هشتا ئیسه لاهه
سیاسی بو
دهسته لاتی

■ چیره کا توفانی
دناقهه را راستی و
خه یالی دا

■ پشتی دشه قا
بوکینی دا بریارا
زفراندنا وی دایی
خو کره خزهه تکار

■ هونه ره نه د مهاباد

ل ساله ١٩٧٨ ئی د ئاهنگه گی دا
ل واشتنن جه ئایی بارزانی ئی نه مه ره
خه لات کره

ب تني ئيران خه تاباره...!!!؟

خالد ديرهشي

پار و هەر ل فی دهمی سالی بوو و هەر د فی کوژی سیلافا دا، مه بووچوونهك ل دوور هیرشیت لهشکهری ئیرانی بوو سهر سنوریت کوردستانی دابوو دیارکرن، پشتی به لافبوونا وی کورته گوتاری، نانکو دیتنی، گه لهك رهخنی دژوار بو مه هاتن و گوتن نهغه نیشاندانا ههلوستهکی لاوازه و پشتهفانیه بوو هیرشیت ئیرانیان و درویشمیت نیشتمانی و نهتهوهیی ب مه د فروتن و و خو کرنه رزگارکهریت وهلاتی و نه م ژی ب نافیت خراب ب ناف کرین، بهلی نهوان دیتنیت وان قهت نه م نه نیشاندین، بهروفاژی نه م پتر هانداین کو رژی ل سهر وان دیتن و تیگههیت خو بکهین.

نهفرو ژی دیسان ب پیدفی د زانین و دویر ژ ههر دلینی و موزایهدهیهکی کو بوچوونا خو دوباره بکهینهغه، کو نهوژی نهوه، نه م دبیزین نهغه گیلهشوک و شهر و نهخوشیت کهفتینه سهر سنوریت فی پارچا کوردستانی، لهشکهر و کومارا ئیسلامی یا ئیرانی بتنی نهگهر نینن و یا فهره نه م بی دوو دلی، ببیزینه رهشی رهش و سپی سپی، چونکی، براستی سیاسهتکرن نه یاریهکا ب سانههی یه و دفتیت نهویت فی یاریی دکهن بزنان دی چاوا ب سهرکهفتیانه یاریی ب لایی خو دا شکینن، نه م ل فی پارچا کوردستانی حوکمدارین و جیهانا ژ دهرغه ژی وهکی وهلاتهکی سهربهخو سهردهریی د گهل مه دا دکهن و ریژی ل حکومداریا مه دگرن، ههر چهوا بیت و دیروکی چ غهدر ل مه کربیت، هندهك سنور بو مه هاتینه دهستنیشانکرن، ل سهر مه پیدقیه نه م سنوریت خو ب پاریزین و مادهم نه م حکومهتین و مه سنوریت خو ههنه، و چند وهلاتهك ژی ههفسنوریت مهنه، ل سهر مه پیدقیه ب رهنکهکی نهرم و دیلوماسی و بوو پاراستنا بهرزهوهندیی فی کیانی سیاسی، سهردهریی بکهین و ههمی بزافا بکهین کو دریا سنورییته مه دا، ج زیان ب فان وهلاتان نهکهفتیت، و ههمی ریکان ل بهر وان بترین کو بههانهیهك بکهفتیه ددهستی وان دا و هیرشان بکهنه سهر ناخا وهلاتی مه، چونکی، دفی ههفکیشی دا زیانفیکهفتی نیکی دی بیته وهلات و وهلاتییت مه ل وان سنوران و نه م ههمی ژی باش فهریژ و مالویرانییته ههر شهرهکی د زانین کانی چهنن و دی چهنده کیشن.

ب دیتنا مه، ل سهر حکومهتا کوردستانی و ههمی هیز و نالییت سیاسی و جفاکی، یا پیدقیه ههلوستی خو ب ناشکرایی دژی نهگهر و هیرشکهران رابگههینن و بزاف بهینه کرن کو ههمی بهانه ل بهر سینگی داگیرکهریت کوردستانی بهینه برین و نههیلین نهو بی حورمهتی ل هه مبهری ناخا وهلاتی مه بکهن و نهوانانکو ئیرانا داگیرکهر، دورکان ددهت، کو بهانهکا هوسا یا ب سانههی بوو پهیدا ببیت و نهو و دوژمنیته دیتر نارمانجیت خو پی ب هنگیشن، کو نه م دوی باوهریی داینه نهو پیکفه پی ل تشتهکی ب فی رهنگی دگهرن.

تشتی گه لهك بالا مروفی د کیشیت نهوه گه لهك ب کیمی دبیینن، نفیسههرهك، یان، سیاسیهك، وی مافی بدهته خو و ببیزیت کو هندهك تشت ههنه ئیرانی مافی بدهنه خو هیرشا بکهنه سهر وهلاتی مه و کس نابیزیت کس و نالییت دبنه نهگهری فان بهانهیان بو دوژمنان کو هیرشان بکهنه سهر وهلاتی مه و جارهکا دی چهندین گوند و دهقه ریت دیتر بهینه ویرانکرن و بدههان کس ببنه قوربانی، د خهتابارن.

سىيلاقت

ھژمار
63
تېرەھەھە ۲۰۱۱

كوقارەكا ھەيقانە يا رەوشەنبىرى گىشتى يە ل ئامىدىي دەردكە قىت

رەوشا گوزاريا سەرسنگى و ئالوزىيىن درىكا
پيشكەفتنا وى دا

ب كارئىنانا ئىسلامى دوارى سياستى دا تا
چەند باشە ؟

بو نەخوارنا گەلەك زادى

مروقتى شكەفتا شانەدەر د چەرخىن بەرى
يىن كەفتندا چ د خوار؟

دەرھىنانا ھونەرى

مەھمەد مەلا جەمدى
mehemed_sersink@yahoo.com

نۇتۇ: دلوغان جەتەم
تېپىلىدان: كوما كارى
چاپخانا خانى - دھۆك

E_mail: guvara_sulav@yahoo.com & guvara_sulav@hotmail.com Tel: 0627633369

دەستەكا نىسكاران

جەبدوللا مەشەختى
د. ئاشتى جەبدولجەكىم
مەھمەد جەبدوللا ئامىدى
يوسف مەھمەد سەئىد
سەردار ھىتوتى

خودانى نىمىتيازى

مەھمەد مەھسەن

سەرنىسكار

خالد دىرەشى
xaliddereshi@yahoo.com

نەدرىس :

ئامىدىي - كانيا مالا
موبايلا سەرنىسكارى:
Mobile: 4642107

www.amedye.com

سىيلاقت ل سەر تۇرا نىنتەرنىتى:

- ھەر بابەتنى دگەھىتە سىيلاقت، بەھىتە بەلاقتىن، يان نە، بۇ خودانى ناھىتە زقراندىن.
- ژىلى ئەو گوتارىت ناقتى سىيلاقت ل سەر ئەم بەرپرسىيار نىنن ل ناقتەروكا چ گوتار و بابەتت دەھىنە بەلاقتىن.

دەستەھەلاتا خورت و ئۆپۆزوسیۆنە کا خورت

عزت یوسف

بەری ھەر تاشتەکی، ئۆپۆزوسیۆن ب تێگەھێ خۆ یێ گشتی، د ناڤ ھەموو کومەلێن مرۆڤان دا بگرە ژ خێزانێ و بەردە ژ کۆمکۆمکێن پێشەیی و ئالیین سیاسی دا ھەبە. کەسێن ئۆپۆزوسیۆن یان ئالیین ئۆپۆزوسیۆن، ئەو ژێ ھەر خەلکێ ئەقی میللەتی و ئەقی ئاڤی و ئاخینە. نە لەشەکی نامویە و نە ژێ کەڤر و نێزەکە ژ فەزایەکا دی ھاتیە خواری. بەلکو ئەو ژێ دبێنن و دخوینن و ل دوێڤ بەرنامێ خۆ سەرەدەریی ل گەل پێشەت و بوویەرین ستراتیژی و تەکتیکی و سەرەدەمی دکەن. دېھرامبەر دا ژێ، نە ھەر تاشتەکی ئۆپۆزوسیۆن دنازبێت و دشاربێت یێ ساخلەم و رەواپە. جارن ھەبە کێشێ ژ نەبوونا کێشێ دروست دکەت و ژ قەواری وئ یێ دیارکری دەردئێخت و چەندەکی ژێ پێڤەدبێت و ژ پێشەیی و مێشێ دکەتە حیشتەر و گامبێش. یان ژێ چەند بەرەک و گونتلەک ڤێکبکەڤیت درێژبێنە سەرچادان و دبێژن ھولکا مەبە.

دەمی ئاخفتن دەیتە سەر ئالیین ئۆپۆزوسیۆن، ژھندەکاڤە چ تاشتێ دبێژن ڤیتە و ھەر ئەو، ژھندەکا ژێ ڤەڤیتنەگێران و دەڤە. لئ نەئەڤە و نەئەو. زاراقی ئۆپۆزوسیۆنێ چالاکێ و کاری ھەڤدژێ رەڤتار و رێبازا دەستەھەلاتی ڤەدگرت. دەستەھەلاتی ھەردەم کێشە ھەنە. کەسێن سیاسی ھەردەم تاسب ھەنە. میللەتی ژێ رۆژ بۆ رۆژێ داخوارین خۆ پتر ھەنە. ل ھەموو جیھانی چ دەستەھەلات و حکومەت بلا چەندا کارا و بالا ژێ بیت، بلا چەند خبرا سالا ژێ ھەبیت، چ دارین سێحری د لەپا دا نینن زڤستانێ بکەتە بہار و گیایی بێنتە چۆکان. پرائیا جارن دەستەھەلاتی پێڤە ناھیت ھەموو داخوارین جەماوەری د شەڤ و رۆژەکان، یان ژێ ل دوا رۆژەکا کورت سەرراست بکەت. رەنگە دەستەھەلات ژێ گەلەک جارن یا خەمسار بیت. لئ دەمی ئۆپۆزوسیۆن ھندەک دەرگەھێن ئاسی دقوتیت، ئەگەر ھات و ئەو بخۆ ژێ بچیتە دناڤدا دئ شاش بیت و نزابیت دئ چەوا ژێ دەرکەڤیت. ئۆپۆزوسیۆن ساخلەم دخواستە مەرەم و ئنیەتین ساخلەم. دڤیت یا نەگۆر بیت بۆ بابەتین نەگۆر، دڤیت یا ھاریکار بیت بۆ باشترکنا رەوشا ژیارا خەلکی. پێدڤیە ئیش و لەنگەریی بەرچاڤ بکەت، یا ژ وئ پێتڤیترژی دڤیت دەرمان و کەویانا ئەوئ ئیشی ژێ پێشنیار بکەت. یا شاشە ئۆپۆزوسیۆن ھەلگری پەيامەکا نمونەیی و تیوری و سەر مێزا بیت، بەس ھەلگری گوتار و دروشمان بیت، بەلکو دڤیت خۆدان ھزرەکا قەبی و ڤەکری بیت. ئەو تاشتێ دخوارین د شیانا کارکنا مەیدانی

دابیت. خۆ ل وی ئاستی دانیت ئەگەر ھات ئەو دەستەھەلات بیت، چەند دئ شیت ئەو تاشتێ ئەو دخوارین بچە بێنن! بلا ئەو کیش و ڤەکیش و ئاستەنگان تێکڤەنەدەت و نەنازبێت کو ئەگەر ئەو بخۆ ژێ ل جھێ دەستەھەلاتی بیت سەرخستنا وئ مەحال بیت. دەمی جیمی کارتەر سەرۆکی ئەمەریکا و ل سەر کورسیکا دەستەھەلاتی نەیارێ مەزنی کوبا و نەحەزی کیشا ڤەلەستینی بوو، لئ نە تاگر و پشەڤانی وانە و سەرەدانین بەردەوام دہەتی، چونکی نە نە ل جھێ بەرپرسیاریی یە. دەستەھەلاتا نمونەیی و سازگار نەبوویە و نابیت. کیماسی و خەمساری ھەر ھەنە، ئەھا ل ڤیرە ئۆپۆزوسیۆن دکاریت خۆ بکێشە د مەیدانی دا و رۆلی چاڤدێریی بێنیت و باوەریا خەلکی بخۆ بێنیت، نەکو خۆ بێختە د ڤالاتیەکی دا و چەرخال خۆ ڤەدەت. بزابیت چ کار دشیانداپە بەیتە ئەنجامدان و چ کار ژێ ھیشتا دەم بۆ نەھاتیە و جە بۆ بەرھەڤ نەبوویە. ئۆپۆزوسیۆن دکاریت ھەڤکێی ل گەل رەڤتارین حکومەتی ب ریکا کارتیکرنا سەر راپا گشتی بکەت. دکاریت رەخنی بۆ چاککرن و بەرھەڤ باشبوونێ بگرت، لئ نە رەخنەکا خاپینوک و خۆپان بیت. دڤیت تا راددەکی باوەری د ناڤبەرا دەستەھەلاتی و ئۆپۆزوسیۆنێ دا ھەبیت. ژبۆ خزمەتکنا وەلاتی و وەلاتیان دوو جوکبێن ئیک دەراف بن، نە ھەر ئالیەک ب کەیفە خۆ ئاوازان لیبەدەت. گەلەک جارن ژێ ھەر دوو ئالی ل سەر ئارمانجی ئیکن، لئ ل سەر تیکوشان بۆ ڤی ئارمانجی بیست و ئیکن. ئەڤ باوەریە ژێ پەیدا دبیت دەمی دەستەھەلات بەرچاڤ وەرگرت

ئەندازىباريا كارى خۆ بىكەت، زىدەبارى ھەبىونا ئۆپۆزوسىيۆنەكا پىنگەھىشتى و خۆدان پەيكەرەكى ئاڧا و بانگەوازي خىرى دى كار كارا تر بىت.

دەستەھلاتا خورت پىدقى ب چاقدىرى و ئۆپۆزوسىيۆنا خورت ھەيە داكو ژ خەمسارىي و لاوازيي بدەتە پاش، بۆ كارى وى يى رەوا ژى بىثىت ئامىن و باش.

بىكەت، ئۆپۆزوسىيۆن، يان ھەر حزب و گروپەكا سىياسى ژى دخازىت دەستەھلاتى وەربرىت، لى ئارمانجەكا بەاتر ھەيە ئەو ژى خزمەتا وەلاتيانە و گوھدانا پىدقىيىن وان يىن سەرەكى و رۆژانە نە. سەرکەفتىن ژى ھەر ب قى شوقى دا دكەڧىتە بەرى.

دەستەھلات، يان، حكومەتا خۆدان بنگەھەكى بەرفرە ئەو بخۆ دىثىت

كو ئۆپۆزوسىيۆن پىشكەكە ژ ئەوى گەلى حكومەتىنىي لى دكەت، بەرامبەر ژى ئۆپۆزوسىيۆن ژى بزانىت كو ئەو حكومەت سەمىيانا ھەمىيانە.

رەوا نىنەچ ئالىەك گومانى ل سەر ئارمانجىن ئالىي بەرامبەر ب ناحەق پەيدابىكەت. راستە دەستەھلاتى دڧىت دوم بىكەت و تىرمى خۆ چەند جاركى درىژ

ب کارئینانا ئیسلامی دواړی سیاسهتی دا تا چند باشه ؟

نومیند وه لاتی

ریککهفتنا دوو پارتیتین ئیسلامی دگهل پارتیکا علمانی تنی بوینهجه کرنا بهرزه و ونیدیین خو کاره کی شاشه دناش کریاری □ ن شان پارتان دا و کو ئهف چندا هه نی ژی دی خاله کا رهش بیت د میژویا وان پارتا ندا، چونکه نهو لایه نی ئهف ههردوو پارتیتین ئیسلامی بوینه هه فیشک تنی داکو هه فیکیا نهو چند پارتیتین دهسه لاتدار ب تاییه تی (پارتی و ئیکه تی) بکن، تنی دا بگه هنه دهسه لاتی، نهو پارتا نهو دگهل بوینه هه فیشک نه سه رکردین وان و نه پتیریا بزاقکارین وان، نه باوه ری ب ئیسلامی هیه و نه روژده کی ژ روژان دبه رهفن به ره فانیی ژ ئیسلامه تیی بکن، ژبلی کو نهو بخو نه دیموکراسی نه، لی وهسا خو دیارده کن کو دقتیت کوردستان به ره ف دیموکراسیه تی بچیت، ژبه رهندی ئه م دشتین دیاریکه یین ده می دیموکراسیه ت سه ره لده ت ل هه ر جه و وه لاته کی، دوی ده می دا، تنی ئاین، قیجا هه رئاینه ک بیت، تنی دی مینیه ته فه ل سه ر وان که سین ب کار دینن، کو تشته که دناقه به را مروقی و خودی دا، کو نه فه ژی ئیک ژ شاشیتین وان پارتیتین ئیسلامی نه، کو هه ست ب وی چندی ژی دکن، لی نه گه ر وه نه کهن نه شیتین ئه ف سه نگا نه ا هه ی ژی دگوره پانا سیاسی یا کوردستان دی ب ده ست فه ب ئینن.

جودا کرنا ئاینی ژ دهسه لاتی به روفاژیا کاری لاینیت دییه کو ئاین مفاداره و بیت دی زه ره مه ند، چونکه ژ لایه کی ئاین بشیوه یه کی جوان و ریک و پیک دهیته پهیره و کرن و دهسه لات ژی ب هه مان شیوه، ژبه رهندی وهسا دیارده بیت کوهه م ئاین هه م دهسه لات مفادارن چ ژوان زیان قیکه فتی نینه.

ل کوردستان هنده ک پارتیتین ئیسلامی ل ژیر ناخی پیروزی ئاین ئیسلامی خو دهر دئینخن و کو دبه ره تدا کاره کی شاشه، لی جاره کادی هه ر ل ژیر ناخی ئیسلامی شه رعیه تی بکارین خویین شاش دده ن.

گه له ک جارن ئه ف پارتیتین ئیسلامی دبه نه نه گه ری شیواندا ئیسلامی ل جه م هنده ک که سین کویچه کی ددوورن ل ئیسلامی، یانژی هنده ک جارن به ره ف دژواریی دچن و ئاینی پیروزی ئیسلامی ده سین ب سه ر هه می ئاینان، دا، کو دبه ره ت داکاره کی شاشه، چونکه هه ر ئاینی ئیسلامی ریکا پیکه ژیا نه هه می ئاینان خوشکریه. ههروهسا ئه ف پارتیتین قی داویی که تینه دگوره پانا سیاسی کوردستان دی هه رده م بو ب سه نگ ئیخستنا خول جه م خه لکی کوردستان ئاین بخو کریه ریک گه له ک جارن ژی توشی شاشیتین بهرچا ف بوینه هه تاشیاینه بگه هنه ئه ف ئاستی شاشی نوکه تیدا.

دروژه لاتی ناخین دا هنده ک لایه نین کو به رده وام نه شیاینه دنا ف سیاسه تی دابه تیزین و سه نگه کا باش بخو دنا ف جفاکی دا پهیدا بکن، هه رده م په نای دیبه نه بهر بکارئینانا ئاینی پیروزی ئیسلامی، بو بده ستقه ئینانا نارمانجین خویین تاکه که سی و جی به جی کرنا مه ره میتین هنده ک نه چه زین دوژمنی دوزا نه ته وا خوو.

گه له ک جارن ده می مه چ وه ک روژنامه نفیسه ک، یان وه لاتیه ک ره خنه لقان جو ره که سان و لایه نان گرتین کو کاری وان زیانی دگه هینیه ته ئاینی ئیسلامی و نه ته وا خو ژ لایه کی دیتر، هه رده م نهو ب دروستایی دره خنین مه نه گه هشتینه و مینا هه رجار جاره کادی شان ره خان بخو دکه نه کاره کی روژانه وهسا نیشا خه لکی دده ن کومه نه قیت که سه ک دناش جفاکی مه دا ب ناخی ئیسلامی خوده ربیخیت و هنده ک جارن ژی فتوایین جو راو جو ر ل زاری وان که سان فه مه گولی دبیت، لی مه یا گوتی و دی هه ر بیژینه فه تیکه ل کرنا کاری سیاسه تی دناش هه ر ئاینه کیدا ب تاییه تی نهو ئاینی کو ژ لای پیتریا ئاکنجیتین وی ده فه ری دا، ئانکو وه لاتی دا دهیته پهیره و کرن، ئاینی زه ره قیکه فتی یه و لایه نی بکار به ری ئاینی مفا گه هشتی تا راده کی، ژبه رهندی ب بووچونا مه ژیک جودا کرنا ئاینی و سیاسه تی، ئانکو

ههروهسا گهلهك جاران چ ريكستى، يان پارتين ئيسلامى، ل روزههلاتا ناڤين، كوب ناڤى نايى ئيسلامى خو دهر دئىخن، بهرهف دژواريى دچن، نمونه ژى بو ڤى چهندي كارو كرياتين وان دياردكهن، ههروهكو ريكخستيا تيوروستى يا قاعيدة و جوند الاسلام و انصار الاسلام و ههتا نهف پارتين مهيين ئيسلامى ل كوردستانى ژى بى بهر نهبوينه ژ ڤى چهندي، دشين نمونهيين ڤان پارتان ژى دياربكهين دا جارهكا دى خو وهسا دهرنهئىخن كو ئهم دشاشين، مينا ههرجار، دهى خويشاندانين چوويي بين پاريزگهها سليمانىي و دهرورويه رويداين، ئيك ژ ماموستايين ئاينى، كو نهندامه دناف ريزين ئيك ژ پارتين ئيسلامى بين كوردستانى دا، دهى فهتوا دى كو ههركهسى دژى دههلاتا كوردستانى رابيت، نهگه بهيته كوشتن جيهاده و ههروهسا دهى ساليين بهري ۱۹۹۶ كو پتريا ژنان ژلايى وانقه هاتينه تيزاب كرن، تنى كو جورهكى جليين تاييهت ههزا وان ل سه ل بهر خوركرين و سه پاندا كيماتيى ب سه پتريى دا، نهقه و چهند كارين دى بين وان وى چهندي بوومه دهنه دياركرن، تنى بو دست فه ئينانا ئارمانجين خو دبهرهفن، همى كاران بكن و شهريهتتى ب وان كاران بدن، چونكى دزانن پتريا خهلكى مه پهيره و فانيين ئاينى پيروزي ئيسلامى نه، لهوا نهڤى چهندي بخو دكهنه دهليشه، لى وى چهندي نزانن كو خهلكى مه گهلهك ل وى چهندا نهو پى هزر هشيرترن، سههراى ڤى چهندي مه نهف كارين وان همى و چهندين دن ژى، ل وان چاههري دكرن، لى ژبهه كو ههردم ب ريك ئيسلامه تىي شهريهت ب كارين خو ددان، دشيان تا رادهكى باوهريا خهلكى بدست خوقه ب ئينن، چونكه پتريا خهلكى مه وهكو مه گوتى ئاينى پيروزي ئيسلامى پهيره و دكهن ههتا ڤيره نهو دشيان ڤى چهندي بكن، بهلى نهز د وى باوهريى دامه، ژنوكه پيغه نهگه نهو وهبكن دى ل نزيك باجا وى چهندي همىي دن.

کوردستان و باشووری سودان ، چاره‌نقیسه‌ک هه‌ئیشک و جوگرافیه‌ک جوودا

پیددقی ل سهر راوه‌ستانی یه و جهتی پرسنی یه کابوچی مه‌ژی نهو ماف نه‌بیت؟، چونکی نه چ ملله‌تا هندی گه‌لی کورد خه‌بات کره و نه هند ژی قوریانی وشه‌هید دانه و باوهر ژی ناکه‌م که‌سێ هندی کوردا مال و پیرانی و ناواریه‌یی دیتیبیت، به‌لی چه‌ندین هوکارین نافخویی و ده‌رغه ههر ژ تاکی کورد خو‌بخو و ژینگه‌ه و جیوپولوتیکا کوردستانی و نه‌بوونا پشت گیریا نیف ده‌وله‌تی ژبه‌رلاوازییا لویی یا کوردی ژده‌رغه و ناستی دپلوماسیا کوردی، نه‌غه و چه‌ندین هوکارین دی کو پیددقی فه‌کولینین هویرترن، هه‌می بوونه هوکارێ سهره‌کی تا نه‌فروژی کورد نه‌شیاینه نه‌وی خه‌ونا ل میژینه هه‌ی جی به‌جی بکه‌ن، نه‌گه‌ر نه‌م هه‌قه‌به‌رکرنه‌کی بکه‌ین دنابه‌را کوردستانی و باشووری سودانی دا دی بینین ژه‌ه‌می لایه‌کی فه‌ کوردستان پیشکه‌فتی تره ژ باشووری سودانی، کوردستان خودان دام وده‌زگایین فه‌رمیه و سهر‌بوره‌کا دیموکراسی د سیستمی حوکمرانیی دا هه‌یه و ژیرخانا ئابوری یا کوردستانی ناهیتته هه‌قه‌رکرن دگه‌ل باشووری سودانی، ژبه‌رکوری ژه‌ژاریی ل باشووری سودانی گه‌له‌کا مه‌ترسی داره و چاهه‌ری ده‌یتته‌کرن بیته هه‌ژارتین ده‌وله‌ت و بکومه‌کین نیف ده‌وله‌تی بژیت، به‌لی بتنی نه‌و خودان پشتن و نه‌م ژ بی پشت.

پیشکه‌بژین، یان ژی ههر گه‌له‌کی توشی هه‌وین جینوسایدی بییت ژلایی رژیمیین ده‌سه‌لاتدارغه، نه‌وان ملله‌تان مافی هه‌ی ب ئیرادا خو‌بریاری ل سهر چاره‌نقیسی خو‌ بدنه‌ کادقیت ل چارچوخی وئ ده‌وله‌تی دا بمین بشیوه‌ی (ئوتونومی یان فیدرالی)، یان، ژی سهر‌به‌خویی هه‌لبژین، زیندووترین نمونه‌ ژی بوخی دیاردی راپرسیا باشووری سودانی یه کو ل روژا ۲۰۱۱/۱۹ هاتیه نه‌نجامدان و پتیریا خه‌لکی وئ هه‌رمی بو ده‌وله‌ته‌کا سهر‌به‌خو ده‌نگی خو‌دان، و ل روژا ۲۰۱۱/۱۹ ب پشکداریا ۳۰ سهر‌وکین وولاتان و سکریتی نه‌ته‌وین ئیکگرتی و نوینه‌ری نه‌میریکا وسه‌روکی سودانی بخو (عمر حسن به‌شیر) درئ وره‌سمین راگه‌هاندنا ده‌وله‌ته‌کا نوی بناقی (کومارا باشووری سودانی) ناماده‌بوون کو دیته ده‌وله‌تا (۱۹۳) درتیه‌ندا جیهانی دا، نه‌فه‌ژی هه‌می ل سهر ئیراده‌یا گه‌لی باشوور بوو کو شیاين ته‌حه‌مولا ۲۲ سالیین شه‌ری بکه‌ن هه‌ر ژ (۱۹۸۳_۲۰۰۵) و پتر ژیه‌ک ملیون و نیف که‌سا بکه‌نه قوریانی، به‌لی دووماهیی گه‌ هشتنه وئ ئارمانجا خه‌بات بووکی.

سه‌باره‌ت نه‌قی مافی بو گه‌لی کورد، بیگومان کو مافی سهر‌وشتی گه‌لی کورده،

فه‌تاح مه‌مه‌د بارزانی

مافی چاره‌نقیس، نه‌و زاراقه‌ بی ل بواری زانستی رامیاری و سیاسه‌تا نیف ده‌وله‌تی ده‌یتته بکارئینان، ئاماژه پی دکه‌ت کوهر جفاکه‌کی ناسناماخویا جوودا هه‌بیت، وه‌کو نه‌ته‌وه، یان، کومه‌له‌کا ره‌گه‌زی، یان، هه‌رکومه‌کا مروقیین جوواین، مافی هه‌ی داخازیین خویین سیاسی دیاربکه‌ن، یان وئ رژیم سیاسی ده‌ست نیشان بکه‌ن یاوان پی باش ژبوو ریشه‌برنا ژیا ناخویا روژانه، بی ماییتیکرنا ده‌رغه، نه‌ف مافی ژلایی نه‌ته‌وین ئیکگرتیه‌ بوو بنه‌مایه‌کی یاسایی بو وان گه‌ل و نه‌ته‌وین ب زوری پیشکه‌هاتینه‌ گرتدان، یان هاتینه داگیرکرن ژلایی نه‌ته‌وه‌کی دی فه‌ ونه‌قین

نهری کوردین ئیزدی خودی پهرین یان...!!!؟؟

شیلان عه بدولمناف

بیگومان ناین پیدئیه کا روحیه بوو هر تاکه کهسه کی، کو ب وئ روحانیه تی مروث دهیته گرتدان ب خودایی مهزن فه، نه فجا ئیزدیاتی وهکی ناین، و عیبادهت، نهوان ژی وهکی هر ناینه کی دی کو باوهری ب (خودایه کی تاک) ههیه، نفیژ و روژی گرتن و گهلهک کار و کربارین دیتترین خودی پهریسیی هه نه.

زیده باری قئی چه ندی ژی کوردین ئیزدی باوهری ب (یه کتا په رستی)، نانکو په رستنا یهک خودای ههیه، و دئیزدیاتی دا دبیزنی (یه زدا-یه زدان)، هه می عیبادهتین ئیزدی پی رادبن ژوان ژی نفیژ و روژی گرتن و .. هتد، هر بوو خودایی تاک و ب تنی یه، لی هندهک هزردهکن کو عیبادهت ب تنی (نفیژکره) لی نه گهر ل خوب پرسن کا رامانا عیبادهتی چیه؟ عیبادهت نانکو هه می کار و بارین ژیانئ فه دگریت، ب مهرجه کی کو نهوی کاری مروث ب باشی ب ریشه بیهت، بوو نمونه دره و نه کرن، گهنده لی نه کرن، دهست دریتی نه کرن ل سهر نامویسا خه لکی، دزی نه کرن، وهلات نه فروتن، و ... هتد.) نهفه هه می دتیگه هئ عیبادهتی دا جهی خو دگرن.

ئیزدیاتی وهک ناین داکوکیی ل سهر پهیره و کرنا وان پره نسیپین مه ل سهری بهس کرین دکهت.

نمونه کا بچویک و ساده ل قیره دی نینم داکو دیار بیت، بوو وان کهسین دبیزن کوردین ئیزدی خودی نه نیاسن، داکو یا ناشکرا بیت بوو وان کو نهو دشاشن و چ راستی ژبوو قئی دیتن و ناخفتنا وان نینه، بهلگه ل سهر گوتنا مه چ کهس و چ مللهت هندی مروثی ئیزدی ناقتی خودی ل سهر زاری وی نا هیته گوتن، دهه می کار و پی رابوونین خودا بهری هر تشتی ناقتی خودی ب رامانه کا کویر دینن و خو دپهرسنه

بهر خودایی مهزن و نه گهر دویشچونه کا کورت بکهین کانئ کوردین ئیزدی دکار و کرباریت خودا چند جارن ناقتی خودی گهلهک ب نهشق و شرنی ئینایه، دی بوومه دیار بیت کو نهو پتر ژ هه می مللهت و ناینده کی دیتر ناقتی خودی دگهل ژيانا خودا دینن و نهفه باشتین نمونه و بهلگه ل سهر قیانا شان مروثان بوو خودایی ئیکانه و ب تنی و دیسان نمونه دیتر رامانا ناقتی خودی یه ل دهف خودانین قی ناینی، نانکو ئیزدیان، نانکوب زمانئ کوردی، خودی، وی ب خو خو دایه و کهسی نهو نه دایه و دیسان کوردین ئیزدی گهلهک مشه ژ شرنی و ژ بهر خودی پهریسیاخو ناقتی (خودیدا) ل سهر زاروکتین خو ددانن، کو نهفه ژی رامانا هندی ددهت کو خودی یه نافرینه ری هه می مروث و مه خلوقان. و نهفه باشتین نمونه یه کو ئیزدی باوهریه کا موکم ب خودایی مهزن ههیه، باوهری یا هه می خودی ب تنی مروثان ددهت و هر نهوه دبهت، نانکو (ژیان و مرن) ب تنی یا ددهستی خودی دا، دیسان وان باوهریه کا گهلهک موکم و نهلف ب خودی، یه زدانی هه می، کو نهو یه زدان نافراندیی مروثا و نهجنا و فریشتا و گیانه وهرانه و نهو یه زدان دانه ری عهرد و نهمان و خودانی شهف و روژایه.

هر دیسان دخی واریدا کومه کا مهزنا سه به قین ئولا ئیزدیان هه نه گهلهک ب جوانی په سنا هه بوونا خودی دکهن و ده می دبیزن:-

پهدشی منی په دشه

چیکه ری چیا و ده شته

نه قاشی هه موو نه قشه

پهدشی من ههزار و ئیک ناغه

نهف دنیا ل با وی سه عهت و گاقه

نهو دزانت ل به حرا چند که شکوول ناغه

ل بهستا چند که قهر دناغه

نهوی ههوا کره بووک و ئادهم کره زاقه

پهدشی منی غه فاره
ژ باوی تیتن بریاره
بو دنیا یی و هه رچار کناره
پهدشی من ئیکی مه عبوده
خودانی له وحا مه حفووده
هه ر لایبقی سه نا و سجووده

یا خودی هه ر توو یی هه ی و هه ر توو
دی هه بی

یا خودی نه توو ژ کهسی نه کهس ژ تهیه
تو یی ل گهل هه موو هه یام و به دیلا.
هه ر وه سا هه می ئولین نهمانی ژی
داکوکیی ل سهر په رستنا یهک خودا دکهن و
دزان خودایی مهزن دانه ری عهرد و نهمانا
و نافراندی مروث و فریشتایه.

نه ری نهفه نه بهسه بوو وان کهسین ب
هزره کا قاری به ری خو ددهنه قی تیگه هی و
نهفه خودی پهریسیا وان ژ هه می گومانان
دویر دئخیت کو بوو هه ر کهسه کی هشیار
و کهرب ددی دا نه بن وهکی روژا نیقرو
یا دیاره کو کوردین ئیزدی ژی وهکی ئول
پهریسیا دیتترین ل قی جیهانی دژین خودی
ناس و خودی پهریسن و نهو کهسین بی
بهلگه دبیزن ئیزدی نه خودی پهریسن، نهوان
چ شاره زای دناقه روکا قی ئولی دا نینه و
ب تنی ب چاقه کی کهرب و ده مارگیری
به ری خو ددهنه ئیزدی و ئولا وان و نه گهر
هنده کا شاره زای ژی هه بیت چاقین خو ل
راستیا دگرن و ب چاقین کوره فه ل سهر ئولا
ئیزدیان دناخن و دنقیسن و چ گومان ژی
تیدا نینه کو نهف کهسه گهلهک ب دیتنه کا
به رته نگ دیتنه قی مژاری و نهفه دوژمنین
پیکه ژيانا ئولی نه و وان دخی راستیی
ب نه راستی ب گهورن، لی خه یالا وان یا
خاقه، و هه ر وهکی عیسیای مه سیح، سلاف
ل سهر بن دبیزت: (راستی وهکی فلینی
یه، هه ردهم ب سهر ئاف دکه قیت)

گه هشتنا ئيسلاما سياسي بو دهسهلاتي

جهمال چهلكي

د هيلين خودهياييين هه مه جوردا جفاكي كوردستاني جفاكهكي فره رهنكه، تشتي گهلهك ب جفاكي فهديارو بهرچاڤ پرستين ئولداريي نه، تهخ وتويزين پيڤهاتا جفاكي كوردستاني داماملين روزانه يين خوده ل گورهي پيڤهريين ئولي ژيانتي دمهشين، ريزا ههري مهزن يا جفاكي ژي گريدايي ئولي ئيسلامي يه، پرانيا مالباتين جفاكي كوردستاني زتهتر هه مو بوارهكي پيڤيگيرن ب نهجامدانا نهداكرنا نهركين خوده يين ئولي.

ب كورت و كرمانج ئولداريا جفاكي وهكه كلتورهكي يا ليهاتي، كهستين باوهري ب ئولي هه و كهستين دوهر ژ نرځاندنين ئولي ژي، هه مو ب ههفرا و وهكه ئيك يادگار و بيروههريين ئولي بيردنين و ريزي ل هه مو شهرت و مهرجين ئولي دگرن، نهفهژي نهك تني ل سهردهميين دهسهلاتا كوردستاني نازاديا في چهندي هه بويه، بهلكو ل سهردهميين رژيمين دكتاتوري يين پيشودا ژي نازاديا ريزهسمين ئولي يا جيگير بويه د هه مو مالهكي دا.

نهف نازاديا ئولي ل كوردستاني وي واتي

دگههينيت كو چهوساندن دفي بواري دا ب چ ناوايهكي د پلانين داگيركهريين كوردستاني دا نه بويه، داگيركهريين كوردستاني تني د هيتا نهتهوي و نيشتيمايدا فشارين جودا و جودا هه بونه ل سهر گهلي مه، هه مو كومپلو و جينوسايدين ب سهري كومهلگهها كوردستاني هاتي د چارچوفين چهوساندنا هنديدا بونه كو كوردن و كوردستانيين.

بيگومان روژهكي بتني ژي كورد د هيتا ئوليدا نه هاتنه چهوساندن، گهلي مهبي ئيزدي كو د بنهكوكا خوده كوردن رهسهن، پيناسا وانا نهتهوي ژ هولتي راكو و ب نهتهوا عه رب دانه قهلهمدان، لي دهستكاري د ئولي واندا نهكو و نازادي ئولي ب هه مو واتهيهكي بو بهرههف و نامادهكو.

پرسگريكا مه بي هه مو دودليهك پرسگريكهكا نهتهوي نيشتيمايي يه، هه ر كارهكي گريدايي شان نرځان داگيركهريان ههولا دهستكاري و پيشيلاكري بوكره و خواستيه ب هه مو شيوازان ب شيوين، پرسين ئولي ژي هه ر تم د گهشه بوني دا بونه و چ ناستهنگي ژيرا نههاتينه پلانكرن، ژبه ر هندي ژي فه ره نهف هه ر دو تشته ژيكبهپينه جوداكرن و راستيا خهباتا شان هه ر دو سهنگهريان ژ گهلا بهيته شروههكرن.

سه رهه لدانا بهارا ۱۹۹۱ ئي گهلي مه ب هيزو كه دا شورهش و پيشمه رگه ي ژيانهكا نوي و نازاد نافراند، دوي نازاديين دا دهرفه تين چه سپاندنا بنه مابين ديموكراسي هاتنه پيش، ئيدي ژ سايي نهوي نازاديين هه ر كه سي سهري خوده ژ كلوفاندكي سهري خوده ئينا يه ده ر و ل گورهي بوچونين خوده هزريين خوده نازراندن و خوده كيشايه دگوره پانا سياسي دا.

نازاديا باشوري كوردستاني دهوله تين نهحه ز و داگيركه ر گهلهك نه رحه تكرن، ئيدي كهفتنه پلانان ب مه بهستين وي چهندي كو خه تماندنه كي بيخه بهر

گه شه سه ندنا هزريين نه تهوي و نيشتيمايي يين جفاكي كوردستاني، سياسي تا دژبه ر يا هاتيه ب كارنينان ژي ل هه مبه ري نه في پرس، سياسي تا برسيكري بو ب ريبا سه پاندنا دور بي جكرنين (نابوري - سياسي) وهكه پينگاڤا يه كه مين دا يه په يره وكرن، في رهوشي دور هيله كي گهله كي سهخت و دژوار يي زه حمه تي يين ژيانتي ئينا يه پيش، پينگاڤا دوهه مين ژي يا د چارچوفين دژيا يه تكرنا پرسا نه تهوي يا كوردستاني دهسته كداين و چيكرنا پارتين سياسي يين ئيسلامي بويه. پارت و ئاليين ئيسلاما سياسي ل ژير په ردا ئيسلامه تي هه ستين ئولي يين جفاكي ئيستيا لكرن بو مه بهستين خوده يين سياسي نهوژي كو گرنا كورسيا دهسه لاتي يه و شيواندنا كه توارتي جفاكي كوردستاني، هه ر چهنده وهكه پروژين وان يين حالي جوره نه رماتي و شارستانيه ته كي ددنه سياسي تا خوده، بهلي نه هه مو ته كتيكا خوده گونجاندني يه دگهل دور هيلي، ناڤهروكا وي نه نهوه نهوا دهيته خوده ياكرن، چونكه ب سياسي ته كا دا پوشييه و راستيا په ياما خوده دبن هزاران په ردان يا نخاقتي يه.

ئيسلاما سياسي تني ده ما دبسته هيزو دهسه لات رامانا وي ب واته يا هه ري دورست دهيته ئاشكراكرن، ل وي ده مي سياسي تا وي ب روهني ئاشكرا دبست و مروث ب ئاساني دكاريت به رهه مي سياسي تا وي ببينيت، ل كوردستاني ژي نه گه ر هيزين ئيسلاما سياسي بكارن ب هن ريبان خوده بگه هينه پلا وه رگرنا دهسه لاتي دي هن مه بهستين وان يين سه ره كي ئاشكرا و خوده يابن، كو مروث دشيت نارمانجين وان د دو خالاندا خرغه كهت، يا ئيكي شيواندنا كه توارتي كورده واريي يه، يا دن ئاڤاكرنا زه نيه ته كا پاشقه رو يه.

سولتان حسین وهلی میری میرگه‌ها به‌هدینان (۱۵۲۴ز_۱۵۷۶ز)

پشکا ئیکئی

روله‌کی گه‌له‌ک بلند هه‌بوو دپیشقه‌چونین میرگه‌هی وه‌ک میر سه‌یفه‌ددین کورئ میر زه‌ینه‌ددینی ۱۴۸۹ز_۱۴۹۶ز حوکم کری کو‌که‌سه‌کی زبره‌ک و ب دلوقانی بوو وه‌می خه‌موو نه‌خوشی و هه‌ژاری ل بیرا خه‌لکی بریه و خه‌لکی ژئ حه‌ژئ کره، هه‌روه‌سا میر حه‌سه‌ن کورئ مه‌زنی میر سه‌یفه‌ددینی ۱۵۰۱ز_۱۵۳۴ز حوکم کره، کوپتر ژ (۶۰) سالا حوکم کره کو، ده‌مه‌کی میر حه‌سه‌نی میرئ به‌هدینان خو نیزیکی شاه نیسماعیلی سه‌فه‌وی کره، سه‌رده‌می میر حه‌سه‌نی میرگه‌ها به‌هدینان توشی ده‌وله‌تا (ناقو قوبنلو)، بوو دا‌کو که‌لا نامیدی بیخسته بن ده‌ستی خو، له‌وا که‌لا نامیدی بو ماوئ سی هه‌یقا نابلقه‌دا، به‌لی هه‌می هه‌ولدانیت وان بجیه نه‌هاتن و سه‌رکه‌فتن تیدا نه ئینا، و شه‌که‌ستن ب سه‌رئ واندا هات، ده‌می له‌شکه‌رئ میرگه‌ها به‌هدینان هه‌رشه‌کا به‌رفره ژ (زبیاراوبه‌رواریا و نه‌هیلیا) ب شه‌ف ئینایه سه‌ر له‌شکه‌رئ ناقو قوبنلو و پتر ژ هزار شه‌رکه‌رئ وان هاتنه کوشتن و به‌ریت وان ته‌نگ بوون نه‌وین ماین به‌رف خه‌پتن خوره‌قین.

میرئن میرگه‌ها به‌هدینان خه‌لک هاندایه ژ بوو پیشقه‌برنا زانست و زانینی، تایه‌ت ل سه‌رده‌می (میر حه‌سه‌ن به‌گی) کو گه‌له‌ک گرنگی

خودانی ده‌ستنیسا زتوکی دامه‌زرتنه‌رئ میرگه‌ها به‌هدینان دزقرینیت بو مه‌لک خه‌لیلی نه به‌هائه‌ددین، و مه‌لک خه‌لیل نه‌قیی پینچی یی خه‌لیفی عه‌باسی موسته‌عسم بالله، نه‌وئ ل نیقا چه‌رخئ هه‌شتی زاینی ژبای، و خودانی ده‌ستنیسا زتوکی نه‌ژادئ میرئن میرگه‌ها به‌هدینان گرتداینه ب عه‌باسیان.

به‌لی خودانی په‌رتوکا (الاکراد فی به‌دینان) ده‌ته دیارکرن چ راستی بوو نه‌قیی چه‌ندئ نین و میرئن میرگه‌ها به‌هدینان نه‌ژادئ وان بزقریت بوو خه‌لیفین عه‌باسی، و ده‌ته دیارکرن کو به‌هائه‌ددین کورئ شوجاعه‌ددین کورئ خسر کورئ موباره‌ک ددین ژ نه‌قیین میر عیسی حمیدی نه‌کو سه‌روکین کوردین حه‌میدی نه، نه‌وئ ده‌سته‌لات ل دوماهیکا سه‌رده‌می عه‌باسیا هه‌ی ل سه‌ر ده‌قهره به‌هدینان. ناقئ میرگه‌ها به‌هدینان یی هاتی ژ کورتکرنا ناقئ دامه‌زرتنه‌رئ میرگه‌هی به‌هائه‌ددین ب به‌هدینان.

لی پیزانینین ل سه‌ر قئ میرگه‌هی گه‌له‌ک د کیمن تا چه‌رخئ ۱۵ز و هاتنا میر زه‌ینه‌ددینی، نه‌وئ ل ۱۴۶۱ز حوکم کری، کو سه‌رده‌می قئ میری سه‌رده‌می خوشی شادی و به‌رفره‌ه‌بوونا میرگه‌هی بوویه. هنده‌ک میرئن گرنگ هاتینه و

پیشگوتن

میرگه‌ها به‌هدینان ئیکه ژوان میرگه‌هین کوردی یا ب ناڤ وه‌نگ د دیروکا کوردیدا و روله‌کی باش گتیرای و رۆژ ب رۆژئ ناقه‌دانی و پیشقه‌چونین باش بخوڤه دیتینه، چه‌ندین بیرو بوچونیت میژرونقیسا هه‌نه ل سه‌ر وه‌گرتنا بنه‌مالا (میرسیقدینا)، بو میراتیی ل به‌هدینان هه‌نه، و ژبوو و رونکرنا قئ چه‌ندئ چند بیرو بوچون کومکرینه، وه‌ک شه‌رف خانئ بدلیسی گوتیه ل ۱۲۰۸ز نه‌ف میرگه‌هه هاتیه دامه‌زراندن، و بوچونه‌کا دی هه‌یه دبیتیت ل سالا ۱۲۶۲ز هاتیه دامه‌زراندن، و دیروک نقیسه‌کی دی دبیتیت ل دوماهیکا ده‌سته‌لاتا عه‌باسیا هاتیه دامه‌زراندن، هه‌روه‌سا ده‌سته‌کا دیروک نقیسا دبیتیت پشتی سالا ۱۳۳۹ز هاتیه دامه‌زراندن، ولونگریک دبیتیت میرگه‌ها به‌هدینان یا هاتیه دامه‌زراندن ل چه‌رخئ ۱۴ز، دل دویف گوتنا گه‌له‌ک قه‌کوله‌را نه‌ف میرگه‌هه ل چه‌رخئ ۱۳ز هاتیه دامه‌زراندن ده‌می به‌هائه‌ددین کورئ شوجاعه‌ددین ل سالا ۱۲۶۲ز حوکم کری، میرئن نامیدی ژ بنیاتدا ژ ده‌قهره (شه‌زدینا)، نه‌کو هاتینه نامیدی کو پیشتر ل که‌لا گاروون بوون و هاتینه نامیدی کو به‌هائه‌ددین کورئ شوجاعه‌ددین مه‌زنی وان بوو.

ب: ئاری عارف حسن

گوری سولتان حسین و هلی

ب زانست و خاندنگه‌ها و حه‌ژیکه‌رین زانستی دایه، و چند خاندنگه ل میرگه‌هی دامه‌زاندینه وهک (خاندنگه‌ها کیتسه ل به‌رواریا بالا و خاندنگه‌ها شهرانش ل سندیا و خاندنگه‌ها مایی). و میرین میرگه‌هی گرنکی دایه لایه‌نی نایی تایه‌تی ب نویژه‌نکرنا مزگه‌فتا و به‌لا‌فکرنا زانست و زانینی و خاندنگه‌هین نایی دانایسه، وهک قوتابخانا زاهدیه و قوتابخانا مزگه‌فتا نامیدی، کو خاندنن نایی دخاندن، لایه‌نکی دی ژ لایه‌نین پرشه‌نگدار کو میرین میرگه‌هی گرنکی پیدای لایه‌نی ره‌وشه‌نبیرکنا خه‌لکی ده‌قه‌ری بوویه، کو پوبته‌دانه‌کا مه‌زن کریه، ژبوو کو کومکرنا ده‌ستخه‌تین جوداجودایتین ماموستایتین جیهانی، لی جهتی داخی یه نه‌ف ده‌ست خه‌ته هاتینه، تالانکرن و سوتن. باژیری نامیدی بوو بنگه‌ه‌کی ره‌وشه‌نبیری ل میرگه‌ها به‌هدینان و بوو میرگه‌هین دی یین کوردی.

لایه‌نی نه‌ده‌بی نه‌گه‌ر سه‌حکه‌ینه ره‌وشا میرگه‌ها به‌هدینان هه‌مه‌بری میرگه‌هین دین کوردی و ب تایه‌تی ژ لایه‌نی هوزانی دی بینین میرگه‌ها به‌هدینان ب ریزا ئیکتی ده‌یت.

خوجیه‌تی ل نا‌ف میرگه‌ها به‌هدینان ره‌گه‌زو نه‌ته‌وین جودا تیدا بوون، کو یه‌هودی و نه‌رمه‌نی و ناشوری و نیزی دی کو بخوشی تیدا د ژیان، هه‌روه‌سا خه‌لکی میرگه‌هی یی خودی ترس و خیرکهر بوویه و کارین باش دکرن.

میرگه‌هی نالایی خوینی تایه‌ت هه‌بوو، کو نالایه‌کی ره‌ش بوو و یی ده‌وله‌تا عه‌باسی و نه‌ف نالایه ژ ره‌گه‌زین سه‌ره‌کی و گرنک شارستانیه‌تا میزو پوتامیابوو، کو نالای گرنکیه‌کا مه‌زن هه‌بوو ژ که‌فندا تا‌کو نوکه.

لی ده‌ریاره‌ی نارمی میرگه‌هی ژ گرنکترین شینوارین دیاره ژ لایه‌نی هونه‌ری و نا‌فه‌دانی و دیروکی فه، ژ به‌رکو زنده‌باری کو نارمی میرگه‌ها به‌هدینانه، نه‌ف نارمه (سیمه‌رخه‌که) یا‌کو‌هیرش دکه‌ته سه‌ر دوو ماران (نه‌ژده‌هایان)، ره‌ه و ریشالین وان فه‌دگه‌رنه چه‌رختی سومه‌ریتین که‌فن، بلندایا فی نارمی نیزیکی پینچ مترانه ژ چار به‌رتین مه‌زن پیکه‌تیه کو ب ریکه‌کا هونه‌ری یا لیکدای هاتیه دروست کرن.

سنوری میرگه‌ها به‌هدینان ل ده‌ست پیکتی د چارچو‌فه‌کی به‌رته‌نگ دا بوو کو که‌لا نامیدی و

بخودانکرنه‌کا گه‌له‌کا باش و ل دویف وان تیتالان کو نه ددویربوون ژ سوفی گه‌ریی، کول فی چه‌رخی روزه‌لاتا نیسلامی گه‌له‌ک ب فی تیتالی یا داخار بوو، بدلیسی گوتیه کو سولتان حسین و هلی کورسیکا ده‌سته‌لاتی ژ وه‌سیه‌تا بابی خو وه‌رگریه ول دویف فه‌رمانا سولتان نوسمانی سولتان سولیمان قانونی، وه‌له‌بژارتنا وی بوو میراتیی پشتی بابی خو و ده‌می ده‌سته‌لات وه‌رگری نه بوو تشته‌کی سه‌یر و شهر به‌ینه کرن.

سال ۱۵۳۳ از سولتان حسین و هلی بوویه میری میرگه‌هی کو ژیی وی بچوبکتر بوویه ژ بیست سالیی و ژ هه‌می برایت خو مه‌زنتر بوو (وسولتان حسین و هلی شه‌ش برا هه‌بوون) سه‌ید قاسم و مراد خان و سولیمان و پیربوداق و میرزا محمه‌مد و خان نه‌حمه‌د). نه‌ف میره ل دو ماهیا ده‌سته‌لاتا شاه نیسماعیلی سه‌فه‌وی بوویه میری میرگه‌ها به‌هدینان، و ناسناقی فی میری یی فه‌رمی (وه‌لی) بوویه وه‌ها دیاره کو که‌سه‌کی باش و خودی ترس بوویه.

ده‌روبه‌رتین که‌لی بخو‌فه دگرت، به‌لی ب هیترو شاره‌زایا میرین میرگه‌ها به‌هدینان شیان روژ ب روژی سنوری میرگه‌ها خو به‌رفره‌ه بکه‌ن کو نه‌ف ده‌قه‌ره بخو‌فه گرتینه

میرگه‌ها داسنی و زاخو، و هه‌ردوو که‌لین نا‌کری و شوشی و که‌لا نیتروه و که‌لا چه‌لوکی، ئی‌خستینه ژیر کونترولا خو و سنوری میرگه‌هی به‌رفره کریه.

هه‌ژی گوتنی یه کو باژیری نامیدی ل سه‌رده‌می هه‌می میرین میرگه‌هی ب پایته‌ختی میرگه‌ها به‌هدینان هاتیه نیاسین.

ته‌وه‌ری ئیکتی: ژیان سولتان حسین و هلی (۱۵۳۳-۱۵۷۶ز)

چ نفیسین ل به‌ر ده‌ستی نفیسه‌را نینن ژ بوو ده‌ست نیشانکرنا ساللا ژ دایک بوونا فی میری، لی ده‌یتته دیارکرن ل ده‌ست پیکا چه‌رختی شازدی یی ژ دایک بووی، و نه‌ف میره یی ژ دایک بوویی ل مالا میری میرگه‌ها که‌فن و یی هاتیه بخودانکرن دنا‌ف خیزانا خودا

هیرشه کی بکته سهر کو یا پیکهاتی بو ژ هیزین میری به هدینان و هه کاریا و دگهل برادوست و قی هیز هیرش کره سهر هه می ده قهرین موکری و د نه جامدا چونه ژیر دهسته لاتا نوسمانیا.

ل سال ۱۵۵۲ از سولتان حسین وهلی د شهره کی دا هیرش بره سهر هندک شاهین سهفهوی و شیایه ب سهر کفیت و دهوله تا نوسمانی پتر باوهری ب میرگه ها وی هاتیه و دقان شهراندا پینچ تا شش هزار چه کدارو سهر کران پشکداری تیدا کره.

و ل سال ۱۵۵۳ از دهره کی دی دا پشکداری دگهل سولتان نوسمانی کره دژی سهفهویا و شیان بازیری تبریزی و هندک ده قهرین دی ژ تازه ربیجانن ئیخستینه ژیر دهستی خو قه.

سولتان حسین وهلی هیرش کره سهر لهشکری قزلباشان و شکان دینه ده می دا چنه به غدا، ده می نهف چهنده گه هشتیه هه مایونی دکه لا بایزیدی قه بوو گه لهک که یفا وان هات لهوا سولتان حسین وهلی و لهشکری وی هاتنه خهلات کرن ژ لای نوسمانیا قه.

تشته کی ناشکرا بو کو ل سهرده می سولتان حسین وهلی کوده قهرین زاخو و ناکری و که لا نهرزی و که لا چه لوکی و که لا نیروه ل بن سیبه را حوکی میری به هدینان بوو، ههروه سا ماوهیه کی کورت حوکم ل ههولیری کره.

سولتان حسین وهلی برایت خو دانینه سهر هندک ده قهرا و نهو ده قهر برتقه برینه، و ژ وان ده قهرا نهوین برتقه بهرین

۱_ ل زاخو/قاسم بهگ

۲_ ل دهوکی / مراد خان

۳_ ل ناکری / سولهیمان بهگ

۴_ ل که لا نهرزی / میرزا محه مه ده بهگ

۵_ ل نیروه / خان نهحه ده.

سهرده ما سولتان حسین وهلی چووینه بن خزمه تا سولتان نوسمانی سولیمان قانونی، داکو بو ماوهیه کی درتیر میرگه ها خو ب پاریزیت و نهف چهنده بدهستقه هات.

سولتان حسین وهلی شیایه ل سهرده می بابی خو چار سال باژیتری موسل بیخسته بن دهسته لاتا خو و سولتان حسین حوکم لی کره و خه لکی موسل پی خوش بووینه و ههز کره کو بمینه ل بن دهسته لاتا وانقه

تهختی سولتانیه تا خو بوو نمونه، ئیک ژ وان میرگه ها میرگه ها نهرده لان بوو، پشتی بیگه بهگ سری و کوری وی یی بچویک مه نمون بهگ بوینه میری میرگه ها نهرده لان و برایت بیگه بهگی (محمه مه دهگ و سهرخاب بهگ و قایت مزیک) نانکو مامین مه نمون بهگی دگهل بوون ل سهر برتقه برنا میرگه ها ل سهرده می بیگه بهگی بوو نوسمانیا نیمزاکریو کو پشتی وی بوو برایت وی بن سهرخاب و محمه مه دهگ، لهوا دژی مه نمون بهگی راوه ستیان و خودا دگهل سهفهویا، و ده می مه نمون بهگ بووینه میری میرگه ها نهرده لان ل که لا زلم بو، و سولتان حسین وهلی پی نه خوش بوو و چوو دگهل برایت بیگه بهگی و دژی مه نمون بهگی راوه ستیان.

ل سال ۱۵۳۷ از ب فرمانا سولتان نوسمانی سولیمان قانونی، کو سولتان حسین وهلی هیرشه کی بکته سهر مه نمون بهگی نهرده لانی. ونه گهری سهره کی یی سولتان حسین وهلی بو قی ههوا لهشکری بوو سهر میرگه ها نهرده لان، داکو محمه مه دهگ بهگی مامی مه نمون بهگی بکته میری میرگه ها نهرده لان و سولتان حسین وهلی بو سهر کیشی لهشکری و بهره ف شاره زوری دا یه ری و شیان که لا زلم دور پیچ بکن، دا مه نمون بهگ نه چار بکن خو بده ته دهستی سولتان حسین وهلی. مه نمون بهگ دده ته دیار کرن کو سولتان حسین وهلی و محمه مه دهگ خیانهت و زولم لی کره و دهست ب سهر شاره زوری گرتیه، و ده می عهلی پاشا نهف چهنده ب درتیری ئیخستیه بهردهستی ده رگه ها بالا روسته م پاشای.

روسته م پاشای مه هدر بو مه نمون بهگی ل نک سولتان کر و ژ نه گهری وی چهنده میر مه نمون بهگ ژ گرتیخانا نامیدی بهردا و سولتان خاسته سته نبولی.

سال ۱۵۴۱ از میرین موکری چونه دگهل سهفهویا، نهف چهنده بوو جهی نهرازیوونا سولیمان قانونی سولتان نوسمانی، لهوا سولتان فرمان دا کو سولتان حسین وهلی میری به هدینان و زهینهل بهگ میری هه کاریا و دگهل هوزا برادوست، ب ههوه کا مه زن چونه هه رس میرین موکری (شیخ حهیده ر و میر نه سر و میر خسر)، سولتان نوسمانی داخاز ژ شاهی سهفهوی کر کو بهیته ئیستنبولی، لی پیگری پی نه کر و نهف کاره نه هاته نه جامدان و دهوله تا نوسمانی نه چار بوو کو

سولتان حسین وهلی دهاته هژمارتن ژ چیتترین و باشترین میری میرگه ها و ژ همیا شاره زاترو خودان شیان و هزر تیر تر بوو، و سیاسه تفانه کی چه له نک بوو و ب ویره کی و نه ترسیان و هوشیاری دهاته نیاسین و ههر ژ سالتین دهست پی کا و هه رگرتنا دهسته لاتن سولتان حسین وهلی شیایه روژ ب روژ میرگه ها به هدینان به رفره بکته.

سولتان حسین وهلی جهی ریز گرتن بووینه ل نک سولتان نوسمانی سولیمان قانونی و ناسناقی (سولتان) دای، و هه رتشته کی سولتان حسین وهلی قیابا سولتان نوسمانی بوو جی به جی دکر. نهفی سولتان دوو ژن هه بوون، یا ئیک نایلا خاتون بوو و ده می نهف نایلیا مری بخو ژنه کا دی ئینا، و پینچ کور هه بوون نهوژی (قوباد بهگ و بهیرام بهگ و روسته م بهگ و خان ئیسماعیل و سولتان نه بو سه عید).

سولتان حسین وهلی مروه کی، ناین پهروه بووینه و پاریزگار و زانا دوست بووینه و چاک خاز بوو، گه لهک خه لکی حهزی دکر، و گه لهک مفا ژ شیخ (الایر)، و هه رگرتیه ژ زانینی و لیگدانن و نقیسنن، لهوا گه لهک جارا سولتان ههرا قی شیخی و هه رگرتیه، سهرده می دهسته لاتا سولتان حسین وهلی دهیته هژمارتن سهرده می زترین یی میرگه ها به هدینان ژ بهر کو میرگه ها به هدینان ل قی ده می گه هشتبوو گوپیتهکا هیزاخو، سولتان حسین وهلی مورا خویا تایهت هه بوو و ب شیوهی بازنی و ل سهر هاتبوو نقیسنن (سلتان حسین بن حسن العباسی).

سولتان حسین وهلی ل مه ها شه عبانن ل ۱۵۷۶ ز چووینه بهر دلوقانیا خودی، و تا نه قروه (سهندریکا)، وی د گومبه تی دال نامیدی مایه. تهوهری دووی: بزاقتن لهشکری

یا خویایه کو هه قبه ندین سولتان حسین وهلی دگهل سولتان نوسمانی گه لهک د موکم بووینه و هه می داخوایتن وی بجه دینان، ژ بهر قی چهنده خه لکی ده قهری و میرگه هین دهووه بهر پوبته پی دای و سولتان حسین وهلی شیایه لهشکری به رفره ژ کورین ده قهری پیک بینیت و میرگه ها خو ب پاریزیت، ههروه سا ژ بهر شیان و زیره کیا وی سولتان نوسمانی ژ بوو خزمه تا خو دایه کاری و شهر پیدایه کرن و چهنده میرگه ها ئیخستینه ژیر

دهوشا گوزاریا سهرسنکی و ئالوزیین دریکا پیشکەفتنا وی دا

سهرسنک: خیرھات نیروهیی

ریژەبەری گەشت وگوزاری ل سهرسنکی:

دلی وهبەرھینەری مه ب وهلاتی ویشە نینە، بەس چاشی وی یی ل پاری وی. چ گاڤا باژیری دھوکی تری بوو ژگەشتیاران ژنویکا گەشتیار دی قەستا سهرسنکی کەت.

هاڤینگەھا سهرسنکی هاڤینگەھەکا ب ناڤ و دەنگە، نەل سەر ئاستی کوردستانی، بەلکو ل سەر ئاستی عێراقی هەمی، دیمەنین و سروشتی وی یی جوان، وەل خەلکەکی کریه کول هەمی دەڤەران قەستا وی بکەن، ژبو بووراندنا دەمین خوش، لی نھا رهوشا گەریانی ل قەستی دەڤەری لاواز بویه، داکوبزانین ئەگەر چنە، مه ئەف دیداره دگەل ریژەبەری گەشت وگوزاری ل سهرسنکی ئەیاس عەبدولا حەسەن کر.

وهاڤینگەھا سوارەتوکا ل ریزا داویی دەت و ئەڤە وی چەندێ دیاردکەت کو سهرسنک هەرژ کەڤن دا جەهکی گەشتیاری بویه، هەرل سەر دەمی مەلکی تانها، وی دەمی وەل جادەبیتن سهرسنکی دەت قەرەبالغەکا مەزن دروست دبوو، لی نھا گەشت وگوزارامە یا ل سەر پارێزگەهین دیتن عێراقی مینابەغدا، کەرەلا، نەجەف، حەلە، موسل و گەلەکین دی، لی ژبەرکو نھا دەمی ئەنجامدانا ئەزمونین کولیترا وپەیمانگەھو نامادەیانە، لەوما رهوشا گەشت وگوزاری ل دەڤەری لاواز بویه، ئەگەر ئەزمون

ل دەستپێکی ناڤیری بشی رەنگی بومە دادیارکرن وگوت ل سالا ۱۹۷۸ تا ۱۹۹۰ ۱۲ سالان رهوشا گەشت وگوزاری ل دەڤەرا سهرسنکی گەلەک یاباش بو وگەشتیارا و بریترا ۹۰٪ قەستا سهرسنکی دکر ژبو بووراندنا دەمین خوش دناڤا دیمەنین جوانین سهرسنکی دا، ل وی دەمی سهرسنک ریزا ئیکتی دەت بریترا ۹۰٪ وهاڤینگەھا ئینشکی ل ریزا دووی دەت، گەشتیاران ب ریترا ۷۵٪ قەست دکرئ وهاڤینگەھا سولاقی ل ریزا سیی دەت، گەشتیاران ب ریترا ۷۰٪ قەست دکرئ

دزانن، دزانن دئی چموا کارپئی کمن، بهری چهند سالان کومپانیه‌کا بیانی هاتبوو دا جهه‌کئی بهرفره‌هئی گهشتیاری ل نینشکئی دروست کت، لئی ژبه‌ر چهند نه‌گه‌ران گری بهست هه‌لوه‌شیا ما هه‌لاویستی هه‌رچه‌نده نه‌و خانینین نوکه هاتینه چیکرن گه‌له‌ک جوانترو ب ریک وپیکتر هاتینه چیکرن وه‌کی ب کارنینانا مه‌رمه‌ری سیرامیکی وقهرمید وتا دوماهیئی لئی ل سالتین هه‌شتیان ره‌وشا گه‌شت وگوزاری ل سهرسنکئی یا پیش کفتی بو ونوکه دهوک یابویه مه‌رکه‌زئی گه‌شت وگوزاری روژ بو روژئی یا پیش دکه‌ثیت، خه‌لک دئی قه‌ست کتئی بهس سهرسنکئی چ هه‌یه حه‌تا خه‌لک قه‌ست کتئی ل دهوکئی گه‌شتیار دئی ژ شوقاخو یان ژ نوتیلانو ده‌رکه‌ثیت چیته پارکه‌کئی مینا پارکئی نازادی ودریم ستی چ گا‌فا قیا دئی زقریته شوقاخو، بهس سهرسنکئی دئی کیقه‌ چیت مه‌چ جه نینن نه‌گه‌ر مه‌دثیت سهرسنکئی پیش کثیت دئی هه‌می پیدفیتین گه‌شت وگوزاری دابین کین ونه‌گه‌ر مه‌نه‌فکه‌ر ژنوبکا دئی گه‌هیته ریترا ۴۰٪ حه‌تانوکه خه‌لکئی مه‌ خه‌لت د گه‌شت وگوزاری دکه‌هیت نه‌گه‌ر کسه‌ک ل گه‌شت وگوزاری کاربکه‌ت دئی خه‌لکئی مه‌ هزرده‌کا خه‌لت ژئی کت دئی بیژنئی ها تول فلان جهی کارده‌کی ل وه‌لاتین دی نه‌گه‌ر نیک ل جهه‌کئی گه‌شت وگوزاری کاربکه‌ت بوان فخر و شانازیه گه‌له‌ک گرنگی پی دهیته دان باوهرکمن یاوه‌ل سهرسنکئی هاتی نه‌و کسین ل سالتین هه‌شتیان هاتی ده‌ما نوکه دهیته ده‌قهرئی دبیژن کا سهرسنکئی یازبیرکری چونکی وه‌کی به‌ری نه‌مایه، دیسان به‌ری چهند سالان ده‌ما نوتیل و خانینین گه‌شت وگوزاری لسهرسنکئی هاتینه سوتن زهره‌کئی مه‌زن ب سهرسنکئی کفت نیدی کیم خه‌لک قه‌ست دکه‌نئی نه‌وکه‌سین ب کاری سوتنئی رابوین وان زهره‌ر لخورک ونه‌وکه‌سین بقی کاری رابوین نوکه دپه‌شیمانن، چونکی ده‌قهر یاوانه نه‌یا نیکئی بیانی یه، هه‌ر زهره‌ر ل نابورئی گه‌شت وگوزارا وان کفت، نه‌و کسین بیانی نه‌وین قه‌ستا سهرسنکئی دکه‌ن نزانن کابوچی سهرسنکئی گه‌هشتیه فی راده‌ی نزانن کو خانی ونوتیل بین هاتینه سوتن دئه‌ف ساله‌دا تانوکه ۲۰ خیزانان ژئی قه‌ستا سهرسنکئی نه‌کریه بمه‌ره‌ما گه‌شت وگوزاری دثیت نه‌م هه‌می بزافان بکه‌ین ره‌وشا گه‌شت وگوزاری ل ده‌قهرئی پیش بیخین نه‌ب کاری خرابکرنا وی رابین، چونکی سهرسنکئی ده‌قهره‌کا گه‌شت وگوزاریا بنا‌ف وده‌نگه‌ وه‌ردئی ناف وده‌نگئی وی مینیت.

لئی گه‌شتیاری ۲۴ ده‌مژمیران کاره‌ب دثیت به‌ری نوکه حکومه‌تئی پروژه‌بین گه‌شتیاری دروستکرن وددانه‌ف خه‌لکه‌کئی، لئی نوکه سیستم یی هاتیه گوهورین، حکومه‌ت بهس دئی نه‌ردی ته‌رخان کت وه‌به‌ره‌یتنه‌ر دئی جهی گه‌شتیاری چیکه‌ت، به‌ری نوکه رنقه‌به‌ریا گه‌شت وگوزاری نیدارا نوتیل وموتیل و خارنگه‌ه وسینه‌مایا دکر، شوقین نینشکئی نوتیلین سولا‌قئی وسکه‌ی، کادری میری بوو، نوکه بهس نه‌م سهرپه‌رشتیا قان جهان دکه‌ین، سه‌باره‌ت فالاکرنا نا‌فاهیتین گه‌شتیاری ل سهرسنکئی نافه‌اتی گوت ۵۱۶ خیزان دقان خانیان دابوون نوکه هه‌می بین هاتینه قه‌رده‌بوو کرن وقالا‌بوینه، نینشکئی ۸۲ شوقه خیزانین دنا‌فا شوقه‌یان دا کودگه‌نه ۲۰۰ خیزانان، قونا‌غا نیکئی ژپاری خو یی وه‌رگرتی، پاشان دئی سکه‌ی وسولا‌قئی ده‌ست پیکه‌ت، نه‌وژئی ۱۱۶ خیزانن، سه‌باره‌ت نوژه‌نکرنا قان نا‌فاهیان به‌ریژی گوت نوتیلین سهرسنکئی بین کفن ل سال ۱۹۴۸ هاتینه چیکرن نوژه‌نکرنا وان گه‌له‌ک یاب زه‌حمه‌ته چ تی نه‌مایا، پیدقیه سه‌رو ژنوی به‌یتنه راکرن وچیکرن، هنده‌ک که‌سان گوتیه نه‌گه‌ر جاده‌یا دوو سایدی ژده‌ره‌قی سهرسنکئی بچیت، نافئی سهرسنکئی نامینیت، یان دئی به‌ره‌زه‌بیت، نه‌م دبیژن چ جاران نه‌شین فی جوت سایدی دنا‌فا سهرسنکئی رابین چونکی مه‌جال نینه، جه نینه، ب کیمیشه دثیت جاده ۶۰ مه‌تریت، گه‌له‌ک یاب زه‌حمه‌ته نه‌گه‌ر نه‌فه چیت خو دوکانه‌ک نامینیت ویادی هه‌رژکه‌فن دا سهرسنکئی نافئی خوه‌بوویه وه‌ردی مینیت حه‌تانوکه دپه‌رتوکان دا دهیته خواندن تاییه‌ت جوگرافیا‌یی، نه‌و کسه‌ی حه‌زبکه‌ت به‌یتنه سهرسنکئی دئی هیت بلا هه‌ر جوت ساید ژده‌ره‌فه بچیت، ب بووچونامن جهی گه‌شت وگوزاری دثیت یی دویری مالان بیت، چونکی گه‌شت وگوزار تته‌که‌ه و جهی ناکنجی بونی تته‌که‌ی دیه، ژیانا پتريا وه‌لاتان یالسهر داهاتی گه‌شت وگوزاری، یادنه‌خسه‌یی سهرسنکا نویدا دناینده‌ی داکو جهه‌کئی وه‌کی دریم ستی به‌یتنه چیکرن نه‌زدبیژم دلی وه‌به‌ره‌یتنه‌ری مه‌ ب وه‌لاتی و یقه نینه بهس چاقی وی ییل پاری وی ته‌زحیا پاره‌ی ناده‌ت، دویر نا سه‌حکه‌تئی، دثیت نیریک فایده‌ک‌ت له‌وما ناهیتنه سهرسنکئی و پروژیه‌یان چیکه‌ن، نه‌گه‌ر مه‌ سهرسنکئی هه‌می داباف کومپانیه‌کا تورکی، یان یا لوبنانی، دا گه‌له‌ک پیشک‌ثیت، چونکی نه‌و به‌ایئ گه‌شت وگوزاری

ب داوی هاتن دئی خه‌لک قه‌ستا ده‌قهرین مه‌کمن ژبوو بوراندنا ده‌میتن خوش، چونکی ده‌قهرامه ده‌قهره‌کا هوینه و نه‌یا گه‌رمه وه‌کی پاریزگه‌هین دین عیراقی، دیسان نه‌گه‌ره‌کئی دین بویه جهی لا‌وازا هاتنا گه‌شتیاران بو سهرسنکئی پاریزگه‌ها دهوکئی یه چونکی دهوک گه‌له‌ک یا بهرفره بوی و گه‌له‌ک جهین پیشک‌ه‌فتین گه‌شتیاری لئی هاتینه فه‌کرن، وه‌کی دریم ستی، پارکئی نازادی وپارکئی بارزانی وگه‌لیی دهوکئی، هه‌روه‌سا هژماره‌کا مه‌زنا نوتیل وموتیل و خارنگه‌هین مه‌زنین پیشک‌ه‌فتی لئی هاتینه فه‌کرن بازاره‌کئی بهرفره وجوان یی هه‌ی، جهی گه‌ریانی یی لئی هه‌ی، نه‌ف چنده هه‌می ل ده‌قهر سهرسنکئی نینن وی ده‌می دئی گه‌شتیار قه‌ستا سهرسنکئی کمن نه‌گه‌ر دهوک تژی بو ژگه‌شتیاران وجه نه‌ما ژنوبکا دئی قه‌ستا ده‌قهر مه‌کمن، وه‌کی سالابوری هه‌می نوتیل وموتیلین دهوکئی تژی بوون، نه‌وکتا کیم یامای، قه‌ستا ده‌قهر مه‌کر ونه‌وکه‌سین هاتین حه‌ژ ژسروشتی کریه نه‌هاتینه گه‌شت وگوزاری و دهیته پیشینینی کرن نه‌ف ساله ره‌وشا گه‌شت وگوزاری به‌ره‌ف باشیی بچیت ژبه‌ر وان خونیشاندانین ل ده‌وله‌تین عمره‌بان په‌یدا‌بووین، تاییه‌ت سوریی، لئی ژبه‌ر تاقیکرنان گه‌شتیاران قه‌ستا ده‌قهرئ نه‌کریه، دیسان دبیت ژبه‌ر هاتنا هه‌یقا ره‌مه‌زانی کول هه‌یقا ۸ گه‌شتیار کیم به‌ین سهرسنکئی و جهین دی نه‌فه هه‌یقه‌ک دئی ژئی چیت، سه‌باره‌ت نایا کا نوکه ل سهرسنکئی چهند خانینین گه‌شتیاری هه‌نه دگه‌ل نوتیلان، نه‌یاس عه‌بدولا دیارکر وگوت مه ۹۰ خانی دگه‌ل چار تا پینج نوتیلان بین سهرسنکئی هه‌ین، بهس ناریشامه نه‌ کیم، یان مشه‌یا خانیا و نوتیلا نینه، ناریشامه نه‌بوونا جهین تاییه‌ته کو خه‌لکئی مه‌ خولی مژویل بکه‌ت، بو نمونه نه‌گه‌ر خیزانک قه‌ستا ده‌قهرامه بکه‌ت، مه مه‌له‌فانگه‌هین تاییه‌ت نینن، یان جهه‌کئی فیدو گیم وباریان، یان پارکه‌کئی تاییه‌ت، وه‌کی پارکئی نازادی ل دهوکئی نینن، مه چ خارنگه‌هین پیشک‌ه‌فتی وریک وپیک نینن، جاده‌بین مه‌ دبه‌رتنه‌نگ و بی سهروبه‌رن، جاده‌بین مه‌ دتارینه‌ه‌ه‌تا نه‌ا نه‌هاتینه روه‌نکرن، هه‌رچه‌نده مه‌ کشف یاچیکرئی لئی تا جیه‌جی دبیت ژبه‌رفان نه‌گه‌ران خه‌لک قه‌ست ناکه‌ته سهرسنکئی، هه‌روه‌سا مه‌ ناریشا کاره‌بی و نافئی یاهه‌ی خودانی ۹ خانیان پیدقی کاره‌به‌کا ۲۴ ده‌مژمیریه، هه‌رچه‌نده ره‌وشا کاره‌بی یاباشه

مروقی شکهفتا شانهدر د چهرخین بهری یین کهفتا چ د خوار؟

نقیسین: دلشاد عزیز زاموا

بهرهفکر و پینداچوون: کوفان نحسان یاسین

د نویترن فهکولینا پهیمانگهها نهتهوهی و نهکادمی بو زانست و فهکولینا (NAS) ل ریکهفتی ۲۷/کانونا ئیکتی/۲۰۱۰ ژ لایی فهکولهر (Jennifer vieges) جنیشهه (قیگاس) هاتیبه بهلاف کرن، سهبارت خوارنا مروقیین شکهفتا شانهدر ل کوردستانا عیراقی و شکهفتا سپای (SPY) ل وولاتی بهلجیکا ، و قی فهکولهری کومهکا پیزانینین هویر و بها لسهر خوارنیت مروقیین قان همدوو شکهفتا بهلاف کرینه. قان فهکولینا پشتا خو یا بفهکولینا هویر نهفا لسهر ددانیت مروقی شانهدر و سپای یا راستگری، بتاییهت لسهردهمی بهری یی کهفن دهورو بهرتن (۴۴۰۰۰_۳۶۰۰۰ ب.ز) نهو ددانین هاتینه دیتن بهری ۵۰ سال ژ نها بهلی تا نها ژی فهکولین لسهر د بهردهوامن ، و نهف فهکولینه پشت ب وان بهرماتین خوارنی دبهستیت نهفتین بهری (۴۰۰۰۰ سال) ماینه دنافهرا ددانین مروقی قان شکهفتادا .

دیار کرینه کو مروقی نیاندرتال بکارئینایینه وهک: دهخل و جوه Barley و خورمه Dates و هندهک جورین بهلگا و باقلک و چندين جورین وی و زنبهقا ئاقتی water lily و پیفاز و ره و ریشالین ژیر ناخی و چندين جورین گولا و توفین وان، ژ بلی قان چندين بهرهمیتن دار و درهختا و جورین گیایی ، ههروهکی نهنتروبولوجست (تاییهتمهندا زانستی مروقی بهرهفکار) نهماندا هنری ژ سهنتهروی (CASHP) بو فهکولینین لشینهرین مروقی لسهردهمی بهری یی کهفن و ئیک بو ژوان فهکولهر کو پهنا بریه بهر قی چندين، خانم نهماندا هنری دگهل نهلیسون بروکس (Alison Brooks) دگهل ههفالین خو گههشتنه وی چندين کو مروقی نیاندرتال شیبابو جوهی بلینیت و بژیریت و سورکهتن وهکی خوارنا روزانه، نهف چندهژی ل ههر ئیک ژ شکهفتا شانهدر و شکهفتا سپای ل بهلجیکا دهیتنه دیتن.

دهرئهجامی قی فهکولینتی دیار دبیت کو مروقی نیاندرتال نهبتنی مروقهکی گوشت خوار بو، ههروهکی فهکولینین بهری وی دهمی ئاماژه پی دکر ، بهلکی چندين جورین فیقی و دهخل و دانی و گیایا بکارئینایینه بو خوارنی ، دیسان زانینه چندهها رهنگیت خوارنی ب لینیت، نهفهژی وان ههمی فهکولینا نهفتین بهری وی دهمی لسهر مروقی نیاندرتال هاتیبه نقیسین د ئیخیته د گومانی دا بتاییهت نهوتن د گوتن مروقی نیاندرتال مروقهکی درنده و گوشت خوار بو، و هندهکتین دی نهف چنده بهرههتر و هردگرت و کویر تر دگوت کو مروقی نیاندرتال مروق خوار بو و گوشتی ئیک و دوو د خوار!! بهلی نهف فهکولینه دیار دکهت کو مروقی نیاندرتال بتنی مژیلی نیچیر و خوارنا گوشتی گیاندارا نهبو بهلکی چندين جورین دهخل و دانی و فیقی و گیای بکارئینایینه بو خوارنا خو. قی فهکولینتی چندين جوریت خوارنا

شینوارناسا چەندین دیکومینت بدەست کەفتینە سەبارەت بکارئینانا کومەکا جورین دار و گیایا وەکی: گویز و بندەق و مازی و فستەق و گول بەبیین و قەرەم و کەلەک تشتین دی و چەندین جورین گژ و گیایا و بکارئینانا چەندین جورین گیایا بو مەرەمیت لیتانی، برەنگەکی گشتی ئەف ئەکولینە دیار دکەت کو مروفتی نیاندرتال نەبتنی مروفتەکی گوشت خور بو (لقان دوماھیا ئەکولینا دیار کرپە کو مروفتی نیاندرتال خودان هەست بو و ثیان بو رەگەزی خو هەبوو _ بەرھەشکار) بەلکی هەردوو جوریت گیای و شینکاتی و ئەردی بکارئینانینە و خوارن دروست کرپە و لیتانیە، ئەف چەندە ژێ دیار دکەتن کو مروفتی نیاندرتال ل دەوروپەرین ۳۰۰۰۰ سالال ژ نھا هیدی هیدی تیکھەل بوینە دگەل مروفتی نوکە و ئەف ئەزمون و جوری ژیانێ بو ئەگواستیه.

دکەفتی بەر کومەکا پرسیاریت □ مەزن ، لقتیرە دقتیت ئەم ناقتی مروفتی نیاندرتال ل سەر مروفتی شکەفتا شانەدەر راکەین و بێژینتی مروفتی هوماسابیس.

ژێدەر:

۱_ <http://news.discovery.com>
 ۲_ Jerusalem post
 ۳_ the_erki ,trinkaus shanidar Neanderthals, new york, ۱۹۸۳.
 ۴_ ayhan m.amedy: the shanidar caveman in Kurdistan_Iraq and his relationship with Neanderthal ,salahaddin university _department of archeology, erbil, ۲۰۰۷.
 ۵_ dlshad Aziz zamua: shanadir cave the beginning of civilization and life in kurdstan ,Athens,greece ۲۰۰۹.
 ۶_ ئنسکولوییدیای ویکیبیدیای ژ ئینتر نیتی.

دەربارە ی مروفتی بزانیین؟؟
 ژ هەژی یە بزانیین کو ناقتی مروفتی نیاندرتال ژ ناقتی دولەکی ل ئەلمانیا هاتیە بناقتی نیاندر ،بەری سەد و شیتست سالال ژ نھا بو ئیکم جار کلوختی مروفتی نیاندرتال لئ هاتبو دیتن ،ئەف مروفتە ۷۰۰۰۰ سالال بەری نھا لئ ژیاو و پشتی قتی دیتنی هەر مروفتەک هاتبو دیتن و بو قتی سەردەمی زقیری با ئە دگوتنی مروفتی نیاندرتال ،هەر چەندە هەندەک وەسا دبیین کو دقتیت بێژنە مروفتی شانەدەر شانەدەر تال نە نیاندرتال ،چونکە ژ رووی کەلەخ و رەفتارا ژیانێ مروفتی شانەدەر یی جودایە ژ نیاندرتالی.

دیسان ئەو ئەکولینا نوێ ئەف ل ۲۶/ کانونا ئیکتی/ ۲۰۱۰ هاتیە بەلاف کرن ژ لایێ زانینگەها (تەلنەبیب) ئە دەرتخیت کو شینوارناسیت ئسرائیلی ددانتی مروفتەکی ل شکەفتا قەسیم ل دەوروپەرین (راس الحییان) هاتیە دیتن بو (۴۰۰۰۰) سالال ژ نھا دزقیرتە ئەف ددانە وەکی ددانیت مروفتی (هوموسابیسە) مەرەما وان وەکی ددانیت مروفتی قتی سەردەمی یە ، ژبەر قتی چەندێ دناقتی ئەکولینتی دا دیار دبیت کو دیالکت و رەفتارا مروفتی نیاندرتال

ژ هەژی یە بێژین کو شکەفتا شانەدەر دکەفتیە زنجیرا چیا یی برادوست ،ئیکە ژ شکەفتین زەبلەحیتن کوردستانی ،دنافبەرا سالین ۱۹۵۱_۱۹۶۱ شینوارناسی ئەمریکی رالف سولیکی پشکنین تیدا ئەنجام داینە و چەندین هەستین مروفتین نیاندرتالا تیدا دیتنە ،بو دەمەکی دناف بەرا چەرختی بەری یی کەفن و نوێ دزقیرتە ئەف ۶۵۰۰۰ سالال بەری نھا مروفت لئ ژیاو، دناف قتی شکەفتی دا ژبلی هەستین مروفتا چەندین دیکومینتین دی هاتینە دیتن دەربارە ژیاو مروفتی شانەدەر ،توقی وان هەر هەشت جورین گولا ئەفتین هاتینە دیتن دناف ئیک ژ جورین نیاندرتالا کومەکا بێردوز و ئەکولینا پەیدا کر ،هەندەکا دگوت شانەدەریا گول ددانانە سەر گوریت مریتن خو ،دبیت بو چارەسەر کرنا نەخوشیا دەهاتنە بکارئینان ،دیسان یا دیارە و لدویف ئەکولینتی نوێ کو دناف قتی شکەفتی دا هەندەک جەپین ئەشارتی هەنە ،چونکە تا نھا هەندەک جەپین کیم نەبن پشکنین لئ هاتینە ئەنجام دان ،ئەگەر ئەو پشکنین دی ئەکولین لئ بەپینە ئەنجام دان دبیت ئەم چ پێزانینا بدەست خو ئە ببیین و چ تشتی دی

چيروکا توفانی دناقبه را راستی و خه یالی دا

ب: دیان جه میل

ل موزه خانا بنسلیفیا یا کو بو چاخی دوازدی بهری زاینی دزقریت، تیدا هاتیه کا چهوا خوداوه ند ئینکی شاه زیوسودرای شیرهت دکهت بو دروستکرنا پاپوره کا مهزن ژ پیخه مهت قورتالکرنا خیزانا خو ژ توفانی، ئەف دیکومینته ل سالا ۱۸۹۵ ل دهقرا نیبور ل ئیراقی هاتیه دیتن. ههر دیسان دیکومینته کا دی ل موزه خانا بهریتانیا هاتیه هه لگرتن ئەوژی پیکدهیت ژ ۱۲۴۵ بهیتین شعری و ناخی قاره مانئ خو ئە ترا-خاسیس هه لگرت و رامانا فی ناخی ژ هزر مه ندی مهزن یی کو خوداوه ندی هاریکاریا وی کری خو ژ توفانی قورتال بکهت، پشتی هینگی دیکومینته کا دی یا هه ره بناف ودهنگ ل سالا ۱۸۵۳ هاتیه دیتن ئەوژی داستانا گلگامیشه یا کو ل سهر کهقاله کی تهقنی هاتیه نهخشاندن و میژوویا وی ئەدگه ربته ناقبه را چهرخین چارده و سیزده بی بهری زاینی، دخی داستانی دا نفیسه ری وی شین ئیقی ئونین چيروکا گلگامیشه ب شیوه یه کی ئەده بی ئەدگیریت و بهحسا مرنا

د سهرده می ئەفروکه دا و پشتی زانیی بریتانی لیونارد وولی هندهک شوینوار ل باژیری ئوری ئیراقی ناشکه راکرین و ب هزرا گه له کان ئەف شوینواره راستیا پهیدا بوونا توفانی دووپات دکهن، ب تاییهت پشتی ههردوو زانیین جیولوجی ویلیام رایان و والتر بیتمان گه هشتینه هندهک بهلگه یان، کو ل فی دهقرا توفانهک یا پهیدا بووی، ژئه نجامی بلن دبوونا ئاقا ده ریایا رهش کو ئاقا ده ریایا ناقه راست ب بهرده وامی دریکا گه رویی بوسفور دگه هشتی، ئەوژی ل ده ورو بهری سالا ۵۶۰۰ بهری زاینی، سهره رای بهر به لاقبوونا فی چيروکی دناف گه لهک وه لاتان دا لی هندهک پروپاگنده دهینه گوتن ده رباره ی پاشمایین پاپورا نوحی ل دهقرا رین جودا جودا بین تورکیا و نهرمینیا و ئیرانی.

ژیده رین بهحسا فی چيروکی کری:
کهقنترین دوکیومینتا بهرده ست
Sumerian Eridu ب زمانئ سومه ری

تانوکهژی گه لهک کهس هزر دکهن چيروکا توفانی و پاپورا نوحی بتنی چيروکه که د پهرتوکین ئەسمانی دا هاتیه بهحسکرن، لی راستی دا گه لهک داستانی بهری هاتنا فان پهرتوکین ئەسمانی بهحسی توفانی کر به، بو دیارکرنا راستیا فی چهندی ژی گه لهک ئەکولین دبواری زانستین جیولوجی و شوینواران و میژوویی دا هاتیه کرن ژ پیخه مهت دهستیشانکرنا بنیاتی فی چيروکی و ژیده ری وی یی سهره کی و بارودوخین پهیدا بوون و بهحسکرنا وی ب دریا هیا چاخان دناف خه لکی دا.

کورتیا فی چيروکی ل سهر هندی یه، ل سهر ده می نوح پیغه مبهری (س.خ) خه لکی زورداری دکر گه لهک خوداوه ندین دی د په رستن، له ورا خودایی مهزن ژی توره بوو و توفانه کا مهزن راکر و کهس ژی قورتال نه بوو، بتنی نوح و ئەو که سین گوهداریا وی کری نه بیت، زیده باری جوتهک ژههر جو ره کی گیانداره کی، ئەوژی پشتی پاپوره کا مهزن چیکری و لی سیار بووین.

چیايي ئارارات ب دويراتيا ۲۰۰ کم ل باکورئ چيايي جودی و داستانا گلگاميش ژي ديپتريت پاپور ل سهر چيايي نيسير،يان نيموش راوهستيايه،كو نافي كهفتي چيايي پيره مهگروني يه،يي كو دكه فيته دهوروبهري باژيري سليمانيي.

ههژي گوتني يه، بهري ماوهيهكي، زانا شيان بريكا ههيفين گهروك، چهندين وينه يان بو چيايي جودي بگرن و ب ئاشكهرابي شينوارين پاپوري لي دياربوون، هوسا هاته سهلماندن كو ژيدهري قورنانا پيروز ژ بيتن دي دروستره و پاپور ل سهر چيايي جودي راوهستيايه.

ژيدهر :

گوفارا (افاق العلميه) ژماره ۳۵
گوفارا (زهره الخليج)

د پهرتوكين ئهسماني دا ب تاييهت دقورنانا پيروز دا هاتي، ههرچهنده هندهك جوداهي دناقبهرا فان ههمي ژيدهران دا ههنه، لي ريدانين وان بيتن سهرهكي وهكي ئيكن وهك دروستكرنا پاپوري و قورتالكرنا جوتهكي گيانهوهران ژ ههر جورهكي و فريكرنا كوترهكي بو دلنيابووني ژ بدوماهي هاتنا توفاني.

شينوارين پاپوري ل كيشهنه؟

ئهو پيزانينين بهرسقا قي پرسيارئ ددنه مه ژ چوار ژيدهران دهينه وهرگرتن، لي يا ژ ههريان باوهريتر قورنانا پيروزه كو جهئ دروست يئ پاپوري دياردكهت، ئهوژي چيايي جودي يه، ل كوردستانا باكور، ژيدهري دووي ديكومينتا بيروسوسي يه، ياكو جهئ پاپوري دهستنیشان دكهت، ل سهر زنجيرهيا چيايي كوردان ل وهلاتي ئهرمينيا و ژيدهرهكي دي ديپتريت ل سهر

ئهنكيدويي و چيروكا توفاني دكهت و ل ئيري خوداوهند ئينكي وي زهلامي چاك ب نافي ئونتايشتين هشيردكهت كا چهوا دي پاپورهكي دروستكهت و خهلكي قورتال كهت. فهكولهر دياردكهن بنياتي چيروكا ئافرابووني د ههردوو داستانين گلگاميش و ئاترا-خاسيس وهكي ئيكه، ئهفهژي هندی دياردكهت ئيك ژ يادي هاتيه وهرگرتن، يان ژي فان ههردوو ديكومينتا ژيدهرهكي كهفتتر ههيه. ژبلي فان بهلگهيان هندهك ديكومينتين ديژي هاتينه ديتن كو ميژوو و جهئ وان گهلهك ژ بيتن بهري نوكه يئ دويره ب تاييهت تابلويا ئوگاريت كو باژيرهكي كهفناري سوريي يه و ميژوويا وي بو چاخئ سيزدي بهري زاييني دزقريت، بهلگهيهكي دي ژ كاهني سومهري بيروسي هاتيه وهرگرتن، ههرچهنده دهفتي وي يئ رهسن بهرزهبوييه، لي هندهك پارچهبيتن وي ل بهر دهست مائنه،ئهفه و ژبلي وي چيروكا

هه‌ولدانی چاره‌کرنا کیشیا کوردی ل تورکیا

پشکا ئیکئی

ئهوژی ل دوئیف بریاره‌کا ئینونوی هاته راگه‌هاندن هه‌که کورد ب کوردی باخفن ب تاوانبار ناهیتته ل قه‌لم دان، هه‌رچه‌نده ئه‌م نه‌شیین بیژن کو ئه‌فه بزاقه‌ک بوو، بوو چاره‌یا کیشیا کوردی ل تورکیا، دده‌مه‌کیدا مه‌زنترین ته‌په‌سه‌ری و کومکوژیا ل دژی کوردان ل قی سه‌رده‌می دابو وه‌کو کومکوژیا ل دژی شوره‌شا (دیرسمی).

سه‌رده‌مه‌کی دی یی هه‌ره گرنه‌گ بو کومارا تورکیا ب گشتی و گه‌لی کورد ب تایه‌تی، سه‌رده‌می ده‌سه‌لاتا عهدنان مه‌نده‌رس بوو پشتی شیای ل سالا ۱۹۵۰ ده‌سه‌لاتی وه‌گریت و دو‌ماهی ب سیسته‌می تاک پارتیی بینیت و پارتیا دیمه‌کرات به‌رامبه‌ر پارتیا کوماری یا ئه‌تاتورکی Chp ی بکه‌قیته دپه‌رله‌مانی تورکیا دا، یه‌که‌م بزاقا قی ده‌سه‌لاتی بوو چاره‌کرنا کیشیا کوردی ریک دا وان بنه‌مالین کورد ئه‌وین ل سه‌رده‌می شوره‌شین دژی ده‌سه‌لاتا ئه‌تاتورکی ل تورکیا هاتینه دورئ‌بخستن، کو بزقرنه سه‌ر مال و حالیت خو، هه‌روه‌سا نه‌قیی شیخ سه‌عیدی پیران عه‌بدول مه‌لک فورات کره ئه‌ندامی په‌رله‌مانی و هنده‌ک پوستین دی دانه کوردان.

لی ئه‌فه چه‌نده ژی ژلای سی‌گه‌له‌ک سیاسه‌تمه‌دارین کوردقه، وه‌کو هه‌وله‌کی بوژلای مه‌نده‌رس قه بو ب ده‌ست قه ئینانا ده‌نگیت کوردان، نه بوو چاره‌کرنا کیشیا کوردی ل تورکیا، چونکه مه‌نده‌رس ل سالا ۱۹۵۵ ئه‌ندام بوو دقولپا به‌غدا دا، دگه‌ل عیراقی و ئیرانی و پاکستانی، ب سه‌روکاتیا به‌ریتانیا، ل دژی هه‌ریزاقه‌کا کوردی، ل وان ده‌وله‌تین کورد لی هه‌ین. ئه‌فه سه‌رده‌مه ژی ب دو‌ماهی هات ب کوده‌تایه‌کا له‌شکه‌ری ل سالا ۱۹۶۰ ل دژی ده‌سه‌لاتا عهدنان مه‌نده‌رس و ده‌نجامدا ناقری هاته ل سیداره‌دان.

ژئه‌نجامی وان کوده‌تایین له‌شکه‌ری ئه‌وین ل تورکیا دناقه‌هرا سالین ۱۹۸۰، ۱۹۷۱، ۱۹۶۰ په‌یدا بووین، بالی له‌شکه‌ری شیای ل سه‌ره‌می ده‌سه‌لاتین سیسته‌می زال بییت و داکوکی

سالا ۱۹۲۲ هاته خه‌لاتکرن ب نازناقی غازی ژلای په‌رله‌مانی وی سه‌رده‌می قه کو ب واتایا شه‌رکه‌ر، یانژی دبیزن بو وان موسلمانان ده‌اته گوتن کوشه‌ر دژی مه‌سیحیان دکر.

پشتی قان سه‌رکه‌فتننن مه‌زن و پشته‌فانیه‌کا به‌یز ژلای کوردان بو ئه‌تاتورکی و ژ ناف چوونا په‌یمانا سیقه‌ر و مورکرنا ریکه‌فتنا لوزان، ریکه‌کا خوش بو ئه‌تاتورکی هاته فه‌کرن بو دامه‌زراندنا کومارا تورکیا.

یه‌که‌مین پینگاف بو‌چاره‌کرنا کیشیا کوردی ل سه‌رده‌می دامه‌زراندنا کومارا تورکیادا هاتینه هاقیتن، هه‌رل سه‌رده‌ستی دامه‌زرینه‌ری قی کوماری بو ئه‌تاتورکی.

ل سالا ۱۹۲۳ دکومبونه‌کیدا ل ئیزمیت ئه‌تاتورکی سوزدا کو ئوتونومیی بده‌ته کوردان، به‌رامبه‌ر وان هاریکارین کوردان بو ئه‌تاتورکی کرین بوو ب سه‌رکه‌فتنا بزاقا که‌مالیستی ل تورکیا، لی ده‌نجامدا ل سالا ۱۹۲۴ ناقری ژ سوزا خو په‌شیمان بوو و ل سالا ۱۹۲۵ شوره‌شا شیخ سه‌عیدی پیران ل سه‌رده‌ستی وی هاته ژناقرن، هه‌روه‌سا کول سالا ۱۹۲۰ حکومه‌تا دامات فه‌رید پاشای په‌یمانا سیقه‌ر مورکروو ژلای ئه‌تاتورکی قه ب خائین هاته ل قه‌لم دان، دیسان پشتی فه‌رید پاشای سه‌روک وه‌زیر فه‌تخی ئوکیار دژایه‌تیا وی چه‌ندی دکر کو گفاشتننن سه‌ربازی دژی کوردان بکاربینن و دخاست باری ئابوری و جقاکی ل ده‌قه‌رتن کوردان پیش بیخن، لی دیسان ئه‌تاتورکی دژایه‌تیا بو‌چونین وی دکرن. کومارا تورکیا، یان، بیژن کومارا ئه‌تاتورکی، ل سه‌ر بنیاتین علمانیه‌تی و نه‌ته‌وایه‌تی هاته دامه‌زراندن و ده‌سه‌لاتین ناینی و سیاسی هاتنه ژیک فه‌کرن و ئیسلام بتنی وه‌کو ناف ماقه ده‌ستوری سالا ۱۹۲۴ دا.

ل سالا ۱۹۳۷ ئه‌تاتورک مر، ده‌سه‌لات که‌فته ده‌ستی عیسمه‌ت ئینونوی دا، دقئ سه‌رده‌میدا پیچه‌ک گفاشتننن ل سه‌رکوردان سقک بوون، ل دوئیف سه‌رده‌می ئه‌تاتورکی

هیرش تاهر نوری

یاخویایه کو هه‌بوونا کیشیا کوردی ل تورکیا دزقرته‌فه بو‌ده‌مه‌کی دیرودریژ، بگره ژ سه‌رده‌می ئیمپراتوریه‌تا عوسمانی هتا ئه‌فرو ژ یابه‌رده‌وامه، ب تایه‌ت ئه‌فه کیشیه‌بو جه‌ی گفتوگویی پشتی ژناقچونا ئیمبراتوریه‌تا عوسمانی، ئه‌وا خو ب نوینه‌راتیا خیلافه‌تا ئیسلامی دزانی ل سه‌رانسه‌ری جیهانی، هه‌ر ل قی سه‌رده‌می هتا ئه‌فرو هه‌رده‌سه‌لاته‌کا هاتیه‌ته سه‌رکوریسی، ده‌سه‌لاتی ل دوئیف هه‌زو به‌رزه‌وه‌ندیین خو پیکول کره قی کیشی چاره‌بکه‌ت، یانژی هه‌رچ نه‌بیت ب تشته‌کی کیم کوردا و جیهانا ده‌رفه رازی بکه‌ت. باشترین هه‌ول و بزاق بو‌چاره‌کرنا کیشیا کوردی ل تورکیا دزقرنه‌فه بو سه‌رده‌می کومارا تورکی، ئه‌وا مه مه‌به‌ست، هه‌رچه‌نده هنده‌ک ژقان هه‌ول و بزاقان هه‌رناچنه دچارچوقی چاره‌سه‌ریی ژ دا بو‌کیشیه‌یا نه‌ته‌وه‌کی (۴۰) ملیونی، کوب کیمترین مافین خوبین ده‌سپیککی ژی هاتینه بی به‌هرکرن.

کومارا تورکیا ل ۲۹ چریا ئیکئی ل سالا ۱۹۲۳ ل سه‌رده‌ستی مسته‌فا که‌مال ئه‌تاتورک هاته دامه‌زراندن، کو فه‌رمانداره‌کی گشتی یی سوپایی تورکیا بوو ل ئه‌رزوروم و سیواسی، پشتی شیای سه‌رکه‌فتنه‌کا مه‌زن دژی هیرشیت یونانیا بوو سه‌ر تورکیا ب ده‌ستقه بینیت، ل

تهنگیا بهرپرستین تورک، ل قئیره فیره نافرین بکهینه چند فاکتوره کتین سهره کی کو بووینه پالدهر ل نک رتقه بهریا نه نقره و شخسی تورگوت نوزال ب خو کو هزاره کی دچاره کرنا کیشهیا کوردیدا بکهن نه فقه بوون:

۱- نه وردهوشا ل عیراقتی و کوردستانا باشوور پهیدابوی پشتی سهرهلدانا بهارا سالایا ۱۹۹۱ ئیدی هه بوونا کوردا و مافین وان بین نه تهوایه تی بوونه (امرالواقع) بو دوژمنین کوردا و ناشکرا بو کو بریکتین لهشکهری و تونه کرنی کورد ناهینه ژناقبرن.

۲- ترسا پارچه بوونا ناخا عیراقتی و چیبوونا دهوله تا کوردی دکاخی دابوو و دهوله تا تورک گهله ک ژفتی چهندی دترسیا.

۳- پشتی شهرتی سوپای تی تورک دژی چه کدارین په که کی چ نه انجام ب دهست نه ئیخستین و نهشایین کیشهیا کوردی ب ریکتین سهریازی چاره بکهن.

۴- پشتی زیانه کا مهزن یا تابووری گه هشتیه تورکیا و باری نه منی یی دهوله تا تورک تیکچوی ترسا شهرتی نافخوبی پهیدابوی.

۵- دسالتین نوتاندا تورکیا قیا نابووریا وی گه شه بکهت بریکا وی چهندی کو تورکیا جهه کی تووگرافی هیه بیته پرده دنایههرا روژهلان و روژناقادا، بووگه هاندانا تیهنتی بوو دهرفه، ل قئیره تورکیا پیدقی ب ته ناهیه کا سهرانسهری هیه، رتگرژی چاره نه کرنا کیشهیا کوردیه ل تورکیا.

۶- تورگوت نوزال، پیشبینی دکر، کو پشتی نه مانا ئیکه تیا سوقیه تی و لاوازیوونا رژیما سهدام ل روژهلان نا قین، هیدی هیدی، ئیدی رولی تورکیا دمهیدانی دا یا کیم دبیت، ئیدی لایه نهک هاریکاریا تورکیا ناکهت دژی کوردا و ترسا وی چهندی ژی هه بوو کو لایه نهک کوردان وه کو کارته کا گفاشتنی دژی تورکیا بکاربینن.

۷- تورگوت نوزال، دنبیاتدا ب کورد دهیتته زانین، ئو ببوو سهروکی تورکیا، چونکه نوزال شیا بوو بیته جهی باوه ریا تورکان، نه گهر کیشهیا کوردی ژی ل تورکیا چاره بکهت دی بیته جهی باوه ریا کوردا ژی و دی رهتیا وان ژی بوخو وهرگریت.

تورکیا بکاربینیت، بومهره میتین خو سیاسی و نابوری، ل سالایا ۱۹۸۲ ژلای تی چند جهنه رالیتین لهشکهری قه ل تورکیا دهستوره کی نوی هاته دانان، تیدا ههمی دهسلات که فتنه ددهستین لهشکهری دا و ب هزاران کورد هاتنه گرتن و کوشتن، ئیک ژنه گهرین سهره کی بوو بهرپابوونا کوده تایا سالایا ۱۹۸۰ ترسا جهنه رالیتین تورک بوو ژوان هه فیه یمانین دنایههرا چه پیتن تورک و بزاقین نه تهوین کوردی دا دهاتنه بهستن، د نه انجامدا ل سالایا ۱۹۸۴ دا شهرتی چه کراری ژلای تی PKK قه دژی سیسته می تورکیا هاته راگه هاندن.....

ل دو ماهیا سالتین ههشتییان و دهسپیکا سالتین نوتان رویدانین گرنگ ل سهرناستی ههریمی و جیهانی رویدان، ژوانا ژناقچونا بلوکی روژهلان و نه مانا شهرتی سار ل سالایا ۱۹۸۹، بهرپابوونا جهنکی که ندافی یی ئیک ل سالایا ۱۹۹۰، سهرهلدانا ل باشووری کوردستان ل سالایا ۱۹۹۱، پشتی قان ههمی رویدانان کیشهیا کوردی ل تورکیا بوو جهی گفاشتن و گو فتوگو کرنی، دروژه قا تورکیادا، گرنگترین که سایه تی و بهرپرستین تورک کو بوو چونین وان ل سهرکیشهیا کوردی به حسه کی گهله ک ل سهر هاتبیه کرن و ل قادا سیاسیا تورکیا و جیهانی دا نه ف دوو که سایه تیه بوون:

۱- تورگوت نوزال:

ههروه کی مه بهری نوکه ژی نافرین پیکری، ژ نه انجامی راه رینین جه ماوه رینین مهزن ل تورکیا ل ژیر کاریگه ریا گوتارا چه پ، ژ بهر قی نه گهری گروپین کورد و چه پین تورک، به حسی پیدقی چاره کرنا کیشهیا کوردی ل تورکیا دهاته کرن، بهرام بهر قی چهندی ژی جهنه رالیتین لهشکهری ب کوده تایین سهریازی راگه هاندانا باری نه ناسایی ل دهقه رین کوردان بهرسقا وان ددا.

زه مینه خوش بوو ل تورکیا، پشتی بهرپابوونا جهنگی که ندافی یی ئیک، دخی ماوهیدا تورگوت نوزال سهروکی پارتیا نیشتمانی دایک گه هشته کورسیا دهسلاتی ل تورکیا، زیره کترین پینگاقین هاقیتین بوچاره کرنا کیشهیا کوردی دنایههرا سالتین (۱۹۹۱-۱۹۹۳) دابوون نه فقه ژی ژنه انجامی شهرتی چه کداریتی په که کی و راه رینین جه ماوه ریا بوون ل تورکیا، نه فقه بوو جهی دل

ژ بهر ژه وه ندیین تاییه ت بکهن، وه کو یهک نه تهوه، یهک دهوله ت، یهک زمان، یهک ئالا، ههروه سا پتیریا بهرپرستین تورک و جهنه رالیتین لهشکهری پی باش بوو نه تهوی کورد ب نه تهوه یه کی جودا ژتورکا نه دانن، وه کو تورکین چیا و گوندان بزانت، و داخازین وان ب داخازین نابوری و جقاکی بدانن، نهک سیاسی و سهر به خوبی، زمانی کوردی ژی ب زاراقیه کی زمانی تورکی بزانت.

ل سالایا ۱۹۶۱ دهستوره کی نوی بوو تورکیا هاته دانان ژنه انجامی کاریگه ریا سهرکه فتنین ل باشووری کوردستان ب سهروکاتیا بارزانیتی نه مر، ئازادیه کا کیم ل تورکیا پهیدا کر، دیسان ژنه انجامی قی ئازادیا کیم، هندهک بزاقین چه پرده تین مارکسی ل تورکیا پهیدابوون، وه کو پارتیا کریکارین تورکیا، کو شیا دپهرله مانی وی سهرده میدا (۱۵) کورسیان بدهستقه بینن و ل سالایا ۱۹۷۰ دیسان نه ف پارتیه دهیتته دائیخستن چونکه بریاره ک دبه ر ژه زه ندیا کورداندا دابوو. ههروه سا ل سالایا ۱۹۶۹ دا کومه لا یانا روشه نبیرین روژهلان، هاته دامه زانندن و ل سالایا ۱۹۷۵ کومه له یه کا دی ب ناقتی یه که تیا روشه نبیرین دیموکراتی شوره شگیر هاته دامه زانندن، قان کومه لان ژی پیکول دکرن کیشهیا کوردی ل تورکیا بدهنه نیاسین و چاره یه کی بو ب بینن.

ل دو ماهیا سالایا ۱۹۷۸ پارتیا کارکه رین کوردستان ل سهر رهو ریشالیتین وان بزاقین مارکسی ل تورکیا پهیدابوو و هاته دامه زانندن ل سهر دو بنه مایین سهره کی:

۱- بزاقا نه تهویا کورد ۲- بزاقا چه پا مارکسی.

ل سالایا ۱۹۷۹ بهری بهرپابوونا کوده تایا لهشکهری ل سالایا ۱۹۸۰ ل سهردهستی جهنه رال که نعان ئیقره ن، سهروکی PKK عهبدولا ئوجه لان تورکیا ب جه هیتلاو بهرب سوریا و لوینانی بریکه فت، چونا ئوجه لان بوو قان دهوله تان، دزقریته فقه بوو هه بوونا وان ریکخستین فلهستینی ل سوریا و لوینان وهاریکاریا وان بوو گروپین رادیکالین چه پرده تین ل تورکیا، و هه بوونا په یوه ندیه کا باش دنایههرا ئوجه لان و برایی حافظ نه سهد دا، ههروه سا ریک دایتی ئوجه لان دناف کوردین ل سوریا بگهریت، دیسان سوریا ژی دقا PKK ی بو بهر ژه وه ندیین خو دژی

کی بهر پر سه ژ نه قه کرنا دهرمانخانا نه هلی یا نامیدی؟!!

هه فال نامیدی

نهم دزانين كو لدويڤ رينمايئين تهندروستيئي كو پشتي دهواما فهرمي ل دهم ژمير (۲) ي پشتي نيڤرو تا كو (۱۲) ي شهف دڤيت بهردهوام نهف دهرمانخانه يا قهكري بيت بوچي پيگيري ب رينمايئين تهندروستيئي ناهيته كرن گهلو؟! نهفه داخوآزيا گهلهك هاولاتيانه و من ل دويڤ داخوآزيا وان نهف نفيسينه دروست كر و دهنكي مهڙي دگهل دهنكي وان ب ههقرا داخوآزي ژ ريشه بهريا ساخلميا ناميديي دكهين كو چاره كي لقي كيشي بكت و لدويڤ وان رينمايئين تهندروستيئي نهف دهرمانخانه زي بهيته قهكرن داکو خهلكي مهڙي وهك خهلكي دهقهرين دن يئين كوردستاني پيدڤيئين خود دهمي گونجاي دا بكت، دوباره داخوآزي ژ ريشه بهريا ساخلميا ناميديي دكهين كو لدويڤچوونا قی بابه تي بكن دن دسوپاسدار بين.

بن دهمي كسهك پيدڤي دهرمانهكي دبیت بزانيت قهستا كيش دهرمانخانې بكت و دهرمانخانه دڤيت لدويڤ وان رينمايئين تهندروستيا گشتي پيگيري پي بكت! باشه مه دهرمانخانهك يا ل باڙيري ناميديي هه ل دهمي دهواما فهرمي يا قهكريه و پشتي هنگي بهس خودي دزانيت كا دي ل كيش دهمي هيته قهكرن، نهز دي خو بتني بيژم كو گهلهك جارن من قهستا قی دهرمانخانې كيه يا گرتي بوو!! پشتي نيڤرو دهم ژمير (۳) ي هندهك جارا دهم ژمير (۷) و ديسان هندهك جارن دهم ژمير (۱۰) ي شهف، باشه نهگه كسهك هات و يي تنگاف بيت ب هه جوره نهساخيه كي، ب تايهت ل فان هيامان كو نهف توزه ل سهر كوردستاني دا دهيتن و هژمارهكا هاولاتيان توشي بيهن تنگي (ربو) بووين و لدهمي پيدڤي يا قهكري نهبيت نهري گهلو دي مهصيري قی كهي چ بيت !!! وهك

وهك نهم ههمي دزانين كو دهرمانخانه، چ يئين حكومي چ يئين نههلي ژبو خزمه تا هاولاتيان كاردكهن، و ديسان ههر دو جورين دهرمانخانا لڙير رينمايئين وهزاره تا تهندروستي كار پي دهيته كرن. وهكو دهيته زانين كو دهرمانخانين حكومي ل دهواما فهرمي د خزمه تا هاولاتياندا نه تاكو ب داوي هاتنا دهواما فهرمي، و يئين نههلي زي لدويڤ رينمايئين تهندروستيئي دڤيت كاري پي بكن و وهك نهز دزانم كو دهرمانخانين هه جهه كي وهك نيكن نينن كو ل باڙيرا و پاريزگهها جوداهيهك دناف دهمي واندا ههيه: وهكو دهوكي دي بيژين كو هژمارهكا زور ژ دهرمانخانين نههلي ههه و وهك نوبهت دنابهرا واندا ههيه و دباوه ريدا مه كو روزانه چ ل تليفزيونا يان راديو و مالپهرا دهيته راگهاندن كو فلان دهرمانخانه دي نهف شهفه نوبه تي گريت داکو هاولاتي د ناگه هدار

نیاسینا گوڤار پینگاڤ ل کهنه دا

PÊNGAV

KURDISH MONTHLY MAGAZINE PUBLISHED IN CANADA # 22

7/2011

گهندهلی نهڤرۆ و جاشنی
دوهی د بی جداهینه!!

یاریا کهلتوری یا کوردی
(یاریا گیختی).

Happy Canada Day

Kate and William will

سیلاف

گرفتاریت پینگاڤ:
 نه پویته پیدانا خه لکی کورد ب
 دهستکه فتیپین خو یان نه بوونا ریز و
 پشته قانیا کوردان ل خورسیا کارتن خو.
 نه بوونا خه رجیه کی نه ترس کو پینگاڤ
 بکاره باشتر و بهر فرتره ده رجیه.
 جدایا بیر و بووچوونیت نقیسه قانیت
 کورد نه بووینه خالا هاریکاریا پینگاڤی کو
 ل دوور بیتن خرغه بوون.
 مهزنی و بهر فره هیا ولاتی کهنه دا بو
 گه هاندنا په یامی بریکهک راسته خو.
 کیماسیا خاندنه قانیه کورد، ژبه رکو کورد
 خوی خو نه بوویه بهری وهره قیره بو نمونه
 هه تا نهو کوردین دن یین پارچین دن کوردیا
 وان لاوازه.
 مشهیا زاراڤین کوردی دبیته زه حمهت بو
 روژنامه گه ریا کوردی ل ده رقه، ژبه رکو ده ما
 کارهک وهره کرن دقیت ب هه موو زاراڤان
 ده رکه قه، یان ژی یی خو دناڤدا نه بینه نابیته
 بشکهک ژی.
 نه بوونا سهرمیاداری کورد، یان
 پینه گه هشتنا سهرمیاداری کورد د بیته
 نه گه را نه بوونا پشته قانیه بوچ کارتن جفاکی،
 روژشیری و... هتند.

سهروه ریپن مللی.
 چاڤپیکه تنه دگه ل که سین بهر هه دار و
 تاییه تمه ند د هه ر بواره کی ژبانیتدا.
 خزمهتا وی تا نهڤرۆ:
 ده رختنا ۲۲ ژماران بی شه مان و
 راهه ستیان دناڤا ره قه ندا کوردان دا و به لاث
 بوونا وی بشیوه ییکی چاپ ل باژیرین
 که لگاری و نه دمونتون.
 به لاقبوونا وی دناڤا فیتسبووکی و بریا
 نیمیلان.
 به لاقبوون دناڤا مه لپه ری کوردیدا.
 خورت کرن و پشته قانیا گنج و زارویان د
 بیاقین وهرز و زمانی دا.
 بده هان چاڤپیکه تن دگه ل که سانین خۆدان
 شیان د بواریتن جودا جودا.
 داپوشینا هه لبرارتیت عیراقی و
 بهرگری کرن ژ ماف و دانه زانینا زانیاریان بو
 هه لبرارتنی.
 په یوه ندی دگه ل جهین بیانی بو ناساندنا
 جفاکا کورد بریکا ته لقریون و روژنامه و
 رادیویان
 خورت کرن په یوه ندیان دناڤه را تاکه
 که سیا کورد و ریکه خراوان دا.

بو ماوه یی ۲ سالانه ب زمانی کوردی
 (ههردو زارڤان و ههردو پیتین نارامی و
 لاتینی) و ئینگلیزی ل کهنه دا ده رکه قه و
 به لاقی نه مریکا ژووری دبه.
 نارام دهوکی سه رنقیسه ر و د گه ل
 دهسته کا ژ ۱۱ که سان مینا پشته قان کار
 تیدا دکه ن بو ده رختنا وی یا مانگانه.
 گوڤاره کا روژشیری گشتی سه ریه خویه و
 هه می جووره بابه تان بخوڤه دگریت.
 پیکولی دکه بو خورت کرن هه قه په یقینا
 کوردی ل بارئ جفاکی، نابووری، سیاسی،
 روژشیری و ناساندنا پیناسا کورد ل ده رقه ی
 وه لات.
 پیکولی دکه بو ئاڤا کرنا فایلهک و
 دیروکه کا دیکومه نتری ل سه ر ره قه ندا کورد
 له ده رقه.
 پیکولی دکه بو ئاڤا کرنا جفاکین فه رمی
 یین کوردان و زیندیکرنا زمانی کوردی دناڤ
 جفاکی نیڤ نه ته وه ی ل کهنه دا.
 پیکولی دکه بو ئاڤا کرن و سه رگرنا
 که رتی تاییه تی کوردی دناڤا سه رمیه داریا
 سیسته ما روژئاڤادا.
 ساخ کرنا بیره وه ریپن نه ته وه ی و

ھونەر مەندا دورى وەلات مەھاباد ل سىلاڧى دىتە مېھقان

ھەقىقەتچىن: ھەقال لطفى ئامىدى

پىتك دەت و ژ ھوزانن ھوزانن (خەلەف زىبارى و ھوزانن رەمەزان يوسىف) و پترىا وان ژ ناوازىن من بوون !.. و ل ئەلبوما من يا داويى ل سالا ۲۰۰۸ ئى ب ناڧى (كاروانى پىروژ) ديسان ھەر ژ (۱۱) سترانا پىتك دەت و پترىا فان سترانا ژ ھوزانن ھوزانن (ئەدىب چەلگى) بوون و ديسان ژ ھوزانن ھوزانن (مستەفا ئەتروشى و رىكىش ئامىدى و خلف زىبارى) بوون و ديسان پترىا ناوازىن فان سترانا ھەر پىن من بخو بوون، دەت زانن كو ئەف ئەلبوما من يا بناڧى «كاروانى پىروژ» ل دەمى بارزانى نەم و ھەڧالىن خو بەرەف ئىكەتيا سوڧىەتيا بەرئ چووين و ۷۲ روژان مابن برئقە، ئەف ئەلبوما من بەحسا ڧى كاروانى پىروژە و بارزانى نە م.

سىلاڧ: تا نوکە چەند سترانن تە ھاتىنە
کلیپ کرن وتە لىبەرە چەند سترانن خو پىن دى
کلیپ بکەى؟
مەھاباد : تا نوکە من چوار سترانن خو کلیپ کرىنە ژوانا (بو کى بکەم گازی و ھەوار،

* ل سالا ۱۹۷۸ ئى د بىرەو ھەرىكە دا جەنابى بارزانى نەم تىدا نامادە بوو من و ھەڧزىنى خو پشكدارى تىدا كر و چەندىن ستران مە گوتن ل واشنگن و بارزانى ديارىك پشكىشى من كر كو ئەوژى ئامىرى (ئە كوردیان) بو
* ستران گوتن ب راستى من شىت دكەت ل دەمى موزىكەكا سروشتى لى بدەت و بەرامبەرى جەماوهرى خو يى خوشتقى بم.
* ئەز ھەز دكەم كو ھەگەرم وەلاتى خو و خزمەتا گەل و وەلات و ھونەرى كوردى و زارويىن گەلى خو بکەم، چاڧەرىى وى روژى مە.

د ژىي ۱۸ سالىي دا ستران گوتن، و پاشان صولا دەست پىكى دانه من ل ئەمريكا ل سالا ۱۹۸۶ ئى ئىكەم كاسىت من و ھەڧزىنى خو پىكە چىكر ب ناڧى (سورگول ۱) ل دويفدا سورگول ۲+۳+۴ مە چىكرن و ل دويفدا من بتنى ۲ سى دى دروست كرىنە تا نوکە.

سىلاڧ: ئەگەر ب پرسىن كو بەرەمى
مەھابادى تا نوکە ژچەند ئەلبوما پىتك دەت؟
مەھاباد : ل سالا ۲۰۰۲ ئى ئىكەم ئەلبوم من چىكر ب ناڧى (ھەى دونىايى) كوژ (۱۱) سترانا

سىلاڧ: مەھاباد ھونەر مەندەكا بەرنىاسە، لى
دخوازىن بو جەماوهرى پتر خو بدەتە نىاسىن.

مەھاباد : ئەز «مەھاباد محمد مصطفى ابراهيم» خەلكا زىوا شىخ پىرامىس ل دەڧەرا ئامىدى مە، ل ھەولتيرى تاخى تەپرەوا ھاتىمە سەر دونىايى، پشتى ھنگى ئەم ھاتىنە دەڧەرا بەروارىا ژبەر شەرى دوژمنى ل گوندى بيشىلى دىمىن و پاشان بو ماوہكى ل دھوكا داسنىا ديسان بو ماوہكى دىمىن و پترى و ل دويفدا بەرەف گوندى زىوا شىخ پىرامىس دچىن و پاشان ناوهرى ئىرانى دىن، ھەر ژبەر شەرى دوژمنى و بابى من چوو دناڧ رىزىت پشمرگەى و پەيوەندى ب ھىزىن شورەشى و پ، د، ك كرو پشتى ھنگى ئەم چووينە ئىرانى و ۱۲ سالىي من شوى كرىە و ۷۶ ۱۹ چووينە ئەمريكا وەك ناوهرە، ۱۳ سالىي تا نوکە ل ئەمريكا مە.

سىلاڧ: دەستپىكا تە بو ناڧ ھونەرى كوردى
و سترانن چاوا بوو؟

مەھاباد : ھەر ژزارۆكىنىا خو من گەلەك ھەژ ھونەرى كوردى كرىە ل دەمى ئەز بەرەف وەلاتى ئەمريكا چوويم، ل وى دەمى من دەست ھاقىتە خویندنا خو و ل دەمى سەرەتايى مە وانەكا ھونەرى ھەبوو بو من پتر دەرفەت چىبو كو سترانا بىژم، و ژلايەكى دى ڧە بابى من خودى ژى رازى بومە ستران دگوتن، گەلەك ب زەوق بوون، دەمى ئەز ل ئەمريكا ل سالا ۱۹۷۸ ئى من و ھەڧزىنى خو مە كاسىتەك تومار كر ژبەر خەرىبىي داکو بو مالا بابى من فرى بکەىن كو تىدا سترانا (نارىنى ھەى نارىن) مە گووت، پشتى ھنگى گووتە من دەنگى تە گەلەك خوشە، ل بوھارا سالا ۱۹۸۱ ئى بو ئىكەم جار ل سەر شانويى كو بىرەو ھەرىا نەڧروژى بوو من

خەلکى مە يى ژ وئ چەندى تىر بسوى ھەر
 ھەژىكرن !! .

**سىلاڧ: مەھاباد گۆھداريا كىش سترانى
 دكەت، يان داخبارى ب دەنگى كىش ھونەرمەندى؟**
 مەھاباد : ئەز گۆھداريا سترانىن كلاسىك
 دكەم، مينا دەنگى ھونەرمەندان (عەيشا شان،
 مريم خان، كاويس ناغا، محمد عارف و تحسىن
 گاهى و كە لە كىن دن) .

سىلاڧ: نسا مژويلى چ كارىت ھونەرى؟
 مەھاباد : ئەز مژويلى دروستكرنا ھندەك
 ئاوازا مە و بەرھەم گەلەك ل جەم مەھى، لى ئەز
 نەشىم بىنمە بەرھەم ژبەركو بارى ئابوورى يى باش
 نىنە و ئەگەر وەزارەتا رەوشەنبىرى، يان كەسەك
 ھارىكارىستن دگەل مە ئەز دكارم گەلەك بەرھەما
 دروست بكەم و ل بەر دەستى مە ھەنە .

**سىلاڧ: مەھابادى بوو پاشەرۆژى چ پلان
 ھەنە ؟ ب چ ئاوا دخوازى خزمەتا گەل و جەماوەرى
 خو بكەمى؟**

مەھاباد : ئەز ھەز دكەم كو خزمەتا گەل و
 وەلاتى خو بكەم و ب تايبەتى ھارىكار بىم دگەل
 گەنجان يىن كو خو دھاڧىنە دناڧ قادا ھونەرى دا .

سىلاڧ: ھىقى و ئومىدەتىن وە چنە؟
 مەھاباد : ھىقىا مە ھەر ئەو كو مە نەڧىت
 بەھىمە پشەت گۆھ ھاڧىتن و ژبىر كرن ژلايى مللەتى
 خوڧە، كو ھەمى دزانن پشەتى عەيشا شان و مريم
 خان و گۆلبەرى ب تايبەتى ل دەڧەرا بادىنان
 ئىكەم كچا كورد بووم ھاتىمە دناڧ جىھانا ھونەرى
 كوردى دا و ل دويف شىانين خو مە ژى خزمەتا
 گەل و جەماوەرى خو كرى، ھەر ئەڧەىە كو مە
 دڧىت نەھىمە ژبىر كرن د مژوويا كوردى دا .

سىلاڧ: پەيقا وە بو ھەژىكەرتىن دەنگى خو؟
 مەھاباد : رىز و سلاڧىن مە بو گشت
 ھەژىكەرتىن دەنگى مە و گشت جەماوەرى
 كوردستانى، راستە ئەز دوبرى وەلاتى مە، لى
 دلە مە ھەردەم دگەل خەلکى مە دگەل كور و
 كچىن ناخا مە، يەك ب يەك سلاڧا بوو دھنىم
 و بلا باش بزنان ئەز نەشىم يىنى وان بژىم، ژبەركو
 ھونەرى كوردى يى دناڧ خوينا مند، و ئەز ھەز
 دكەم كو فەگەرم وەلاتى خو و خزمەتا گەل و وەلات
 و ھونەرى كوردى و زارويىن گەلى خو بكەم،
 چاڧەرتى وئ روژى مە .

سوياس بو گۆڧارا سىلاڧ كو خو ل ھونەر و
 ھونەرمەندى ھەردەم دكەتە خودان و ھەر بژىت كورد
 و كوردستان .

خو دىتى مە گوت كوردستان نە يا ئازادە و مە
 ب فەر دىت بەھىمە كوردستانى و دناڧا خەلکى
 خودا بىم، و مەل باژىرى دەھكى ناھەنگەك سازكر، كو
 تىدا ب ھزارەھان جەماوەر تىدا بە رھەڧ ببوون و
 ديسان ل وى دەمى نصرت رىكانى و كمال و ھسن
 شريف ژى پشكدارى تىدا كروون، ئەڧە ژ سالا
 ۱۹۹۲ وەرە چ داخوازنامە بو مە نەھاتىنە، نە
 ژلايى ھكۆمەتى ڧە و نە ژ ھىزى ڧە، ھەر چەندە ل
 دەڧەى وەلاتى ئەز دەھمى ھەلەكەت و بىرەوەرپىن
 گەلى خودا يابەرەووام، و ديسان راستە ئەز بوو
 ماوەكى نەيا ديار بووم ژبەر ژيانا ب زەھمەت،
 لى ئەز ئەگەريامە و ئەز ھەز دكەم كو چ برىكا
 وەزارەتا رەوشەنبىرى بىت، يان، بارتى بىت، بەھىمە
 مېڧانكرن ل كوردستانى وكونسىرتا ژبو خەلکى خو
 پىشكىش بكەم .

**سىلاڧ: نەرى مەھاباد ل دەڧەى وەلاتى
 پشكدارى د ھەلەكەت و بىرەوەرپىن گەلى خودا
 دكەت؟**

مەھاباد : بەلى ئەز پشكدارى دەھلەكەت
 و بىرەوەرپىن گەلى خودا دكەم، مينا بىرەوەرپىن
 نەڧروز و نەڧال و گەلەكىن دن، ل سالا ۱۹۷۸ئ د
 بىرەوەرپەكى دا جەنابى بارزانى نەمر تىدا نامادە
 بوو مە و ھەڧژىنى خو پشكدارى تىدا كر و چەندىن
 ستران مە گوتن ل واشنگن ل وى دەمى ئەز ل دەڧ
 بارزانى نەمر روينشتم و دەست خوشى ل مە كر
 و ديسان دياربەك پىشكىشى مە كر كو ئەوژى
 نامىرى (نە كوردىان) بو .

**سىلاڧ: مەھاباد چاوا روژانە ژيانا خو دىتە
 سەر؟**

مەھاباد : ئەز ماموستا زاروكا مە، ئەز يا
 بتنى مە، ھەڧتى ۶ روژان كار دكەم، ئەز ھەز دكەم
 كارى ھونەرى بكەم، گۆھداريا موزىكى دكەم و
 ئاوازا بخو چىدكەم و گەلەك سترانىن مە ئاواز
 يىن مە بخونە، ئەز ھوسا روژىن خو دەرباس دكەم
 ھاتن و چونى دكەم .

**سىلاڧ: مەھاباد ھەز ژ كىش جوړى ھوزانى
 دكەت؟**

مەھاباد : ئەز ھەز ژھوزانا سەر (راستى و
 سەر مللەتى و ل سەر ژيانا راستى و قوتابىەكى
 بىت، يان، ژنەكى، سەرھاتىەكى) داکو مفا پى
 بگەھىتە خەلکى، كا دى چاوا ھەژىكرنى دناڧەرا
 خىزانادا و مللەتى دا پەيدا كەت، ئەز ھەز ھوزانا
 سفك ناكەم، نەك ھەمى سەر ھەژىكرنى بىت
 ھوزانا نوى كو ل سەر خەيالى بىت، نەك وەك
 عنصرىەتى دناڧ يەك دو ودا پەيدا نەبىت،

كوردستان، بى تە سارە ژيانا مە و ئەز دخوازم
 كو گشت سترانىن خو كلىپ بكەم، لى بارى مەنى
 ئابوورى دەست نادەت، ئەگەر ئەز كارىم دى ھىدى
 ھىدى كلىپ كەم، و چ لايەك ھارىكار نىنە ژبو
 ھونەرى مە پال بدەت ئەزم و ھەر ئەزم ب تنى .

**سىلاڧ: نەرى گەلو چ ئاستەنگ ھەبوون دەمى
 مەھابادى ستران دگوتن، ئانكو جىھانا سترانى
 بخو ھەلبىزارتى؟**

مەھاباد : بەلى ژوانا كو موزىكرەن ل دوبرى
 مە بوون، غەربى بو و ھەتا مە سترانەك چىدكر
 ئەز گەلەك پىڧە دوەستىام، دوبرىا موزىك ژەنا و
 دوبرىا وەلاتى ئاستەنگ ھەبوون .

**سىلاڧ: نەرى مەھاباد ل ستايلى نسا يى
 سترانا كوردى چاوا دىرتى؟**

مەھاباد : ھندەك ئاواز و ھوزانىن ھەين
 نە دەھژى نە بىنە ستران، مە رىز ھەنە بوئەڧ
 ھونەرمەندا لى وەك مە گوتى ھندەك ئاواز و
 ھوزان دڧىت نەين ستران ژبەركو چ تاما كوردهواری
 ژ وئ سترانى نەھىت، بەلكو بەس تاما بىانى ژى
 دەھىت، ئەڧچا چ ژ بىن غەربى بى، يان، ژ بىن
 توركى بى، ھونەرمەندى مە گەلەك چاڧلىكرنى ل
 وان دكەت و ئەڧەژى نە باشە، ئەم كوردىن دڧىت
 تاما كوردهواری ژ ھوزان و ئاواز و سترانىن مە
 بەھىت .

**سىلاڧ: ستران گوتن ل دەڧ مەھابادى چى
 يە؟**

مەھاباد : ستران گوتن ل دەڧ مە مەزنىن
 خوشى يە و ل دەمى ئەز سترانى دىبىر ب تايبەت
 بو مللەتى خو و جەماوەرى خو، كا پەھىتن سترانى
 ب چ شىو ھە ستى دگەھىنەتە گۆھدارى، وەسا ئەز
 سترانى ژ دلە خو دەردئىخەم، ل دويف پەيقا ئەز
 ھەستا خو ژدل و جەرگى خو دىنمە دەر ل وى دەمى
 ئەز گەلەك كەيف خوش دىم، ھەروەكو ئەز دەڧم
 وديسان ستران گوتن ب راستى مە شىت دكەت ل
 دەمى موزىكەكا سروسشى لى بدەت و بەرامبەرى
 جەماوەرى خو يى خوشتقى بىم .

**سىلاڧ: نەرى گەلو ما ھوین نايىژن بوچى
 ھونەرمەندا كورد مەھاباد چ كونسىرتا ل كوردستانى
 نا گىرتى؟ ئەگەرى ڧى چەندى چى يە؟**

مەھاباد : تو راست دىبىزى و گەلەك ڧى پرسى
 ژمەن دكەن و جەماوەرى مە ژى د ھەڧن ل دەمى
 ھەش مۆڧى بکەن دڧىت مۆڧى بىنن و كونسىرتا
 بو بگىرتىن و ھەر دىبىزىكى وان بىم، ل سالا ۱۹۹۲
 ئەز ب مەرمە سەرەدانى بو مالباتا خو ھاتبووم،
 ل وى دەمى ل ئىرانى بوون، پشەتى مە مالباتا

كۆرتە چىرۆك

ژقانهك نەچاقەرىكى

ئەمجد عوبەيد

ئەو نىزىكى پازدە سالان بوو ژ
 كولىژى دەرىجى و نوكل رىقەبەرىيەكا
 مىرى فەرمانبەرە و كارى وى ب نىقەكا
 دلئى وىيە... د پىشانگەھەكا فرۆتتا
 جلكىت زەلامان قە يى بۆ خۆ ل ھندەك
 جلكان دگەرىت... خىزانەك ب ژووركەت
 ودناف پىشانگەھى دا بەلاقە بوون و يى
 پرسىارا ھندەك تىشان ژ خودانى دكەن...
 شەنگەژنەكا دگەل يا ديارە كونىزىكى حەفت
 ھەشت سالەكا ژوى مەزنتەرە، لئى ھىش
 گەلەكا تەروتولە، ژ نشكەكىقە بەرى خۆ
 ۋەرگىرا كو چاقىت وى يىت پىقە دزلقوتن،
 دوو سى پىنگاقەكىت دى خۆ خوبساندە
 نىزىكى وئ و ب چاقىت خۆ بەژنا وئ
 يا زراف تىرەباران كر... ل وىقەتر ئىك
 ژ وان ب زمانئى عەرەبى گازى كرى: ھا
 دكتورە سوعاد ئەف قەمىسە نەيى جوانە؟
 چاقىت خۆ پەرخاندن و برىت خۆ ژبەھل و
 ژووردا ئىنان و برن و ھزرىت خۆ خرەكەرن و
 زفراندە بەرى پازدە سالان... باؤ ب خودئ

من ئەف ژنكە گەلەك جاران يا دىتى...
 چەپەرى شەرمى شكاند و گوتى: ببوورە
 ئەرى تۆ نە ئەو مامۆستا سوعادى ئەوا تۆ
 ل كولىژى موعىدا مە...
 - بەلى كا راوستە تۆ ژى لىبەر چاقىت
 من نە گەلەكى غەرىبى، پرچا خۆ يا ۋەكى
 زىرى ژ ھىنداڭ چاقىت خۆ يىت رەش
 كارمامزى راكرن و بگرنژىنەكا شەرمكىقە
 گوتى: تۆ نە ئەوى كو ھەمى دەما ژ بەر
 حىزاتىا ل وانئى حازر نەدبووى، و ب
 تەعدا دەربازبووى، ناقئى تە؟ ناقئى تە؟
 كا راستىبە... چاقىت خۆ نقاندن و بىپەنەكا
 خۆش نەقەكەرن و گوتى تۆ ئازادى مانە؟
 باۋەر بكە تۆ ھىش ۋەكى خوى، نە بتنى
 تۆ پىر نەبووى تۆ ژ ھىنگى گەنجترى لئى
 ھاتى...
 - مامۆستا دەستى خۆ دانە سەر دارەكى
 من چاقىن نەكەى...؟
 ھەردووكا كرە ترىقپن و ل كەنىتدا.
 - مامۆستا ديارە تە دكتورا ژى يا

ۋەرگرتى...؟
 - بەلى... و تە؟
 - ب خودئ ھىش ئەز كەشتە مە...
 - ب كەنىقە گوتى: تۆ ھەر يى ل سەر
 ئىك و دوويا خۆ، ئەرى تۆ و حىزاتى چ
 دكەن؟
 - ئەونە حىزاتىنە، بەس ما نەگونەھە
 چاقىت مرۆقى ژ دىتتا جوانىت ۋەكى تە
 دىبى بەھربن؟
 - خىزانان وئ ژى بۆ دەف وان قە ھاتن
 و ئازاد بۆ وان دا نىاسىن.
 - دئ باشە نوکە ئەم دئ چىن، ئەز
 گەلەك گەلەك خۆشحال بووم من تۆ
 دىتى...
 - خۆشحالترم ، ھەز دكەم مىقان بن.
 - دئ سۆبەھى سەفەرى كەين و زقرىنەف
 مال، بەس دئ مە ھاش ئىك و دوو ھەبىت،
 ژمارا وى يا موبایلئى ژى ۋەرگرت و چوون.
 شەفا پاشترى يى دگەل ھەقالىت خۆ يىت
 ھەر جار روینشتىبە و سەرى وى يى نىف

گرتییە، بۆ زنگینا مۆبایلا وی. سەحدکەتیی
«د.سعاد...یتصل بک»

بلەز تیلەفون راکر و خۆ دا قورنەتەکی
تارییی ئەو باخچیی لئی درونشتی...

تیلەفونیت وان ییت رۆژانە بەردەوام
بوون و وەلی ھات ئیدی خەو ب چاقیت
وان نەدکەت، ئەگەر ھەرشەف گۆھ ل دەنگی
ئیک نەبیا....

پشتی دەمەکی نەگەلەک درێژ، دیسان
تیلەفونەک بۆ ھات «ئەز نوکە یا ل دەوکی
و سۆبەھی دئی شیم تە ببینم ئەگەر تەبقت؟
«من نەقت؟ ئەزئی دورکیت دۆندای
دەم، نیئ ئەز بۆ دیتنا تە یئ سەوداسەر
بوویم...»

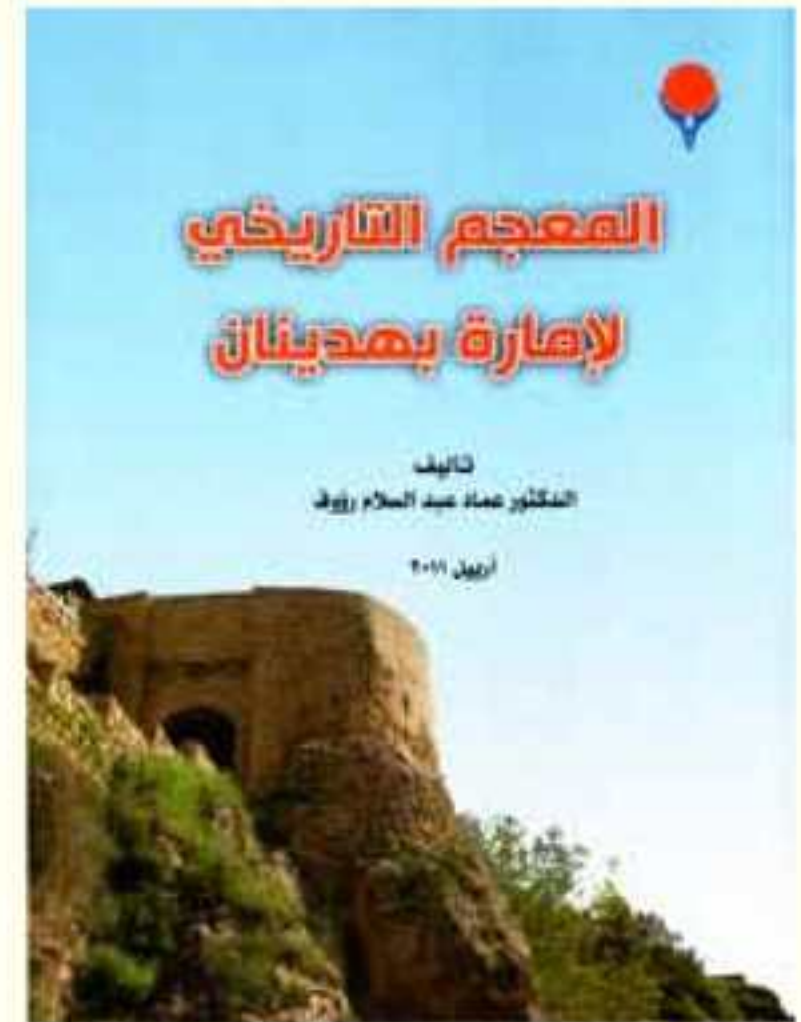
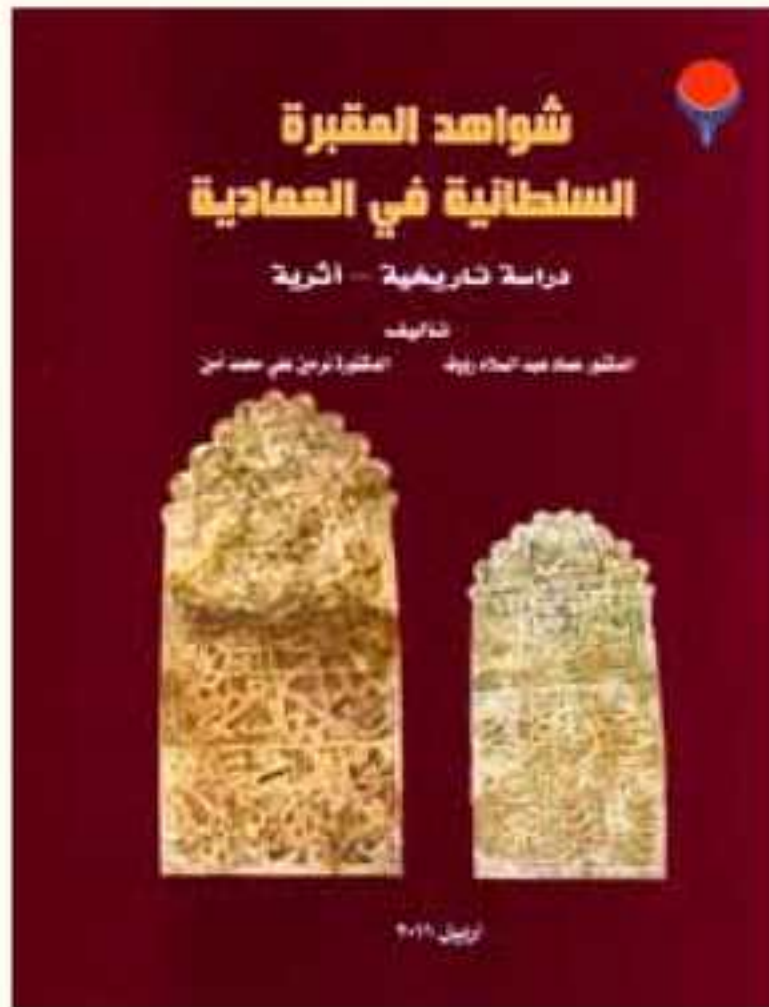
رۆژا د دویقدا پشتی گەلەک گەریان و
دیتنا سروشت و دیمەنیت جوان، سیلاقت
ئاقاسار، بایی پاقر و ھوبن... ھند دیت
و ل جەھەکی نەپەنی کو دەست و تلیت
وان وەکی تەقنەکی ییت د ناڤ ئیک دا
تیکھەل بوین، ئەوی ژی ب لیقت خۆ ییت
شوبم ناڤا ھەردوو زەرە سیقت سینگی وی
گەزتن... .

سەری خۆ بلند کر و ب چاقیت تژی
رۆندکفە تیلین خۆ کرنە د ناڤ پرچا وی
یا رەشا ھندەک داقت سپی لئی بووینە
میتھان و ب دەنگەکی خەندقی گۆتی: ئەز
گۆری تەبیم رۆژی ھزار جارن، خوزی بەس
من زانیبا بۆچی ئەو گاموختی زەلامی من
بہایی من نزانیت...!!

۲۰۱۱/۷/۱۶

دوو پرتوکیت گرنگ ل دوور دیروکا ئامیدی کەفتنە دبازاریدا

سیلاف

هاتیە ژ: بەراھیەک، پیتداچونەکا دیروکی، گ و رستانا سولتانای، گرنگیا دیروکی، گرنگیا شۆینەواری، دیسان چەندین دەرگەھیت دیتەر و پاشبەندان ب خوڤە دگریت و ھەر وەسا قئی پرتوکی کومەکا مەزن یا شکلیت کیتلیا و گومبەت و جەھیت شۆینەواری ھەمبیتز کرینە.

ھەژیە بیتین کو قان ھەردوو پرتوکان گرنگیەکا تایبەت ھەبە بو دیروکا دەقەرا مە ب تایبەتی و یا کوردستانی ب تەقایی و ھەردوو نقیسەران وەستیانەکا مەزن دیتتە تاکو شیاین قئی خزینا شۆینەواری بکەنە دیاری بو پرتوکیخانا کوردی، ب ناقتی نقیسکاریا کوڤارا سیلاف دەست خوشیئ ل ماموستا د. عماد عبدالسلام رۆوف و د. نەرمین علی محمد امین دکەین و خودی مەزن ژیی وان درێژ بکەت ژبو خزمەتکرنا دیروک و شۆینەواریت مللەتی کورد.

ناقدار ژسولتان و میرو مەلک و پاشا و بەگین میراتی ل میرگەھا بەھدینان ل ئامیدی و بیتن دەقەرا بەھدینان کرینە و بەحسئ کەسایەتیئ سەرکەردە و ناقلەمەند و ھونەرمەندا و زانایین ب ناف و دەنگ کرینە و شروڤە کرینە، ماموستا دکتور عماد ب وی ژیی مەزن گەلەک زەحمەت و ماندی بوون دیتتە تاکو شیای قئی خزینا دیروک و کەلتوریا مەزن کوم بکەت و ل دویت گەریانا قان جەھت بەحس کرین بکەت و دیتتا وی بو وان جەھا ب تایبەتی بیتن دەقەرا ئامیدی و چەندین روژا ل باژیری ئامیدی ما و ھەر روژ ژ سپیدی تا ئیقاری سەرەدانا دەقەرەکی دکر و چەند ژتدەر و سەرۆکانی و دەستخەت و وینەکرنا جەھا پیتخەتی بەرپەرەکی نوی ژ دیروکا بەھدینان زێدە بکەت و ببنە ژتدەر بو کەسین پەسپور دقتی واری دا.

۲- پرتوکا دوویئ یا ب ناقتی کیتلیت گورستانا سولتانای ل ئامیدی، ژ نقیسینا ھێژایان د. عماد عبدالسلام رۆوف و د. نەرمین علی محمد امین، ژ قەباری ناقتین و ۱۴۳ بەرپەرە و ژ وەشانخانیت ئەکادیمی کوردی یە و ل چاپخانا حەجی ھاشم ل ھەولیری ھاتیە چاپکر.

ئەف پرتوکه ئەکولینەکا دیروکی- شۆینەواری، ل سەر کیتلیت گورستانا سولتانای ل ئامیدی و چەند گور و گورستانەکیت دیتەر ل دەقەری. ھەردوو نقیسەریت پرتوکی ب رەنگەکی ئەکادیمی و زانستی، شیاینە ئەکولینیت خو ل سەر کیتلیت قئی گورستانای و دیسان گەلەک گوریت دیترت دەقەری بکەن و یا پیک

۱- موعجەما دیروکا میترگەھا بەھدینان کو ژنقیسینا دکتور عماد عبدالسلام رۆوف، ە ب زمانی عەرەبی کەفتە بەر دەستی خویندەقنانان و ئەف پرتوکه ژ چاپکرین ئەکادیمی کوردی وب چاپەکا سەردەم و ریک و پیک ھاتی یە چاپکر و ئەف پرتوکه چەندین وینەبیتن رەنگا و رەنگ و جودا جودا ل سەر سروشت و کەسایەتی و شوینەوار و دەستخەت و نەخشا و (۱۷۵) وینەیا ب خوڤە دگریت، ئەف پرتوکا کیم وینە (۴۲۳) بەرپەرە و نقیسەری ناڤەرۆکا پرتوکی ل دویت ئەبجەدیا پیتا بکارئینایە ژ ئەلفی و تا یایی و ھەمی جەھت شوینەواری و دیروکی و کەسایەتین دیروکی، ب تایبەتی بیتن سەنتەری ئامیدی و قەزایی و دەقەرا بەھدینان ب گشتی ب خوڤە دگریت و بەحسئ (۲۴۵) شوینەوار تیدا کرینە و شروڤە کرینە ب رەنگەکی زانستی و دیسا بەحسئ ناقتی (۳۱۲) کەسایەتیئ

خول فەرهنسا بریاره ل ده‌ستپیتکا «۲۰۱۲»
 ئەلبومەکی ب زمانێ فەرهنسی ژێ به‌لافت
 بکەت. ژ لایه‌کی دی قە ده‌یتە دیارکرن
 کو ئەلبومی وێ یێ قئ دوماهیێ هاتیە
 به‌لافتکرن (۳) ملیون و (۵۰۰) هزار دانه
 ژێ هاتبوونه فروتن.

هاتیە مه‌زاختن و دیسان هەر ئەف کلیپه ب
 شیوه‌ی دوو ره‌هه‌ندی ژێ هاتیە کلیپکرن
 دا هه‌می حه‌ژیکه‌رتن سترانبیژێ ژێ بشین
 ببینن. ئەف کلیپه دئ وره‌سمه‌کی دا ل
 ئیک ژه‌ولین سینهمایی ب به‌ره‌هه‌قبوونا
 سترانبیژێ و به‌رپرستین هه‌ردوو کومپانیا
 دئ هیتە نیشادان.

«فلمی نیف شه‌ف ل پارسی یێ
 ده‌ره‌ینه‌ر وودی ئالن دبیتە پرداهاتی ترین
 فلمی ده‌ره‌ینه‌ری وه‌کی مالپه‌ری «ئیسنا»
 به‌لافتکری پشتی بوورینا دوو حه‌فتیا ل
 سه‌ر ده‌ریازبوونا نیشادانا وی ل هه‌می
 جیهانی شیا قئ ناسناقی ب ده‌ست خوڤه
 بینیت کو نوکه ریکوردی وی ل ئەمریکا
 گه‌هشتیه (۴) ملیون و (۴۰۰) هزار \$
 ئەمریکی. هه‌ژیه‌ی بیژین ئەف سه‌رکه‌قتنه
 هات پشتی کو هه‌قژینا سه‌روکی وه‌لاتی
 فەرهنسایی خانما ئیکێ یا وی وه‌لاتی
 «کارلا برونی سارکوزی» پشکداری تیدا
 کری و تیدا سه‌رکه‌قتنه‌کا مه‌زن ب ده‌ست
 خوڤه ئینای. ژ لایه‌کی دی قە و پشتی قئ
 سه‌رکه‌قتنی ده‌ره‌ینه‌ر «وودی ئالن» نوکه
 مژویلی دروستکرنا فلمه‌کی دی یه ب
 ناقتی «وینه‌ی شاش» کو بریاره ل باژاری
 روما یێ ئیتالیا وینه بو به‌ینه‌ گرتن.

«سترانبیژێ ناقدارا ئەمریکی سیلین
 دیون نوکه خو به‌ره‌هه‌ف دکەت کو ئیکه‌م
 ئەلبوما خو یا سترانا ب زمانێ ئینگلیزی
 به‌لافت بکەت کو بریاره ل (۲۱) ئی چریا
 دووی به‌یتە به‌لافتکرن و دمالپه‌ری «نیوز
 دوستار» یێ فەرهنسی دا هاتیە به‌لافتکرن.
 سترانبیژێ ناقدارا جیهانی و یا ب ره‌گه‌زی
 خوڤه که‌نه‌دی سیلین دیون کو کارێ قئ
 ئەلبومی ل «لاس فیگاس» ئەنجام دایه
 پشتی کو ب مه‌ره‌ما پشکداری کرن
 دقسته‌قاله‌کی دا و چه‌ندین ئاهه‌نگا دا
 قه‌ستا ئەمریکا کری. هه‌ر ژ به‌ر حه‌ژیکه‌رتن

نوچه‌یین هونەری

ب: پیرس ئامیدی

«بو ئیکه‌مین جار ل سه‌ر ناستی
 روژه‌ه‌لاتا ناچین سترانبیژێ ده‌نگخوشا
 لوینانی « نه‌جوا که‌ره‌م» شیا سترانه‌کا خو
 ب شیوازه‌کی زور یێ نوی و جودا ژ بین
 هونهرمه‌ندین دی دروست بکەت و ئه‌و ژێ
 ب شیوه‌ی سێ ره‌هه‌ندی ئانکو «D3»
 یه، وه‌کی راگه‌هاندین عه‌ره‌بی به‌لافتکرن
 سترانا وێ ب ناقتی ((خه‌ون نینه)) یه و
 ده‌ره‌ینه‌ری قئ کلیپێ «وله‌ید ناصیف» ه.
 ئەف کلیپه ژ لایێ کومپانیا روتانا و سونی
 قە ب قئ شیوه‌ی هاتیە به‌ره‌م ئینان و بو
 ده‌می سێ روژان کار ل سه‌ر ده‌اته کرن.
 ژ لایه‌کی دی قە ده‌یتە هژمارتن گرانترین
 کلیپا عه‌ره‌بی کو پاره‌کی ئیکجار زور لێ

کومهکا شاشیان ل واری ساخله می

د. ناستی عه بدله کیم

دناف هر ملله ته کئی جیهانی دا، چند یی پیشکه قتی و پیشقه پو و نوبخاز بیت، و هندی یی خودان شیان و ژیهاتن بیت، و چند باوه ری ب زانین و پیشقه چوونی هه بیت، هنده کس هه نه رهه کا پاشقه مان و باوه ری نینان ب کومهکا هزرین شاش هه نه.

نهو زانستی نه فرو نه م همی ژبه ری وی دخوین گهلهک خه لک هیشتا ب کاروانی خو را نه گه هاندیه و هیلاینه دچارچوقی که قنیه رستی دا و ماینه لسهر هنده ک هزر و بیرین شاشین باب و باپیران و گهلهک دانی ب وی پیشکه قتنا نه فرو جیهان تیدا دبووریت نادهن.

هه لبهت هه که ملله تین پیشکه قتی ژقان نقش مروفان بی بهر نه بن، دناف ملله تین پاشقه مایی دا وهک ریزکین میرویانه!!!

ملله تی کورد ژی ژوان ملله تایه یین ب دروستی کراسی پاشقه مانی ژبه ر خو نه کری و ریزه یه کا نه کیم ژی یا دگه قزیت دناف بابله یسکا که قنیه رستی دا... هه رچه نده نه قه راستیه کا ته حله، لی دقتیت بهیته گوتن، چنکو چ مللهت سه رناکه فن د چ واراندا بی گوتنا راستی و نه هیلانا وان بیر و رایین لهنگ. دقتیت هه رده م نه ره خنه کا ئافاکه ر لخوا بکه یین و نهو ئافاهییین لسهر بنیاته کئی هه رفته هاتینه نژین ژناف به یین داکو نه ژی وهک ملله تین جیهانی بگه هینه نارمانجین خو و نه مینین وهک که ردیکلی سه ری خو دناف خیزی را قه شیرین.

نوکه دی لسهر کومهکا وان شاشیان ئاخقم کو هنده ک ژ خه لکی مه هزر دکهن دراستن و موی دبه ررا ناچیت، به لی زانست دیبژیت دشاش و لهنگن و دیوارین لسهر

به فرینه، ئانکو د بی بنیاتن.

۱- گهلهک شه کری و شریناهی نه خو دا تووشی دهردی شه کری نه بی!!!
نه قه نه راسته. دهردی شه کری ژ کومهکا پیشیل و هوکاران پهیدا دبیت کو خوارنا شه که ره کا زیده دگهل نینه. خوارنا زیده شه کری هنده ک جاران دبیته نه گه ری قه له ویی، قه له وی ژی هنده ک جاران هاریکاریا توشیونا مروقی ب قی دهردی دکهت، ئانکو زیده خوارنا شه کری چ هه قبه ندیین راسته و خو دگهل قی نه ساخیی نین، به لی گهلهک کس خو وهک شه هره زا ل قه له م ددهن و شیره تا ل که سین بهرامبه ر دکهن و دبیزنی: گهلهک شریناهی نه خو دا تووشی دهردی شه کری نه بی.

خو بکه ن و لقینا مژویلانکا و زلقاندنا وان ژی سست دبیت و چاف ژ روندکان هسک دبن. نوژدارین بسپورین چاقان دبیزن روناها سست هیز و شیانین چاقان بو دیتنی کیم ناکهن، ژبلی وهستیانه کا بهروهخت د چاقاندا.

۳- موی ب هیز دکه قیت پشتی تراشینا وی!!!

نه ف گوتگوتکه یا که قتییه دناف مه ژبی هنده کان دا و وهک نوژی پیقه مایه. موی هه کو دهیته هیلان بی تراشین و دریز دبیت سه ری وی زرافتر دیار دبیت. هه لبهت بنی وی ستوبرتره لهوما موی تراشی ستوبر خویا دکهت. هوسا تراشینا موی چ کاران لسهر ستوبراتیا وی ناکهت. زیده بار ده می موی ژ پیستی رادبیت دهست ب مرنی دکهت و چند دریز دبیت پتر تووشی چاقی روژی و که رستین ب زیان دناف بای دا دبیت، لهوا ژی رهنگی وی پیتوی دبیت و وهک به ری نا برسقیت، به روفاژی موی کورت ((نوی)) کو رهنگی وی تاریتره و پتر خویا دبیت.

۴- دانانا هویرکی ههستی دگهل ماستی سوتنی زوی ساخ دکهت!!!

هه که وهبا نهو هه ژمارا مه زن یا وان که سین دمرن ژ نه گهرا سوتنی دا کیم بیت

۲- خویندن لبهر روناهییه کا نه گهش چاقان خراب دکهت!!!

نه دویره بنیاتی قی شاشی نهو بیت کو خویندن لبهر چراکه کئی نه گهش هه سترن ب وهستیانا چاقان زیده دکهت ژبه رکو روناها سست ناهیلیت چاف ب رهوانی پیداچوونین

لدویفچوون و فهکولینین نوی دیار دکهن کو پرانیا نهو فیتامینین دهینه ب کارئینان وهک سهربارک بو خوارنی زبانا وان پتره ژ مفایئ وان. هندهک فیتامین ههکهر زیده بهینه مهزاختن ژیی مروقی کورت دکهن!!
 ۹-ب تنی ۱۰٪ ژ مهژی مروقی کار دکته!!!

ئهفه ژئ ئیکه ژوان چیفانوکیئ بهربهلاش دناش خهلکی رهوشهنبیرد!!!!
 جهی پی کهنینی یان حیبهتی مانی یه کو گهلهک ژ کارمهندن ساخلمی ژئ باوهری ب قئ درهوی ههیه. ههمی لدویفچوون و فهکولینین پیشکهفتی دیار دکهن کو چ پارچین مهژی نینن ئیکجار کار نهکن، ههچنده بزاف و زهقهرا هندهک پارچا ژ یین دی گهلهک پتره. ئهف شاشیه د بنهرت دا یا هاتی بهری سهد و تشتهک سالان ههکو هندهک فهکولهرا بئ هیچ گروف و بهلگه گوتی مروف تنها ۱۰٪ ژ مهژیئ خو ددهته کاری.

۱۰-خوارنا هنگینینی چ زبان نینن بو نهساخین دهردی شهکری!!!
 وهسا نینه چونکی دناش هنگینینی دا ریژدیا شهکری ۷۵-۸۰٪ یه، نهو ژئ ۳۵٪ شهکرا گلوکوزه، ۴۰-۴۵٪ شهکرا فرهکتوزه، ۳٪ شهکرا سوکروز و مالتوزه. ئهف ریژدیا گلوکوزی یا ب زیانه بو نهساخین دهردی شهکری، لهوا ژئ نابیت نهساخ زیده هنگینینی بخوت ب بهانهیا بی زبانا وی.

ههچنده نهز ژدل و مراد ماستی ناخوم بهلی ژ کهربین قئ گوتنی دا من پتر ژ ۱۰ جارن ماسی و ماست پیکفه خوارینه و چ نیشانین خراب لمن دیار نهبوینه. هندی من پهرتوکیئن نوژداران تیکفه داین چ بنیات بو قئ گوتگوتکا بهربهلاش من نهدیینه. دبیت کهسهکی یان پتر لسهر دهمی ((کاوهیی ئاسنگه)) قیا بیت خو وهک شیرتهکارهک ل قهلم بدهت و نهو ئاوازا د پهقیئن ماسی و ماست دا ههی بهرچا بکهت و ئهف ئاخفتنه کریه و بوویه یاسا!!!

۷-من زاروکی خو سونهتکر پستی بوونا وی ب هفتیهکی دا زهرکا وی بچیت!!!
 سونهتکرنا بچوبکی ل ۱۰ روژین دهستیکی ژ بوونا وی کارهکی ب زیانه چونکی هیشتا کهرستین خوینا وی نهوین بهرپرس ژ مهاندنا خوینی نهگههشتینه و دروست نهبوینه ژبهرکو کهزهبا وی هیشتا ب تهقافی نهگههشتیه. هندهک هزر دکهن کو توشبوونا زاروکی ب زهرکا زاروکیئ باشترین دهلیقهیه تیدا بهیته سونهتکر ل شوینا زهرکا وی بهیته برین. هندهک جارن زاروک تووشی خوین بهربوونی دبیت ژ نهجامی قئ شاشیئ.

۸-حهبین فیتامینان مروقی ب هیز دئخن!!!

یان همر نهوما. دانانا قئ هویرکی لسهر جهی سوتی پهردهکا ئیکجار رهق لسهر چیدکهت و ناهیتلیت زوی ساخ بیت. بهری پتر ژ ۱۰۰ سالان دهرمانین دژی بهکتریا گهلهک دکیمبوون و حهکیمان چ ری نهبوون ژبلی نخافتنا جهی سوتی ب همر تشتهکی، لهوا ئهف چهنده ب کارئینایه و ل قئ سهردهمی پستی داهینانا دهان رهنگین دهرمانین دژی سوتنی کارهک شهرم و فهیته هویرکی ههستی کو تژی جورین بهکتریا به دانینه لسهر برینهکی.

۵-حهبین شربکرنا چایی چاقان تاری دکهن!!!

هندی فهکولین و لدویفچوون هاتینهکرن ل وهلاتین پیشکهفتی دهربارهی حهبین ((ساکارین)) نهوین ل شوینا شهکری چایی پی شربن دکهن دیار نهبوویه کو ئهف حهبه چاقان تاری بکهن. تاریبوونا چاقان ل نهساخین دهردی شهکری دزقریت بو تیکدان و پویچکرنا تورا چایی و دهمری بیناهیی ل پاشیا چایی ژهر مانا شهکرا خوینی ههردهم بلند. ل نهساخین دهردی شهکری پیدقی یه ناستی شهکرا خوینی بهیته راوهستاندن ل توخیبهکی ب ریکا پارژی و ودرزشی و دهرمانان داکو نهساخ زوی تووشی بهرژهنگین نهساخین نهبیت کو ئیک ژوان تاریبوونا بیناهیا چاقیه.

۶-خوارنا ماسی دگهل ماستی مروقی تووشی ههستیاریئ دکهن!!!

نووچه یین زانستی

سه ركه فتننا ئي كهم چاندنا كر كروكا باي يا دهستكار

كومه كا نشته ركارين سوئدي شيان سه ركه فتنني بينن د ئي كهم چاندنا كر كروكا باي يا دهستكار دا. زانايان گوت كو ئەف كر كروكه پيئدفي چ بيشكه ران نينه و لهشي نساخي شهري دگهل ناكهت و د شياندا يه ئەو كر كروك بهيئته به رهه فكن د ماوهيي چهند روژه كاندا پشتي كو دهيئته نخاقتن ب هندهك خانه يين تاييهت ب لهشي خوداني فه.

ئەو نساخي په نجه شيرئ كو ئەف كر كروكه بو هاتيه چاندن رهوشا وي يا باشه پشتي بوورينا مههه كي لسهر فئ نشته ركاربي. فئ نشته ركاربي ۱۲ ده مژميتران فه كيشا و تييدا كر كروكا نساخي هاته ژيكرن و يا دهستكار ل شوينا وي هاته دانان.

فه ديتنه كا نوي دببت چاره كرنا ژانين

دومدرئژ پيش بيخيت

ههژماره كا زانايان گهرديلهك فه دببت كونترول ههستياري لهشي دكهت ل ده مي ئيشاني و ئەف چهنده دببت ده رگه هي فه كهت لبه رامبه ر چاره كرنا ژانين دومدرئژ وهك روماتيزم و هه ودانا گه هان. ئەو گهرديله هوكاره كي گرنه د

ل چيني درئژترين پر ل جيهانئ هاته فه كرن بهري چهند روژه كا ئەف پر هاته فه كرن كو درئژيا وي دگه هيته ۴۲,۲ كيلومتران و ههردوو باژارين چينگداو و هوانگداو پيئكهه گريئدهت. بو زانين درئژيا فئ پري پتره ژ فرهيا ده ربايا مانش ئەوا بريتانيا و فرهنسا پيئكهه گريئدهت كو دگه هيته ۳۲ كم.

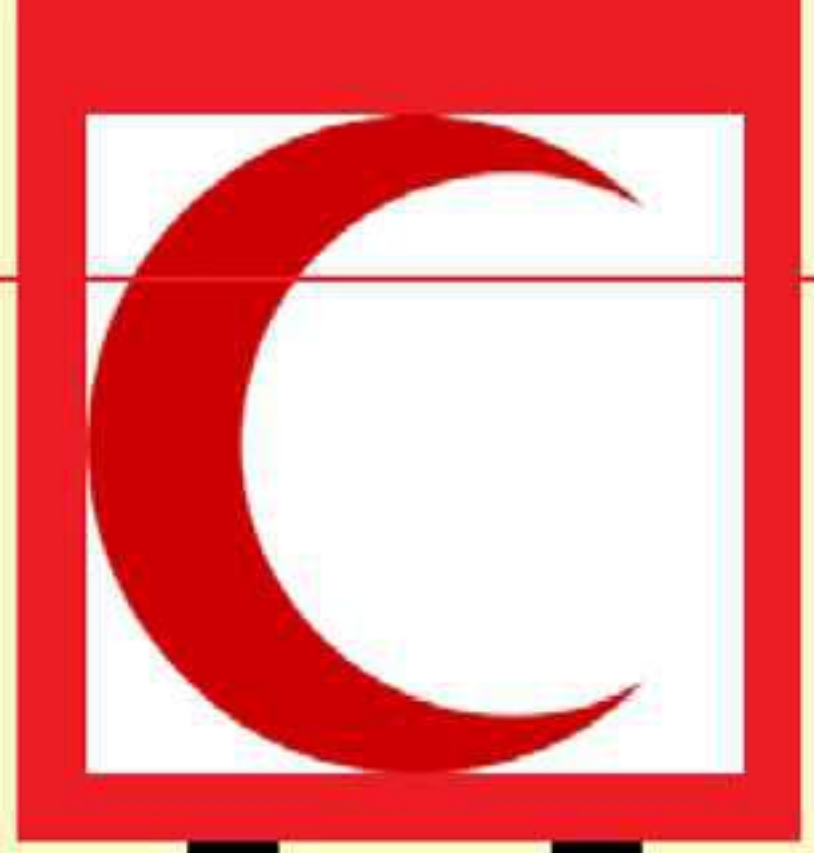
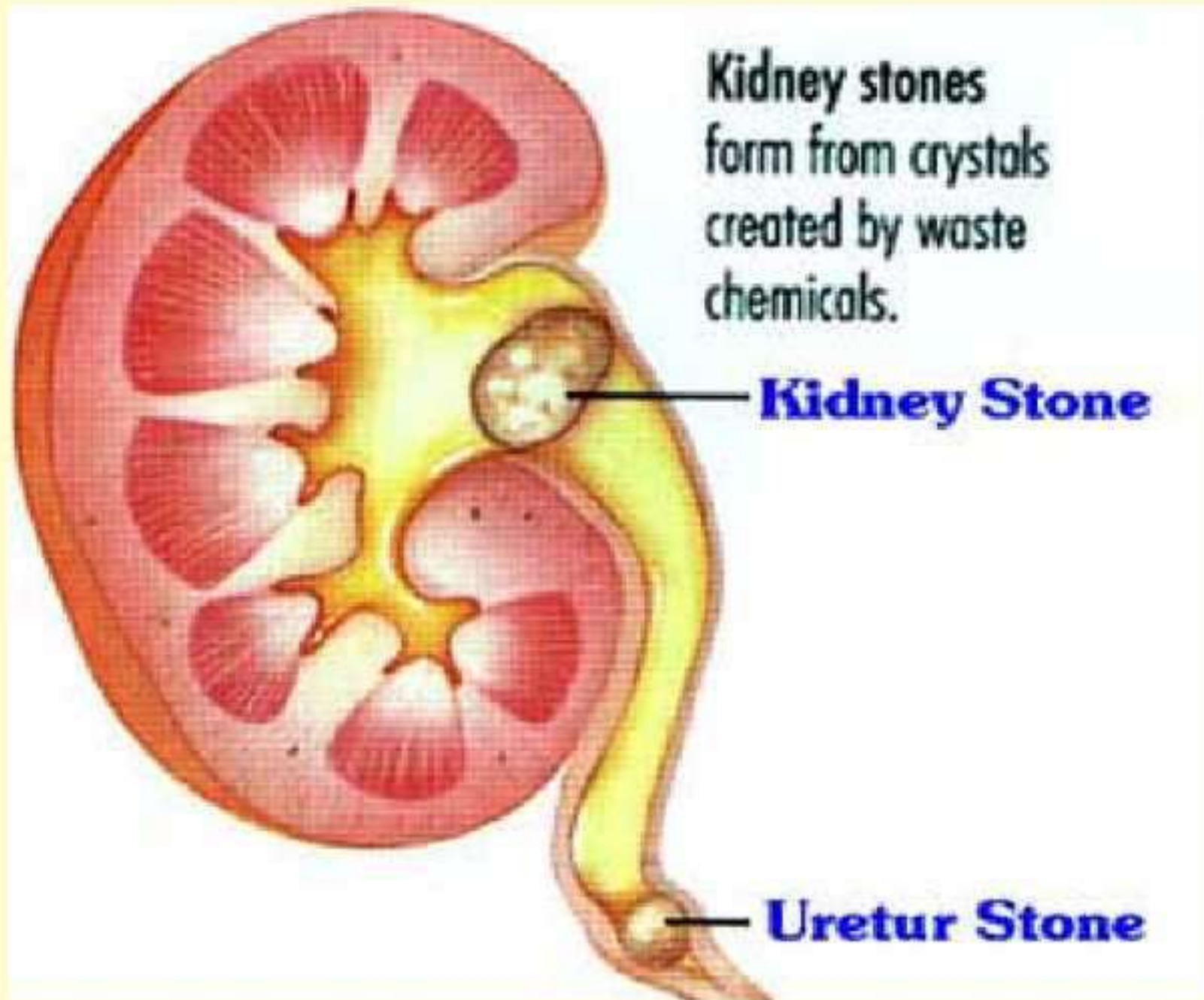
ئەو ماوهيي هاتيه مهزاختن ب ئافاكرنا فئ پري فه ۴ سال بوون و درافئ لي هاتيه مهزاختن پتره ژ ۱۰ مليار يهوانان ((۱,۵۵ مليار دولاران)). ئەف پره دكاريت ههروژ ۳۰ هزار تومبيلان ده رباز بكهت. ئەف پره نامينيت درئژترين ئييك ل جيهانئ چونكي چيني ل سالا ۲۰۰۹ ئي دهست ب دروستكرنا پره كا دي كويه و دي بيته درئژترين پر ل سالا ۲۰۱۶ ئي.

پهيدا بوونا ژانان دا و ههستياري لهشي مروفي لبه رامبه ري گهلهك جورين ژانان، نه خاسم ئەوين ژ كولبوون و هه ودانان ئەنجام دهن.

زانا شيان وي گهرديلي فاقئيرن ژ پيستي هندهك بيشكه ران كو تووشي سوتني ب تيشكي چافئ روژئ بووين، ئەو كه رسته هاته فه گوهاستن بو لهشي مشكان و پشتي هندهك دژاوهر هاتينه دانان بو وان مشكا ههستياري وان ب ژانان كيئمبوو. هوسا زانا هيئي دكهن بسهر هندهك دژاوهران ههلببن كو ژانين مروفي كيئم بكن.

بو زانين ژان باره كي گران دئبخنه لسهر داهاتيئ گهلهك دهولهتان و هه رسال ئوروپا ۲۹۰ مليار دولاران و ئەمريكا ۱۵۰ مليار دولاران د مهزئخن لسهر چاره كرنا ژانان.

نوژداری سیلاق

بهرکین گولچیسکان

د. ناشتی عهبدلحه کیم

دهستنیشان کرن:

هندهک بهرک ب تیشکی X دیاردین و هندهک ژی ب سونهری.

چاره کرن:

۱- بهرکین بچویک دبیت دناث میزهرویی دا دهریاز بین ب هاریکاریا زیده ئاٹ فهخوارنی و دهرمانان.

۲- بهرکین مهزنتر نه دویره ب کهفنه دناث گولچیسکی دا و نهلف بین، نهف بهره گلهک جاران دهینه شکاندن و پرت پرت کرن ب هاریکاریا هندهک پیلین ب هیز.

۳- هندهک جارین دی چ چاره نینن ژبو نه هیلانا بهرکان ژیلی نشته رکاریی.

خویاراستن:

۱- زیده فهخوارنا ئاٹ و شله مهنیا ((هرۆژ ۲-۳ لتر))، نهخاسم ل سهقاییین ئیکجار گهرم.

۲- سهو کهسین گلهک جاران تووشی بهرکان دین بلا خو ژ خوارنا ریچالی دویر بیخن هندی بکارن.

سانههی بهیته خوارنی دگهل میزی، دبیت ژی بی مهزن بیت و دناث گولچیسکاندا ئاسی ببیت، یانژی جارجار دهیته خوارنی و دکهفنه دناث میزهرویی دا و دبیت هویی ژانین ئیکجار دژوار.

ل پتريا حالهتان بهرکین گولچیسکان ل زهلامین ژیی وان دناقبهرا ۲۵-۴۰ سالاندا پهیدا دین و یا دیاره کو دهستی بنه مالی دگهل وان بهرکان ههیه.

نیشان:

بهرکین بچویک دبیت چ نیشان نهبن، لی بین مهزن پر ب ژانن نه مازه ههکو دکهفنه د ریکا میزی دا، ل فان ده مان ژانین گلهک دژوار ل تهنشتا نه ساخی پهیدا دین و ژوردا دهینه خوار ههتا بهررانی ب ههفرا دگهل پرمیزتن و سوتنا میزی کو نه دویره خوین دگهل هه بیت، زیده باری ئیلنجی و دلرابوونی. هه کهر هه ودانه کی لسهر بهرکی روی دا نه ساخ تووشی تا و خوهدان و لهرزکی دبیت.

پیساتیین روحنین مروقی دهینه فه پرتن ژ دهرفههی لهشی ب ریکا میزی نهوا ل گولچیسکان بهر ههف دبیت. هندهک جاران دپدهمهک دناث گولچیسکاندا پهیدا دبیت و لسهریک ستویر دبیت و دبیت بهرک. قهباری فان بهرکان نه وهک ئیکه، دبیت بهرک هندی دندکا نیسکی بیت و ب

جوانترین (۱۰) گول د خولا لالیگا دا

د راپورته کي دا ژ مالپهري (goal) يي جيهاني نافيڼ (۱۰) ياريکهريڼ خودان جوانترین گول د خولا (لا ليگا) يا ئيسپاني دا بو وهرزي (۲۰۱۰-۲۰۱۱) هاتيه بهلافکرڼ، مالپهري (گول) يي جيهاني ب هه فېشکي دگهل ئيکه تيا ته پاپي يا ئيسپاني هر سال جوانترین گول د خولا (لالیگا) يا ئيسپاني دا دهسنيشان دکهت و نهف ساله ژي وهکي هر سال (۱۰) جوانترین گول هاتنه هه لېژارتن، و نه انجام ژي بشي رهنگي بون:

LFP

۱ - گولا (کاني روبن) کول سهر يانا (ئوساسونا) تومارکرو، د هفتيا (۱۹) يي دا، ل ده قيقا (۵۰) يي.

۲ - گولا (ديتگو کاسترو) کول سهر يانا (سيشيليا) تومارکرو، د هفتيا (۷) يي دا، ل ده قيقا (۵۱) يي.

۳ - گولا (ئيليسو پيتريرا) کول سهر يانا (راسينگ سانتاندير) تومارکرو، د هفتيا (۱۴) يي دا، ل ده قيقا (۲۸) يي.

۴ - گولا (ناتشو نويو) کول سهر يانا (ئالميريا) تومارکرو، د هفتيا (۱۰) يي دا، ل ده قيقا (۷۳) يي.

۵ - گولا (تينو کوستا) کول سهر يانا (گيتافي) تومارکرو، د هفتيا (۱۱) يي دا، ل ده قيقا (۸) يي.

۶ - گولا (نهخيئل ديماريا) کول سهر يانا (ريال سوسيداد) تومارکرو، د هفتيا (۳) يي دا، ل ده قيقا (۵۱) يي.

۷ - گولا (تينو کوستا) کول سهر يانا (ريال سوسيداد) تومارکرو، د هفتيا (۱۶) يي دا، ل ده قيقا (۴۵) يي.

۸ - گولا (ليونيل ميسي) کول سهر يانا (ديبورتيوو لاکارونيا) تومارکرو، د هفتيا (۱۸) يي دا، ل ده قيقا (۵۱) يي.

۹ - گولا (ئينگور گابيلونديو) کول سهر يانا (فاليئسيا) تومارکرو، د هفتيا (۶) يي دا، ل ده قيقا (۹۰) يي.

۱۰ - گولا (ئيمانويل نهديبايور) کول سهر يانا (راسينگ سانتاندير) تومارکرو، د هفتيا (۲۷) يي دا، ل ده قيقا (۲۳) يي.

ره‌نگي سوور سه‌رکه‌فتيڼ نه‌روپي هه‌مبیز کرينه

درتسي خو يي سه‌ره‌کي کو ره‌نگي شينه ببو قاره‌ماني خولا ئينگليز و ناسناقي وي وهرزي بده‌ستخوڤه ئينابو هه‌روه‌سا يانا (ئينتير ميلان) يا ئيتالي کو ب درتسي شين ياريي دکه‌ت ببو قاره‌ماني خولا ئيتاليا و يانا (مارسيليا) يا فرهنسي ژي ببو قاره‌ماني خولا فرهنسا و ره‌نگي درتسي وي ياني ژي ره‌نگي شينه، يانا (گلاسکو رينجيس) يا ئسکوتله‌ندي خوداني درتسي شينه و ببو قاره‌ماني خولا ئسکوتله‌ندي بو وهرزي (۲۰۰۹ - ۲۰۱۰)، هه‌روه‌سا يانا (پورتو) يا پورتوگالي ب درتسي خو يي شين ببو قاره‌ماني خولا يانين پورتوگال.

نوکه ژي دورا ره‌نگي سپي يه و پيشبيني دهينه کرن کو يانا (ريال مه‌درید) يا ئيسپاني و (يوفانتوس) يا ئيتالي و (توتنه‌ام) يا ئينگليزي و (ليون) يا فرهنسي ب درتسي خو يين سپي بينه قاره‌مانين خولتين نافخوبي يين وه‌لاتين

ياني ژي ره‌نگي سوور ب ئاشکرايي ديار دبیت و هه‌روه‌سا ره‌نگي سوور هيمايي يانا (مه‌نچيسته‌ر يونایتد)، و ب درتسي سوور بو قاره‌ماني خولا (پريمه‌ر ليگ) يا ئينگليزي بو وهرزي نه‌ف ساله، يانا (ليل) يا فرهنسي بو قاره‌ماني خولا فرهنسا و ره‌نگي سوور ره‌نگي سه‌ره‌کي يي وي ياني يه، هه‌روه‌سا يانا (ئاجاکس نه‌مستردام) يا هولهندي بو قاره‌ماني خولا هولهندا و ره‌نگي درتسي وي ياني ژي ره‌نگي سووره.

به‌لي نه‌گه‌ر نه‌م بهيڼ و ته‌ماشايي وان يانا بکه‌ين نه‌وين بوينه قاره‌مانين وهرزي بوري ئانکو وهرزي (۲۰۰۹ - ۲۰۱۰) ره‌نگي شين پارچه‌که ژ درتسي وان يانا، يانا (بارشه‌لونا) يا ئيسپاني ببو قاره‌ماني خولا ئيسپانيا و ره‌نگي شين پارچه‌که ژ درتسي وي ياني و يانا (چيلسي) يا ئينگليزي کو ب يانا (بلوز) يا نافداره ب

پشتي هه‌مي خولتين نافخوبي يين نه‌روپي بدوماهیک هاتين ره‌نگي سوور سه‌رکه‌فتيڼ هه‌ر خوله‌کي هه‌مبیزکرن و پرانيا وان يانين بوينه سه‌رکه‌فتيڼ خولتين خو ره‌نگي سوور پارچه‌ک بو ژ درتسي وان يانا.

د راپورته‌کي دا ژ روژناما (مارکا) يا ئيسپاني و لژير مانشيټي (ره‌نگي سوور سه‌رکه‌فتيڼ خولتين نافخوبي يين نه‌روپي داگيرکريه) کو تيدا هاتيه خواري، پرانيا وان يانين بوينه قاره‌مانين خولتين خو پارچه‌ک ژ درتسي سه‌ره‌کي يين وان يانا ره‌نگي سوور تيدايه.

يانا (بارشه‌لونا) يا ئيسپاني بو قاره‌ماني خولا (لا ليگا) يا ئيسپاني و ره‌نگي سوور پارچه‌که ژ درتسي سه‌ره‌کي يي وي ياني و يانا (نه‌ي سي ميلان) يا ئيتالي پشتي چاهه‌ريه‌کا دريژ بو قاره‌ماني خولا (کالچيو) يا ئيتالي کو درتسي وي

سيلاف هه‌بانه‌يه هه‌مار ته‌تيره‌ه ۲۰۱۱

ترس و دوودلی و زاروک

مستفاه عبدالرحمن نهره دنی

پشکا سینی و دوماهی

ت- دوودلیا ده مارگیری : نهغه چیدبیت ل دهمی مروث توشی نیشهکا دهرونی بیت، ودبیت زاروک توشی دوودلیی بیت ل دهمی خوینی دبینیت ، یان ژی دبیت ل جهم مروقی پیدا بیت ژ نهگهکا نه دیار و بتتی خودان هست پتیکهت و نهزانیته نهگه چیه .
نهگهترین پیدا کرنا دوودلیی :

۱- کیش وههواپی مالباتی : دیارترین هوکارتین پیدا بونا دوودلیی یه ب تایهتی نهو مالباتا پری نهخوشی وقهرقهشه و لیکنهههقرن ونهوه نهخوشی مهزن دبن ههتا دبنه شهرو توند وتیژی و نهغه کارتیکرنهکا نهرتنی ل سهر زاروکان دکهت ، ب تایهت نهگه نهو شهرو نهخوشی و گهنگهشه ل ناقبهرا دایک وباباندا بیت ، ول دهمی زاروک هست یی دکهت کو دی دایکا خو ژ دهست ددهت ، پیدقییه بزانیته دایک بنگههکی خورستی یه ژ بو نارامیا زاروکی .

۲- نازاندن : نازاندن ژی دبیتته نهگهرو پیدا کرنا دوودلیی ل جهم زاروکی ، ل دهمی زاروکهک زیده دهیتته نازاندن ، وپاشی نهو زاروک ههقریشی ناریشکهکی دبیت و نهشیت سهردهریا خو دگهل بکته ، دی توشی دوودلیی بیت .

۳- پشت گوه هاقیژتن : ل دهمی زاروکهک دهیتته ژ پشت گوه هاقیژتن و ژبیرکرن ، دی توشی دوودلیی بیت.

۴- توند وتیژی : توند وتیژی دبیتته نهگهرو پیدا کرنا دوودلیی ل دهف زاروکی وتوند وتیژی زاروکهکی خودان کسایهتیهکا لاواز ونهباش پیدا دکهت .

۵- تیرنهبونا زاروکان : یان کو مانا وان برسی نهغه دبیتته نهگهرو نه نارامیا زاروکی و سهرهراي دوودلیی نیشین دهرونی و لهشی ژی بو زاروکی پیدا دکهت .

۶- دلسوزی ودلوقانیا دایک وبابان : ژیک نهگرتنا نهندامانین مالباتی دبنه نهگهرو

ل سهر کسایهتیا زاروکی ههیه .
دوودلی (قلق) و زاروک :

ل هندهک جارن مروث هست ب دوودلیی دکهت بی کو بزانیته کا نهگه چیه ، دبیت دوودلی تشتهکی سروشتی بیت ل جهم مروقی گههشتی (بالق) کو خودان بهرپرسایهتی بیت ، وههست ب خهم ونه نارامیی بکته ، ژ وان نهگهترین دهینه ریکا وی چ ناریشه بیت یان ژ لایی کس وکارین ویقه، نهف دوودلییه مهزتر لی دهیت ل دهمی چ چارهسهریبتن باش بو نههینه دیتن ، لی ل جهم زاروکان ل پرانیا جارن ژ فاکتهترین ترسی رویددهت لهوما پیدقییه بزانیته کا مههست ژ دوودلیی چیه یان دوودلی چیه ؟.

تیگهه و پیناسا دوودلیی :

دهیتته پیناسهکرن کو هستهکه ل دهف مروقی پیدا دبیت و نهیا خوشه ویا تیک ههله ژ خهم وقههری و ترسی و بهرتنهگیی ، ودبیت هندهک نهگهترین تایهت ههبن ژ بو پیدا بونا دوودلیی ل جهم مروقی .

نیشانین دوودلیی :

نیشانین دوودلیی ل دهف مهزنان و زاروکان وهکو نیکن (خوهدانه و دیتنا خهونین نهخوش ، هزکرنا خوارنی و قهخوارنی ، ونه نارامیی و خهوتوو دبیت هندهک جارن دوودلی بیته نهگهرو سهر نیشی ، وسفکبون وزیدهبونا لیدانین دلی ، وزهحمهتدانا ههناسی .

جورین دوودلیی :

چهند جورین دوودلیی ههنه

۱- دوودلیا بابهتی : نهغه ژ نهجامی دیتنهکا بترس چیدبیت وهکو گولهبارانکرنا فروکان و توپان یان دیتنا گیانهوهترین ترسناک یان جانوهترین ژههراوی .

ب- دوودلیا ناقراندی : ل دهمی مروث کارهکی نهجام ددهت و نه یی جوان و باش بیت و جهی شهرمزاریی بیت یان ژی تاوانهکی دکهت و زبانی بگههینیتته خهلهکهکی دی .

زاروک و ترسا ژینگههی :

دبیت زاروک ل دهست پتیک ژ ژینگههی بترسیت ، ونهزانیته کانن ژینگه چیه ، ومفایین ژینگههی چنه ، لهوما پتویسته چ ل مال و چ ل قوناغا باخچهی وههتا قوناغا بنهروتی ژی ماموستا زاروکی هاندهت ومفای ژ ژینگههی وهرگریت و بیخیتیه ل ژیر دهست ههلاتا خوغه وخو ژی دویر نهتیخیت ، لهوما پیدقییه ماموستا ب رهنگهکی باش ژینگههی بو زاروکان شرهقه بکته و ههر دقوناغا باخچهیدا فیر بکته کو ژ ژینگههی نهرقیت و ژی نه ترسیت ، و پیدقییه زاروک فیر بیت مفای ژ وان کهرستین دهینه هاقیژتن وهرگریت ، چونکه ل ولاتین پتیکهفتی مفای ژ ههر تشتهکی فریدای وهردگرن ، ونهقی ژی ل قوناغا باخچهی و ههتا بنهروتی زاروکی فیری هندی دکهن ، دبیت گهلهک ژمه زاروکین خو ژ تشتین قالا ددهنه پاش و بزاقی دکهن کو ترسهکی ژ وی تشتهکی بو دروست بکته و ههتا مهزن ژی دبیت نهشیت وهکو پیدقی سهردهریی دگهل وی شتی بکته ، لهوما پیدقییه زاروکین خو فیر بکهین کو یارایا دگهل سروشتی و ژینگههی و گیانهوهریبتن جورا وجور یین دناف ژینگههییدا دژین بکن ، دیسان پیدقییه زاروک فیری گول چاندنی و گیا و قهگرتنا ناخی دبیت و ژی دویر نهتیخین ، ل دوماهی نهغه بیته نهگهرو هندی زاروکی تشتهک یان پیزانینهک ل سهر ژینگههی نهبیت و دانیت ژینگهه رکههر دگهل ویدا .

ویا بزدهحمهته پیش بینیا مهترسیا زاروکان بهیتته کرن چونکه هندهک زاروک دهمی توشی ترسانهکی دبن کارتیکهرونهکا مهزن لی ناکهن ، لی هندهکیتن دی گهلهک ترسناکن ، بونمونه زاروکین ل گوندان دژین ژ گیانهوهترین کههی وهکی چیل وپهز و کیتک وصا نا ترسن ، بهلی زاروکین باژیرا ژی دترسن ، ژبهر کو وان سهردهری دگهل وان گیانهوهران نهکریه ونهغه وی چهندی دگههینیت کا چهند ژینگههی کارتیکرن

بئی بهر کرنا زاروکی ژ دلسوزی و دلوفانیا دایک و بابان .

۷- خوسه ریا زاروکی : کونترول کرنا خوسه ریا زاروکی و لاوا کرنا رولتی وی ژ لاییی دایک و بابان و مالباتی قه ودهست ب سهر داگرتنا نارده زویین وی , ونه چارکر ناوی کو هندهک کارین تاییهت نه انجام بدهت و نهو بخو بئی رازی نینه .

۸- جوداهیا دناقبه را زاروکی مالیی دا : ههست پیکرنا زاروکی کو ژ خوشک و براین خو کیم تره , یان پتر گرنگی و روی ب خوشک و براین وی دهیته دان و نهو پشتگوه قه هاتیه هافیترتن دوودلییی ل جهم وی زاروکی پهیدا دکهت .

۹- مالباتا دره وین : ههست پیکرنا زاروکی دهمی دزانییت کو دناف مالباته کا دره وین و فیلبازدا دژیت ودهمی ههست پیدکتهت کو نهشییت چ بکتهت وب تاییهتی دهمی دایکا خو ژ دهست ددهت , دوودلی ل جهم پهیدا دبیت.

ریکتین چاره سه ریا دوودلیا زاروکان :

۱- لیکه هفکرن و ئیکبونا دایک و بابان , چونکه نهقه نارامیی ل ل لاییی زاروکی پهیدا دکهت , و نهقه دئی چهز و فینا زاروکی تیرکتهت و دئی ههست ب نارامیی کتهت .

۲- ناماده کرنا ههمی پیداو یستین زاروکی یین دراقی و وره ی .

۳- فیکرن و راهینان کرنا زاروکی ل سهر چاوانیا سهرده ریکرنا دگهل پرسگریک و ناریشا , و نهقه دبیتته نه گهری پهیدا کرنا بسپوری و اشاره ییی ل جهم زاروکی .

۴- فیکرن و راهینان کرنا زاروکی ل سهر هزرکرن و بیرکرنا لوژیکی , کو دئی پتر باوهریی ددهته که سایه تیا زاروکی .

نه گهر مالبات شیا هوکار و فاکته رین هاتینه باسکرن , بو زاروکی ناماده بکتهت بئی گومان دئی زاروکهکی ساخلهم و خودان تهندروستیهک باش و دویر ژ ترس و دوودلییی پهیدا کتهت و که سایه تیه کا بهییز و شیان , بهره هف کتهت کو دئی بیته مرؤقه کی سهرکفتهی دژیانا خودا , و دشیت خزمهتا خو و نه تهوه و جفاکی خو کتهت .

نهو ژتده رین مفا ژئی هاتیه وهرگرتن

۱- د . یاسر جاموس : الخوف والقلق عند الكفّل / موقع الکترونی

۲- موقع المرآه : انواع اچگرابات القلق شیوعا لدی الاکفال .

۳- محمود خافش : القلق عند الاکفال - اسبابه و گرق علاجه / موقع الکترونی.

۴- نامینا عهلی : راهینانی مندال له سهر شتیوازه کانی پاراستنی ژینگه / رۆژنامه ی بهروو ژماره ۳۳ - ۵ ته موزی ۲۰۱۰ .

۵- د . کریم شریف : تیوره کانی جوړ بو راقه کردنی که سایه تی / بهشی به کم و دووهم / رۆژنامه ی خبیات ژماره (۱۷۷۷) و (۱۷۷۸) ۲۹ / ۴ / ۲۰۰۵ .

۶- خلیل شریف : خاوهن که سایه تی خوت به / رۆژنامه ی خبیات ژماره (۱۷۶۹) ۲۰ / ۴ / ۲۰۱۰ .

۷- تاهر عثمان : چون هانی منداله کتهت ددهی گفتوگو له گهلدا بکات / رۆژنامه ی خبیات ژماره (۳۶۱۶) ۲۰۱۰ / ۱۱ / ۳ .

پشتی دشهقا بوکینی دا بریارا زفراندنا وی دای خو کره خزمهتکار

دژیته فه.

ژلایهکی دیشه سیپهل کاری ناف مالی و خیزانی و دسه رندی را نهو دلئی تری کول و چاقین رۆندک نهقیبا وی دیمی خه مگین نیشا کهسی بدهت، لهورا رۆژهکی بابی وی قهستا مالا کچا خوه دکهت ودقیبا وی وهصهیهتا دایکا وی لی کری کو زارویتن خوه ژ دلوقانیا دایکا وان بی باری نهکته و بستوی خوقه ب گریته. دگهل هندی بابی وی ب ژور دکهقیته و دیاریهک بو کچا خوه کو دژیتی ۱۸ سالی دا دایه شوو دبهت. ل وی دهمی کچا وی ب چاقین پروی رۆندک فه پیشوازی لی دکهت و هیدی بابی وی ب دلوقانیا دایکا وان دانیهته بهرسینگگی خوه و سیپهل نهوان رۆندکین بیزاریی ل سهر ملی بابی خوه دبارینت.

پشتی بابی وی رۆندکین کچا خوه پاقر دکهت، دیت کو کول و خه ما کچا وی یا دوور پیچ کری. لهوا سیپهل بزاقا دکهت ب گرنژین و دیمهکی فه کری خوه نیشا بابی خوه بدهت.

بهلی دگهل هندی خهسیا کوری نهوا زر خهسی ئیکسه ر دبیترته بابی وی تو دشیی ژئی خه ریب نهبی و کچا خوه دگهل خوه بهی، چونکو هه یف و نیقه مه بری نهیا دروسته، پاشی بیدهنک دمینیت. ل قیتره هه قزینی کچی ب ژوور دکهقیته و بابی کچی دبینیت د وی سه روه بری دا و سیپهل خوه دهاقیترته بهر پین هه قزینی خوه و دبیتتی بابهتی فه شیره و سوحبهتی بهلا ف نهکه. ل وی دهمی دشا کچی ب ژوور دکهقیته، کو بابی کچی یی ل عهردی کهفتی سهر چوکین خوه نهشیت رابیهته سهر بیان. بهلی سیپهل یا ل

ژلای زانستی فه هه می کچ د شهقا بوکینی دا نه نیلا ببن ژن و د وی ماوی کورتی سه رسی و خیزان هه می ل هیشی کو کچ بیته ژن و دسه رندی را نهگه ر گیرو بو ژی دی بووک و زاقا کهفن دلتهنگی و گو مان و ترسی دا کو هه می شه رمی لی ببهن و هه ر نیک و دکو خوه شروقی بدهت و زیده باری ترانه، یان زفراندنا کچی بو مال بابی و ب وی سه روه بری بووکانی.

فه نهبنه د مالا بابی دا، ژبه رکو نهو نه بوو هه یقه ک دایکا وان مری و هیتر برینین وان دکورن.

پشتی حهفتیهک دبوریت و هه می خه لک ژ مالا زاقایی چوینه مالیتن خوه و دژواری و سته می ل سهر سه ری سیپه لی دهست پیکر و سیپه لی بهین فره می کیشا بو هندی دلئی بابی خوه نهیشینت.

بهلی سیپهل دشهقهکا بتنی دا دچیت د ژورا کوری دا و داخازی ژئی دکهت وی بابهتی سافی بکهن، دگهل هندی دایکا کوری کو زر خهسی و ژناب بوو لهورا ملی وی دگریته و دهاقیترته ژ دهرفه ب گری فه هه تا سپیدی ل بهر ده ری هه قزینی خوه درونیت بو هندی وی ب پاریزیت هه تا کو راستی دیار دبیت.

بهلی هه قزینی وی ده رگه لی فه نه کر و بابی کوری ژبه ر توندیا هه قزینا خوه نهشیا بو سیپه لا هه ژار چبکهت، لهورا بتنی رۆندک بوو دباراندن.

سیپهل هیدی وهک په پیکا سپیدی زوو قیا قهستا مالا بابی خوه بکهت پشتی پتر هه یقه کی نهجوی بابا ژئی و هه قال و ناسیارتین وی شرینا وی نهخاری،

بهلی ژبه رکو هه قزینی وی بابهت دزانی نهوهیی یه، ئینا بزاف کرن وی بینیهته دژورقه و ب ئیشاندنهکا دژوار دزقرینته مالی و جارهکا دی دنا ف چاردیوارین نهو خانی وهک زیندانی و پروی ستی سیپهل

سیپهل نهو ژنا کو پتر ژ دوو هه یقان ل بهر ترسی و گو مانا کۆشتنی و ترسی و نهچوونا وی بو مال بابی ب مه رده ما کو ناگه هیت یان نهو ناچیت، لی سیپهل پشتی کو ژبه ر ترسی ژ کریارا سکسی و شه رما ژ بابهتی و هه قزینی خوه نهشیا دشهقا ئیکی دا بیته ژن، ژبه ر هندی سیپهل هیدی ب دیمی شه رمین فه دبیتره هه قزینی خوه (بهس من بیشینه خو ل من بگره پیچهک ب هیز بکهقم نهزا بیزارم و نهفه هه یقه که دایکا من چوویه بهر دلوقانیا خودی نهزا ماندی مه دا نارامیا خوه وه رگرم پاشی) بهلی پشتی کو سیپه لی نهو داخازی ژئی کری و ژبه رکو نهو کچ ب کوتهکی یا بوو خاستی، چونکو وی حه ز ل سهر نیکا دی هه بوو، لهورا قیا تولین خوه ل سیپه لا هه ژار فه کهت بو هندی نهو دلئی دایک و بابین خوه ب ئیشینیت، لهورا ژئی ژبه ر کچا شه رمین نهقیبا بابهتی بهلا ف بکهت، چونکو ب شه رمه کا مه زن دیت ئینا هه قزینی وی ل ده ف دایک و بابین خوه ملی وی گرت و هاقیته بهر سینگگی وان گۆت نهفه نهوه یا وه گۆتی ب خوازه نه ده رکه فت کچ، دگهل هندی، هندی سیپه لی بزاف کرن، نهوان دبابهتی بگه هینیت، لی کهس نه بوو دلوقانی پی بیهت و ئینا سیپه لی ژ وان خواست کو وهک خزمهتکار دنا ف مالا وان دا بیت بهس وی ب وی سه روه بری

زارو و چوونا مالین جیرانا بو داخازیان، فیری خازوکی دبن

نارین

نهو خیزانین زاروینن خوه بو پیدھیین مالی شری دکهنه مالین جیرانا دیار کرن کو کارتیکرن ل رفتهارین زاروینن وان کریه لی نهو نکارن وی فیروونی ب هیلن، پاشی گوتن ژی کو نهو گهلهک جار بزاها دکهن خوه پیدھی جیرانا نهکهن لی بهرانبهر گهلهک ژ وان ژی نهزیهتا خوه ژی دبینن. شارهزایی، جفاکی ژی خویا کرن کو دکهن دا نهف دیار ده دازانین و ژ گوندان دست پیکریه.

کو زارو هر تشهکی ل بهری ژیی پینج سالی وهردگرن و نهو رفتهاره ژی بهری ژیی پینج سالی یه.

نانکو دکتوری پتر دیار کر کو نهو دئی ژ دایک و بابا فیر بیت و جوداهی بیت ناکهت کو بشیت بزانییت کا نهو رفتهاره چند کارتیکرنی ل پاشهرژا کساتیا وی دکهت.

ژلایهکی دیکه مههمهده رسولی نهو دیار ده زفراند بوو دهمین کهفن کول گوندان ههبو، بهلی نه ل ناٹ گهرهکین مللی پتر نهف دیارده ههیه.

نانکو پتر نهو ههست ب خیزانی دکهن دهمی قی رفتهاری دکهن و ههست دکهن نهگهر خوه پیدھی نیکی کر ناگه ژ ههف ههیه و بلا خوه ژ پیدھیین بچووک ژی بن.

زندهباری کو پشتی خیزان بهرفره دبیت و زارو ل سهر هندئ مهزن دبیت، فهکولهری دوور نه دیت نهو بکهفیت گهلهک دهلیقین بهرتهنگ و ژبهر گوتننن خهلیکی کو دزاروکینی دا و ژبهر هزارا شهرمی کو دگهل مهزن بوویه و ههست ب شهرمی دکهت لهوا دئی بزاها کهت خوه پیدھی کهسئ نهکهت. نهگهری قی ژی چونکو دبیت نهو گهلهک جار هاتیه پاشفه برن و نیشاندن و ههستین وی هاتبنه شکاندن.

ل دوور هندئ نیهاد سهعدولا تاییهتمهندی د واری زارویان دا خویا کر ژی نهو رفتهاره ب مهزنتین ریکه زاروو فیری خازوکی بیت بوو ژ دهرفهی خیزانی ژی ل ناٹ بازاری، چونکو ههست دکهت کو نهو چهنده دئی داهاتی ب دست فه نیسیت و ریکهکا نیکانه و بی زهمهته بو بدهسغه نینانا پارهیی. لی نیهاد دبیت ژی دایک و باب هزری تیدا ناکهن نهو توشی چ رفتهاره دبن ژبهر هندئ ب سروشتی دبینن.

سومهیا دایکه و نیشارهت کر کو نهو گهلهک زاروینن خوه بو پیدھیین مالی دهنتره مالین جیرانا، ژبهر هندئ گوت کو گهلهک جار نهو فیری رفتهارین خهلهت بوینه و گهلهک جار ل دهف ناسیارا داخازی کرینه و نهگهر پیدھی چ نهبن ژی.

ل گوردهیی بابهتی ژنهکا دی دیار کر کو نهو ژ گوندان فیری قی رفتهاری بویه و نکاریت بهتلیت. پاشی خویا ژی کر کو نهوی بزاٹ کرینه ژ کولانا و رفتهارین دهرفه دوور بکهت نهشیایه. پاشی تهکهل هندئ ژی کر ههتا ل ناٹ شهیانا ژی نهوی رفتهاره و دزیان دکهن و نهگهر خو ب دهست ژی نهکهن دهازن. پاشی گوت ژی ل ناٹ میهفانا و ل ناٹ خیزانا نهو چ روئی جوان نادهنه مه ژی ژبهر خازوکیا خوه و نهشیم دروست بکهم. ژبهر هندئ شارهزایی د واری جفاکی دا ئیدریس حکمهت ناشکهر کر کو قریکرن زارویی بو مالین جیرانا ژبهر ژیانان نهو نینه کو پیدھیین مالی بمینن ب هیقیا جیرانان فه.

لهوا نهو ژی نهفشارت کو فیروون ژ گهلهک تشتا دئی دمهژی ویدا رودهت وهک هزر کرن دگهلهک رفتهارین خهلهت دا وهک کارکرن ژ دهرفهی مالی و نهگهر کار نهکر دئی بزاها کهت ب فهارتی فه دزیان کهت و خوه توشی هندئ کهن ژ دهرفهی خیزانی و ب ریکا ههفالان قان رفتهاران بکهن.

دیسا ئیدریسی فهکوله بهحس ل هندئ ژی کر کو دبیت نهو رفتهاره دگهل مهزن ببیت و کارتیکرن ل کهسایهتیا وی بکهت و نهف چهنده پتر نافبری بو ردهگزی نیر زفراند کول سهر وی رفتهاری مهزن دبیت.

ههر دیسا ل دوور هندئ تاییهتمهندی دهروونی دکتر سالم نهلحهکیمی ناماره کر

بهر گوتننن ههفزیی خوه بی نهوهیان دبیت دکهته گری. دشا وی وهکو نیک ژ بی دهستهلاتین د خیزانی دا دبیتته بابی کچی سپهلا کچا ته گهلهک ژ مه پاقرتره و ههره بیژه سهر سپی و نینا دشا وی نیکسهر دچیته دویشرا و دیننه دناٹ بابهتی دا و سهرسپی گوتی نهفه سپهلا کچا من خیره نهوا ژبهر دایکا خوه بتنی شهفهکی قیایی بابهتی شهفا نیکی گورو بکهت ژبهر شهرمی و ترسی و روئدکین دایکا خوه لهوا سپهلا ل وی دهمی بتنی دچیته بهر سینگی ههفزیی خوه دبیتتی (من مهزنتین خیانهتا ته ل سهر من فهارت و نهو کچا ته همز لی دکر و ههتا سپیدی دگهل دناخت و من خزمهتا ته دکر) ل قیره دشا سپهلی بابهتی ههمی دبیتته بابی وی. نینا بابی وی دهمی دزانییت کچا وی یا دبن ستهمی فه و بی گونههه.

نینا بابی وی کچا خوددهته دویش خوه ژ مال دهر دخیخت. دهمی کچا خوه بری ب ریکیفه پسمامی وی بی کو ژ روخا خو پتر دقیا دهستی وی دگریت و دشا وی ههمی بابهت بو گوتبو ب ریکا تیهلفونی. نینا دبیتته بابی کچی بهری کچا خوه بهیه مالا خوه وهره بچینه دادگههی و ل من مار بکه.

نینا بابی وی ب چاقین گری فه دهستی برازایی خوه دگریت و دبیتته کچا خوه ههره تو لی پیروز بی. چونکو ل وی دهمی کچی زانی بابی وی هزل ل سهر کوری دی بی ههی نینا پسمامی خوه رهد دکهت و شو پی نهکر. ژبهر هندئ بابی وی ژبهر باوهریا زیده ب کچا خوه نیکسهر دبهته دادگههی و لی مار کر چونکو هیشتا بو کوری دی ل دادگههی نههاتبوو مارکرن و نهگهر ژی چونکو کوری، کچا دی دقیا و دقیا وی بو خو ب خازیت.

دهما ئیکه چاره دبیته بهردان

شهلا ریکانی

دناقبهرا ههڤژیناندا پهیدا دبیت، ههر ئیکسهر بهردانی دکهنه چاره، بی کو هزر ل هندهک ریک و چارهیین دیتری بکن، بهردان کارتیکرنهکا مهزن ل سهر جفاکی ب شیوهیهکی گستی دکهت، چونکی ژ ئیک جودا بوونا ههڤژینان دبیته تهگهری ههرفاندنا خیزانی، نانکو تیکچونا پهیوهندیان د ناقبهرا نهندامین خیزانی دا. شهف چهنده ژی هندهک شوبنهوارین گهلهک خراب لپهی خو دهیلن، وهکو زارویان کو ئیکهه کهسن دبنه قوربانی دهترین قی چهندی و بهرلا و رهزبل دبن، دیسان ژن زهرههمندتر دبیت ژ زهلامی، چونکی زهلام دشیت بو خو کچهکا ل دویف دلی خو یا گهنج بینیت، لی ژن ب زهحمهت شوی ب زهلامهکی ساخلم بکهت، یان ژی تهگهر شوی بکهت ژی ژنا دوی یان یا سیی یا زهلامی یه نانکو لسهر ههوی دچیت!

ژ شهر و ناژاوهو نهئارامیا ههردهم دناڤ خیزانی دا ههی، بقی ریک ههر ئیک ژ وان دی دهست ب ژینا خو یا ئاسایی کهت، مهرج نینه دهما ژن و میر دبینن نهشین ب خوشی ژینا خو ببهنه سهری، شهفجا ژبهه ههر سهدهمی ههبت چ ژ سهدهمی نهگونجاندنا هزر و بیران بیت، یان ئاریشهیهکا ژ تایههمندیین ژن و میران بیت بهردهوامی ل گهل ههڤژینانی بدن؛ چونکی نهیا نورماله دو کهس چارهنفیسی خو ههتا ههتایی پیکفه گری بدن و ژینا وان یا نورمال نهبت و خوشی ژ ژینا خوه نهبینن، لهوا بهردان کارهکی رهوایه بو ب دوماهییک ئینانا ئاریشین خیزانی، لی بهردان ئیکهه چاره ژی نینه بو شان ئاریشان، بهردانا دروست و رهوا ل دههکی دا یه کو چ چاره بو ئاریشان نهبن، بتنی بهردان و ژ ههڤ جودا بوون ببیته چاره. بهروقازی قی چهندی پتريا جارن ل دهما ئاریشهک

پیک ئینانا خیزانی ئیک ژ یاساین ژینانی یه و ههر تاکهکهسهکی نهو ماف ههیه ههڤ ژینانی خو ب ههلبزیریت بریارال گهل ژینانی بدهت، لی ههردهمی خیزانهک دهیتته پیکئینان، بیگومان تشتهکی نورماله کو دی ئاریشه ژی ههبن دناڤا وی خیزانی دا، لی ل گهل وی چهندی ژی دقیت ریزگرتن ههبت دناقبهرا نهندامین خیزانی دا، ب تایهتی ژی نهو کهسین بوینه بناغی پیک ئینانا خیزانی، لی جارنا ئاریشه و دههڤدو نهگههشتن گهلهک مشه دبن و چ چاره بو نامینن، ژبلی ژ ههڤ جودا بوونی کو شهف چهنده ژی ب تشتهکی نورمال دهیتته هژمارتن، لی وهکی ئیشارهت پی هاتیه دان ل وی دهمی کو چ چاره بو ئاریشی نهبن دناڤ خیزانی دا، خودایی مهزن ژی د قورئانا پیروزدا ژ ههڤ جودا بوون (تهلاق) ههلال کرهه. شهف ژی گهلهک باشتره

ته گهرین بهردانی (ته لاقی)

دهه قدو نه گه هشتتا نه دامتین خیزانی و زیده بوونا ناریشان دناقبه را و اندا، بی کول ریکتین چاره کرنا ناریشان بگهرن په نایی بو بهردانی دبهن، پتريا جارن ژي نهف چهنده ژ نه گهری چاقلیکرنی یه بی کو نه دامتین خیزانی هزر د جوری ناریشان دا بکهت، دی ئیکم ریکتی کهنه بهردان و بیژن فلان کهسی ژي هه فزینا خو یا بهردای و چ ل دونیایی نه هاتییه بوو خو هه فزینه کا باشترو جوانتر یا ئینای، یان بهروفاژی ژن دی بیژیت فلان ژنی پشتی داخازا بهردانی کری و هاتییه بهردان، ژيانا وی خوشتره، بی کو کاودان و باری وی بهرچا ف و هرگریت، ژ لایه کی دی فه نه به حسکرنا ناریشین خیزانی ل گهل که سین شاره زا دفی بواری دا، دنه جامدا دی و هسا هزر کهن کو ناریشا وان یا بی هه متایه و چ ناریشین وه کی وی نینن و چ چاره ژي نینن، ژیلی بهردانی، بی کو بزنان کو دبیت ناریشا وان ئیک ژ ساده ترین ناریشین خیزانی بیت، گله ک خیزان ژي هه نه خول بهر لاوایا باری تابوری ناگرن و دهه لوه شن.

چاره سه ری

ب دیتنا مه، بهری پیک ئینانا خیزانی یا پیدقیه هه ردولا هه می لایه نینن ژيانا خو ب راستی بو ئیکدو دیار بکهن و دهه ف بگه هن و ل گهل یک بگونجن، دیسان یا پیدقیه بنگه هین چاره کرنا ناریشین خیزانی هه بن و که سین شاره زا دفی بواری دا لی کار بکهن و خیزان ژي ناریشین خو لی ب دهنه بهر به حس و فه کولینی و گه نگه شه کرنی یا پیدقی یه ره وشه نبیری ژي دناق جفاکی دا بهیته به لاقرن کول ده می پهیدا بوونا ناریشان دناق خیزانی دا سه ره دانا فان بنگه هان بکهن .

ټه وین مرن جه رباندی . . .

و: سینهم چینی

گهلهک تشستین سهیر و بالکیش ل دهوروبه ری مه روی ددهن، هندهک ژشان رویدانا دبیت ب معجزه بهینه ل قهلهم دان و شیان و هیزا خودایی مهزن دیار بکن، گهلهک جاران مه بیهستییه کو کهسهک بوماوه کی دریز ل ژبن چاقتدیریا نوژدارن بویه، دبیت جاران چ چاره ژی بونهبیت، بتنی ټهو چهنده مابیت نوژدار مرنا وی رابگههینن و جارهکا دی یهزدانی مهزن ټهو زفراندییه ژيانا ناسایا جاران، گهر باش هزرا خوبکهین ټهف چهنده مهزناهی و دلوفانیا خودای دیار دکهت. لی چ جاران ته ناگه ژی بوویه کو نوژداران مرنا کهسهکی راگه هاندبیت وکس وکاروهه قالیتن وی ری و رهسمین بهیداری بو دانابن و بهری بن ناخ بکن راببیته فه ول قی جیهانی ژیان کریت، گهلهک جاران بهحسی وی دهمی کریت کو روحا وی ژ جهسه دی جودادبوو. دبیت ټه م باوهر نهکهین لی راستیا وان دقان سهرهاتیین خاری دایه:

۱. نانجی فیمور ژ زاروکینیا خو ب دهستی روبروده کی بیانی ب توندی دهاته ټه شکه نهجدهان، ټهوی ژيانا خو ههمی ب خه موکییه کا دژوار ده ریاس دکرتاکو ل دهسپیکا سالا ۱۹۹۱ بزاقا خو کوشتنی کر و دقیا بقی کاری ژ ژيانا ب نازار خلاص ببیت، لی قی مرنی ټهو بهرهف وی تونیلای پروی روناهی نهبر یا ههردهم وی هزر ژی دکر، بهروفاژی ټهو روی ب روی تاریه کا گهلهک دژوار بوو، دوزه خهک ب ترس و سههمتر ژسوتنا جههنه می، ټهوا مروقی د ژيانی دا تاییهت مهندیین وی بیهستی. جههنه ما وی دونیایهک ژ ویتین بترسین ژيانا وی و ههست کرن ب جودا بوونا روحی ژ جانی بوو، پستی کو وی ب

نقیسی ناقصداری ټه مریکی ژی دونیایا بهری مرنی یا جه رباندی. ههمینگوی ل دهمی شه ری جیهانی ټیکلی ل نیتالیا و دگهل پهقینا بومبه کی دمريت، ټهو دنامه کی دا بو خیزانا خو رسته یه کا بنه پینی نقیسی بوو، دیارکریوو (مرن کاره کی ب ساناهیه، من مرن یا ب چاقتین خو دیتی) پستی بوورینا چهند سالا ههمینگوی بو هه قاله کی خوقه گیترا کو د وی شهقا چاره نقیس ساز دا و ل سالا ۱۹۱۸ چ رویدان چیبویه. ټهوی دکوت: (بومبه کا مهزن کو دکوتنی بومبا بن ئافی دناث تاریاتیی پهقی و ل وی دهمی ټهز مرم، من ههست کر روحا من یان تشته کی وهکی وی یی ژ لهشی من جودا دبیت، وهکی مروث کوژیی دهسماله کی دگریت و هیدی ژ بهریکا خو دکیشیته ده ری، بهرهف ناسویین دویر فریم، لی پستی ماوه کی کیم زقریمه فه)

ههمینگوی د ژیی خو یی مای دا دبن کارتیکرنا فان چهند چرکین مرن تیدا ههمبیز کری مابوو، ټهو وهکی بهری یی زقر و بزهحمهت نه بوو دهله چونین خودا هاتبون گورین. دروماننا خوبا ب ناقی (خاتر خاستنا بچهک) دا رویدانا روی روی بونا دگهل مرنی دکه سایه تیا روماننی نانکو (فریدریک هینری) دا بهرچاچ دکهت ودبیت (دویماهیک پرتا په نیری من خار فرهک ژمهیا خو قه خار. دناث دهنگین دی دا دهنگی بیهنشینه کی گههشته گوین من. دهنگی گژ گزه کی پاشی ژ نیشکه کی قه روناهییهک بهیز کووه کی دناث کویرین ناسنان دا ژنیشکه کی قه ناسن قه دبیت وگر بوونا گورین ناگری کو ل دهسپیکتی سپی پاشی بهرف سوربوونی دچن، دگهل دا بایه کی بهیز دهیت. من بزاف کر هه ناسین

شیتوه کی لهز بهری خودایه ده م ب دهمین ژيانا خو، دهنگهک کویر ژ ناث روناهییهک بهیز هاتی، روناهییهک ب ټهقین ودلوفانی بوو، وی دهنگی دکوتی: ((ټهفه ټهوتشته یی ته دقتی؟ تو نزاتی کو ټهفه خراپترین کاره ته ټه انجام دای؟))

نانجی کو ژيانه کا ب زهحمهت و پروی نهخوشی ده ریاس کر بوو د هزرا خودا دکوت: لی من ژيانه کا گهلهک ب زهحمهت هه بوو، بهری ټهو بشیت بهرسقا وی دهنگی بینیته زمان، دهنگی دکوتی: تو هزر دکه ی ته ژيانه کا ب زهحمهت هه بوو؟ لی ټهو ژيان گه ربیته هه قبه رکن دگهل وی ژيانا دی ژ نوکه وټه ته هه بیت چ نینه و دقتی تو یا سوپاس دار بی. وی روناهییا دهنگدار هندهک ههستین نوی ددهرونی وی دا پهیداکرن، ههستین ټیکهل دگهل قیانی، نوکه ب هاریکاریا فان ههستان ټهو دشیت ټیبگه هیت کو بقی کاری تا چ راده ټه ندامین خیزانا وی دلنگهران و ب خهم کهفتینه. دلنی وی شکسته چونکی ژ نوی دزانی خیزانا وی، نانکو بهنیتن خودی کو خودی عه شقی پیشکیشی وان دکهت ژ بهر وی و بخهم کهفتینه، ژنیشکه کی قه تشتهک مینا دهستهک بهیز ټهو بهرهف رزگاریی دبر ژ وی زینداناتاری، ددهمه کی گهلهک کیم دا روحا وی زقری قه دهسه دهک کول سهر قه نه پی یی دریز کری بوو. ب قی شیتوهی نانجی جاره کا دی زقری بو ژيانی، ب راستی ټهف زقرینه معجزه بوو، و قی زقرینی ټیمانها که بهیز ل دهف وی پهیدا کرب شیتوه کی کو ټهو بو ژنه کا خودان ټیمان و گهلهک و باوهری بخو هه بوو.

۲. نارنست ههمینگوی، رومان

دیمهن دیتی گوته کهسوکارتین خو ((ههوه
دقیا من ب ساخی بن ناخ بکهن))، چند
روژ بورین تا وی زانی ب راستی ئەو مریوو
.. و چەندین جارن بەحس ژ وی دەمی مری
کریه و دبیتیت: (من ههست کر لهشی من
بی گران بووی و د تونیلهکا پری روناھی را
دبوورم، بتنی ئەف چەندە یا ل بیرامن پاشی
ژ خەو هشیار بووم و سهری من ب دەری
تابیتی کەفت.)

دئەنجامدا مەزناھی دلوقانیا خودایی
مەزن دیاردییت کو هنده کەس ژ نیقا ریکا
مرنی زفراندینه و هنده کتین دی ئەف ریکه
بتمامی برییه پاشی زفرینه ژیاناخویاجاران،
لئ دەمی مرنا خو ژبیرنه کریه و بوگهلهک
کەسان فهگیراینه و ژگهلهک کربارتین خویین
بهری پەشیمان بووینه.

ژتەدر: گوشارا (خانواده سبز)

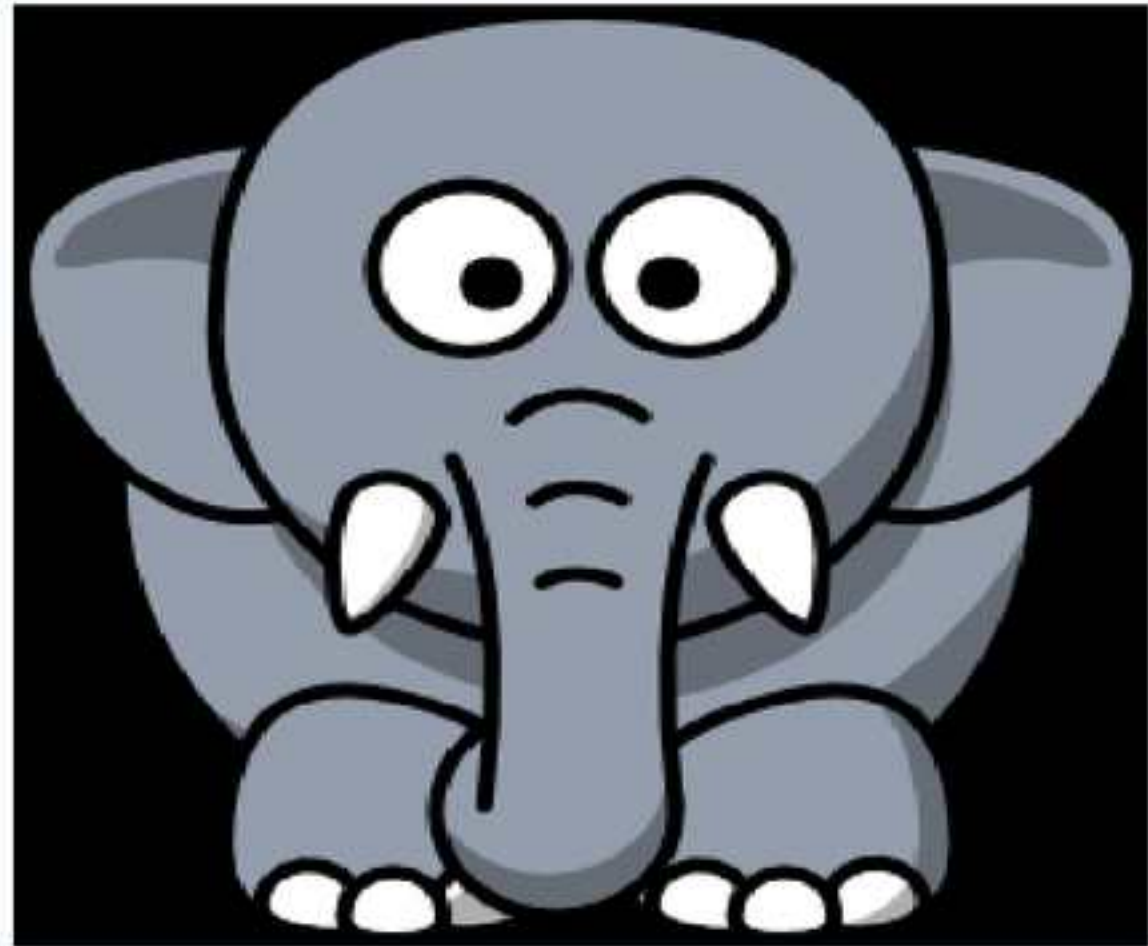
لئ دەمی ئەو ب عەربانی کەتی هندهک
بینهرتین رویدانی دگوت کو بتنی ههواپی
عەرهبانی بی ژ وی گرتی و دبیتتهگەر کو
ئەو ب عەردی بکهفیت و سهری وی ب
رهسپین رهخی جادی دکهفیت و دمريت.
پاشی ئەو بره نوژداری قانونی، ل وتری
هاته راگهاندن کو مرنا وی ب ئەگهري
دریا مهژی بوییه. پاشی ئەو بو سا خانه
هاته فهگوهاستن، روژا ب دويف دا خیزانا
وی بو وهرگرتنا جهسهدی پهيوەندی ب وی
جهی کرو برکره د تابیتا مریان دا . دەمی
گوری وی دهاته کولان و ئەندامین خیزانا
وی دکره گری وههوار، دهنگهک ژ ناڤ
تابیتی دهات ((دهری فهکەن.. قیترئ چەند
یا تارییه ..! قیترئ چەند یا گهرمه..!!))
وان دەری تابیتی فهکر. ب سهرسورمانی
فه (ئالین) ژ جهی خو رابوو، دەمی ئەو

خو بینم و بیهم لئ ههناستین من بسەر
نەدکهفتن، من ههست کر بی ژ جهسهدی خو
جودا دبم، لهشی من دوی دەمی ههمی دا
دناڤ وی بایی ناگرین دا بوو . ب نارامی
دهردکهفتم و من دازی ئەز بی مری لئ من
هزر دکر ئەگەر ههست ب مرنی بکهم دی
بی خهلهت بم. پاشی مهلهقان بووم، لئ ل
جها کو بهرهف پیش بچم پاش دزفریم و
من ههناسهک ههلهکیشا ئەز زفریم و ساخ
بوومه فه)).

٣. ل. سال ١٩٢٨ ل باژیری لهندهن
کەسهک ب ناڤی (ئالین کراچیر) ژ
ئاکنجیین باشوری باژیری بوو، خودانی
دوکانهکا پنی دوزی بوو، دریکا مالدا ب
عەرهبانهکی دکهفیت و ل وتری گیانی خو
ژ دەست ددهت. ئەو برنه نهخوشخانی لئ
نوژدار نهشیان چ بو بکهن، دگهل وی چەندی
کو چ شوینهوارتن خویین کو زهحمەت
قی کەفتییت ل لهشی وی دیار نەدکرن،

فیلێ بچویك

دێژێرێرێر

ئهری تو دزانی

*ئیکم خواندنگه‌ها کوردی ل
 ۱۹۱۳/۱۰/۱۳ ژ لایستی سمکویی
 شکاک و عه‌بدولره‌زاق به‌درخان فه‌هاته
 فه‌کرن.
 *رادییوا دهوک بو جارا ئیکتی ل
 ۱۹۹۲/۱۰/۱۴ ده‌یتته دامه‌زراندن.
 *ل ریکه‌فتی ۱۹۲۷/۱۰/۲۸
 شوره‌شا ئارات ل باکووری کوردستانی
 ب سه‌روکاتیا ژنرال ئیحسان نوری پاشا
 ده‌یتته ده‌ستپیکرن.

پیکه‌نین

*جاره‌کی کورکه‌کی گوته‌ کچه‌کێ: ئەز
 هه‌ز دکه‌م به‌یتمه‌ د دلێ ته‌دا.
 ئینا کچه‌کی به‌ری خو دا وی کورکی و
 گوته‌: ببوره‌ کرێداره‌کێ تیغه‌.
 *ژنکه‌ک چوو بازاری و پارێن وی به‌رزه
 بوون.
 گه‌نجه‌ک هات و گوته‌: پارێن کێ به‌رزه
 بوونه‌؟
 وی ژنکێ بی راوه‌ستان گوته‌: یین من.
 ئینا گه‌نجی گوته‌: پا دی هانی ئەفه
 لاستیکا وانه‌.

شیره‌ت

*گه‌ر تو بخوازی ببیه‌ زاروکه‌کێ
 خودان که‌ساتیه‌کا ب هیز خو ژ کار و
 کربارین خراب بده‌ پاش.
 *هندی بشیتی چاقلیکرنا هه‌قالین
 باش بکه‌ی و وه‌ک وان ب جوانی
 ره‌فتاری بکه‌ و چ جارن تیکه‌لی
 هه‌قالین خراب نه‌به‌.
 *به‌ری تو خوارنی بخوی باش ب
 ئاڤ و سابینی ده‌ستین خو بشوو داکو
 ژ هه‌ر جوهره‌ نه‌خوشیه‌کێ دویر بکه‌فی.

فیله‌کێ بچویک بناڤی بیلۆ دگه‌ل دایک و بابین خۆ یین فیل دژی یا، فیلێ بچویک
 هه‌ر رۆژ ژ مال ده‌ردکه‌فت دا کو دگه‌ل هه‌قالین خۆ یا بز (میمی) و هه‌قالا خۆ یا غه‌زال
 (لولو) یاریا بکه‌ت، هندی میمی ئەو دیتبا دا بیتتی: گوشت و دوینگ گه‌هشت، یان دا
 بیتتی: قه‌له‌و هات و دا پیترانکا پێ که‌ت.. بیلۆی بچویک ژ ی ب فان ناخفتنیتن وان
 تیک دچوو و ب خه‌م دکه‌ت.. و ده‌می د زفری مال د گوته‌ دایکا خۆ: دا، بوچی ئەز یی
 قه‌له‌وم؟ دایکا وی ژ ی دا بیتتی: خوشتی من، تو نه‌ یی قه‌له‌وی، به‌لکو خودی تو یی
 ب فی سه‌ر و سیمای جوان دای.

بیلۆ ب ناخفتنا دایکا خۆ رازی نه‌دبوو و هه‌ر ده‌م یی ب خه‌م بو ژ پیترانکیت
 میمی.. و هه‌ر گاڤ ئەڤ پرسیاره‌ ژ دایکا خۆ دکر و به‌رسف ژ ی هه‌ر یا به‌ری بو، به‌لی
 فی جاری بابی وی به‌رسفا وی دا و گوته‌: تو بوچی هه‌ر رۆژ فی پرسیارێ ژ دایکا خۆ
 دکه‌ی؟ ما تو چ نه‌خوشی ژ که‌له‌خی خۆ دبینی؟ بیلۆی گوته‌: میمی پیترانکیت خۆ ب
 من دکه‌ت و دبیتته‌ من قه‌له‌وو.. بابی بیلۆی کره‌ که‌نی و گوته‌: بیلۆی من، تو نه‌ یی
 قه‌له‌وی، خودی تو ب فی مه‌زناهی یی دای دا کو ب هیز بی و گیانه‌وه‌رین دورونده
 نه‌شین ته‌.. و ده‌می تول ریکتی دچی گیانه‌وه‌ر ژ ترسا تو پین خۆ دانیه‌ سه‌ر وان د
 ره‌ڤن.. هیز ته‌ یا د پین ته‌دا و پیدقیه‌ تو سوپاسیا خودی بکه‌ی کو تو ب فی مه‌زناهی
 و هیز یی دای،

بیلۆی گوته‌: باب، مه‌ره‌ما ته‌ ب فی چه‌ندی ئەز نه‌ یی قه‌له‌وم، و ئەفه‌ مه‌زنا
 تیدا که‌له‌خی من یی سروشتی یه‌؟ بابی وی گوته‌: به‌لی بیلۆی من، و ئەگه‌ر میمی
 که‌رپین ته‌ فه‌کرنه‌فه‌ بیتتی ئەز نه‌ یی قه‌له‌وم ئەفه‌ که‌له‌خی من یی سروشتی یه‌ دا کو ئەز
 پێ ب هیز بم...

ل رۆژا ددویدا بیلۆی ب که‌یف قه‌ستا هه‌قالین خۆ یین هه‌ر رۆژ دکر جاره‌کا دی
 میمی ناخفتنیتن خۆ یین سه‌قه‌ت ناراسته‌ی بیلۆی کرن، لی بیلۆی گوته‌: ئەز نه‌ یی
 قه‌له‌وم، خودی ئەز یی ب فی ره‌نگی دایم داکو پین خۆ بدانمه‌ سه‌ر که‌له‌خی ته‌ و ب
 هه‌رشینم، میمی ژ به‌رسفا وی ترسیا و پشت و پشت چو، بیلۆی کره‌ که‌نی و گوته‌: نه
 ترسه‌ ئەز هه‌قالین خۆ نا ئیشینم به‌لکو ئەز گیانه‌وه‌رین درنده‌ ب پین خۆ دی هه‌رشینم و
 میمی پشتی وی رۆژی تویه‌ کر و ره‌وشتی نه‌باش هیلا و ریزل هه‌قالی خۆ بیلۆی گرت..

ديره لوك

ديره لوك ٽيڪه ڙ ناحيڙن سهر
ب قهزا ٿاميدبي و ب ديراتيا ۱۷
ڪم دڪهڻي ته روزهه لاتي قهزايي و
روبهري سهنهري قئي ناحيڙي ۸۹۰
مهترين دووجانه و پتري ۴۸۰۰۰
ڪسان ل سنووري ديره لوكي ڌڙين،
ديره لوك خودان سروشته ڪي گهله ڪي
جوانه ڪو ڙ چيايڙن بلند و دهشت
و دول و نهالان پيڪ دهيت و
۱۳۲ گوند ل سنووري قئي ناحيڙي
نه، ڙ بلي سهنهري ناحيڙي سي
ڪومهلگهه سهر ب ناحيا ديره لوكي
ڦهنه ڪو ٿو ڙي شيلاڌڙي و سيري
و هيٽوتڙي نه و ڙ چيايڙن بلند و
گهله ڪ بهرناس ل ديره لوكي چيايڙي
لينڪي و ڪوره ڙارينه ڪو دڪهڻه د
ناڦا زنجيرا چيايڙي مهيني دا.

ديره لوك بو جارا ٽيڪي ل سالا
۱۹۳۲ بويه ناحيه نوڪه خودانا چهندين
جهڙين هره بالڪيش و گوزارينه
ڪو ٿو ڙي گهليڙي بالندا و ريباري
شيرانڪي و گهليڙي ديره لوكي نه ڪو
پرا ڪهليا لڙي ههيه و ديروڪا دروست
بوونا قئي پري بو بهري چهندين سهد
سالان قهدهگهريت.

ٺاهين عه گيد: ڙبلي ههلبهستي من ههزا ل سهر هونهري شانوئي هه.

نهو ڪاري ههزا مروفي ل سهر ههلبهستي بيگومان دي گرنگيا خو ههلبهستي ل نڪ مروفي.

سيلاڻ: جڙڪا ڇهند ڪارٽيڪرن دي ڊڪه ته
سهر ڪاري ته يي هونهري؟
ٺاهين عه گيد ڊبيٽيٽ: ب راستي
هيشتا جڙڪا مه نه گهه شتيه وي رادهي ڪو
بيٽرين يي هاريڪاره ڊگهل مه دا، لي يا راست
تا نوڪه ڇ ڪارٽيڪرن نه ڪريه سهر ڪاري من.

ڊڪه ڇونڪي گهلهڪي ٺارامه لهورا
هه موو ههلبهستي خول ده ما ٺيٺاري
من نقيساندينه، و د ٺاسي ٺه هاندنا
ههلبهستي دا نهو تا نوڪه شيايه بيته
ڪه سهڪا سهرڪهفتي و ڊبيٽيٽ: تا نوڪه من
پشڪداري د ههفت ٺيسته ٺالان دا ڪريه و
شيامه نه نجامين باش بدهست خوفه بينم.
سيلاڻ: بو ههر پينگهه ڪي د ٺي ڙبي
ته دا پيندقيه هاريڪاره ههبن، دا بزائين ڪاني
ڪينه هاريڪارين ته؟

ٺاهين ڊبيٽيٽ: هاريڪارين من بين
به رده وام ڊايڪ و بابي من و ڙ دل سوپاسيا
وان ڊڪه و لدور ههز و ٺيانا وي ڙي
ڊبيٽيٽ: هيشيا من نهو نهز و ههر ڪه سهڪي
ههز و شيانين هونهري ههبن بشين هونهري
خو به رهه پيش بيهن دا ڪو بشين بينه
راستي رونيا هونهري و خزمه تا گهل و
دهههرا خو بڪهين.

د پشڪه ڪا ڊيتر يا گوتنا خودا ٺاهين
ڊبيٽيٽ: ڙبلي ههلبهستي من ههزا ل سهر
هونهري رول گيران د شانوئي دا هه
ڇونڪو شانوويه د شيت ههر تشته ڪي بينيه
به رچاقان، و دا بزائين ڪاني ٺاهين ڇهندا
به رهه هه به رده واميي بدهته ڪاري خو؟ نهو
ڊبيٽيٽ: نه هه هونهره ڪي پيروزه و راستيا
ڙيانا مروفي ڊيار ڊڪه ته لهورا ٺاراميي
دهه ته من و ڇ جاران ل نڪ من ب
دوماهي ناهيت.

ههلبهستي واته نهو جي هانا پري رومان
ڪو ڙ ههستي و سوزين ڪه سي ههلبهستي
دهر ڊڪه ٺ و ڙبوي جڙڪا وي هڪ خوديڪه ڪي
ليدهن، ههلبهستي ب واته يا خو گهلهڪ
رامانان ددهت لهورا ريتزه ڪا هه ره باشا
سنيله يي مه نه ه ريتزا ڙيانا ههلبهستي
و د نه ه هه ڙمارا ڪو ٺارا سيلاڻ دا سنيله
خودان شيان (ٺاهين عه گيد) ڊبيته مي هانا
ههوه.

ٺاهين عه گيد ل سالا ۱۹۹۶ ل وهلاتي
ٺيراني ڙ ڊايڪ ڊبيته و نوڪه ل قوناخا
بنهري د خوينيت و ههزا وي ل سهر نقيسينا
ههلبهستي ههيه و ههر ل دهستيڪي و
لدور گرنگيا ههلبهستي ٺاهين ڊبيٽيٽ:
نهو ڪاري ههزا مروفي ل سهر ههلبهستي ڇ
گومان تيدا نينه دي وي ڪاري گرنگيا خو
ڙي زيده ل نڪ مروفي ههبت لهورا ڊبيٽم
ههلبهستي پشڪه ڪه ڙ ڙيانا من. و وي پتر
ههزا ل سهر نقيسينا هوزائين ب وهلاتي
ٺه گريدي ههيه و ڊبيٽيٽ: نهز پتر ههز
ڙ نقيسينا هوزائين نيشتماني ڊڪه و د
پشڪه ڪا ڊيتر يا گوتنا خودا نهو ڊبيٽيٽ: ڪو
خوشترين هوزان ل نڪ من هوزانا (نه هينا
ڊايڪي) يه.

سيلاڻ: ٺاهين ڪهنگي د شيت هوزاني
بنقيسيه؟

لدور ٺي پريارا مه ٺاهين ڊبيٽيٽ:
ل ٺيٺاريا نهز پتر ههز ڙ نقيسينا هوزانان

چه‌ند پینگاقین گرنگ بو پاراستنا پیستی سهروچاقا

گرنگیدان ب پیستی و له‌شی ژ لایین ژنان فه، جهی گرنگی و جوانیی یه، هه‌تا ب ریکا پیستی دئ شتییی جونایا خو دیارکه‌ی دگهل هه‌لبژارتنه‌کا ژه‌هژی کو جهی سهرکه‌فتنی و پاراستنا پیستی بیت، دقئ ریکی دا چه‌ند ناماده‌کاری و ریکی پاراستنا پیستی ژ لایین چه‌ند بسپورین بواری جوانیی دچه‌ند خاله‌کاندا دیارکرینه و نم ژی دئ بو وه رون که‌ین:

- گرنگیدان ب نقستنی و خه‌وی، یان نه‌گهر ده‌مه‌کی تایبته نه‌بوو بو خه‌وی، بزاقی بکه زوی زوی ب نقی، نه‌قه‌ژی بو خاقرنا خانه‌یین پیستی یا ب مفایه و ریکا جونایا ته د گهریت و بهره‌ف باشریونئ دجیت، باشره روژی بو ده‌می ۸-۷ ده‌مژمیرا ب نقی.

- دوریکه‌فتن ژ تیشکا روژی بو ماوه‌یه‌کی زور ب تایبته ل وهرزی هاقینئ نابیت سهروچاق ب ماکیاژین و ل بهر هه‌تاقی ب راوه‌ستن، چونکی نه‌قئ کارتیکرنه‌کا خراب هه‌یه ل سهر پیستی و خانه‌یین پیستی هسک دکته ژ نه‌گهری کارلیکرنین دناقه‌هرا ماده‌ه‌یت ماکیاژی و هیزا تیشکا روژی.

- گرنگی دان ب وان جوهره ماده‌ و دهرمانان بو پیستی هاتینه دانان کو ریژه‌یا چه‌وری دناقدا یا چه‌وايه و یان وان جوهرین ماکیاژا ب کارینه کو دگهل سهروچاقیت ته ب گونجیت کارتیکرنه‌کا خراب نه‌بیت.

- ده‌می بزانی دئ چیه جهه‌کی، و دئ توشی تیشکا هه‌تاقی بی، بزاقی بکه ل جهه‌کی سیبه‌ر براوه‌سته، یان به‌ری هینگی کریمه دژی هه‌تاقی بکارینه بو پاراستنا سهرچاقیت خو.

- زانینا ناستی هه‌ستیاریا سهروچاقیت ته یان پیستی وان بو وی چه‌ندئ دگهل وان جوهره خوارنان ب گونجیت کو تو د خوی، چونکی هنده‌ک جارا جوهرین خوارنا کارتیکرنا هه‌ی و نه‌گهری وان ژی رون نابیت.

- گرنگی دان ب پاقرژ راگرتن و پاراستنا پیستی سهروچاقا ب کریمین تایبته ب شه‌قئ یان ب روژی کو وان جوهرین ماکیاژا ددانی، ب ریژه‌یه‌کا کیم ماکیاژی ب دانه، چونکی گه‌له‌ک ماکیاژ کارتیکرنین خراب هه‌نه.

- مانا ب شه‌قئ هه‌تا دره‌نگ، وه دکته کو پیست هسک بییت و ئیدی پرسک وچه‌رمی هسک په‌یدا بکه‌ت، چونکی شه‌قئ کارتیکرنا خوینی بو سهر پیستی زیده دکته و مژیل بون وده‌کته کو نه‌و خونین نه‌گه‌هسته پیستی.

- سپیده‌هیا بزاقی و بکه کو ب نا‌فا ته‌زی یان یا تینشل سهروچاقیت خو بشوی، دویر بکه‌فه ژ نا‌فا گهرم، کو کارتیکرنین خراب هه‌نه بو سهر پیستی.

خوهدان و بیهنا لهشی دهاقینیدا

خوهدان، ئانکو ب هلمبوونا ئافیی ل سهر لهشی مروقی، ئەقە ژێ ئەو خویبێن حەلیایی بێن دناقدا و دەرکریین خوهی و ماددی یوریا بێ ل سهر رووی پیستی د هیلیت ب تایبەتی ل وان جهان کو گەلەک جەپین گلاندین خوهی یان کونین خوهی تیدا هەین، وەکی بن کەقشان کو دبیت خوه بگههسته ئیک گرام دئیک دەمژمیر دا.

دبیت خوه بگههسته ئیک لیتر د دەمی ئیک دەمژمیردا د هەمی لهشی دا دەمێن گەرم دا، یان ل دەمی وەستیانهکا مەزن یا ماسولکا، رێژەیا دەرکریا یوریا بێ دگەل خوهی کو بێهناکا تیز هەیه دەیتە گهورین ژ کەسەکی بو یی دی، ئەف رێژەیه دناف خوهی دا زێدەدبیت ب زێدەبوونا ماددین پروتینی دناف خوارنی دا ب تایبەتی گوشتی و دبیت روزانه بگههسته ۲۰-۳-گم، کریارا خوهدان ب شەف و رۆژ یا بەردەوامه، د هاقینیدا زێدە دبیت ب تایبەتی ل دەف وان کەسان ئەوین قەلەو، ئەو ئەگەرتن کو بێهنا نەخوشا لهشی چی دکن ئەقەنە: گهورین د پیکهاتنا روینی پیستی کو ژ روینی گلاند دهاقیرت، گهورین د پیکهاتنا کیراتینی، گهورین د پیکهاتنا خوهی و یوریا بێ.

بێگومان هەبوونا میکروبا یا بەرپرسە ژ فان گهورینا، چونکی، ئەفان پیکهاتیا قەدگەربنیتەقە و ددوماهیکییدا بێهناکا نەخوش دی دەتە پیستی، بو رزگار بوون ژ قی بێهنا نەخوش، خو شوپشتنا بلەز، تراشینا بن کەقشا، پاقر راگرتنا جلکان.

تیبینی:

ب کارئینانا سپرین فریش و بێهین خوش ب تنی تشتەکی دەمیە.

بـورج

کافر: ۳/۲۲ - ۴/۲۰

دەستپیکا هەندەك کاران دقیت ل سەر بنیاتی باوهری بیت دا ب سەرکەشی، خو نیزیکرنا تە بو هەندەك کەسان یا گرنگە.

گا: ۴/۲۱ - ۵/۲۱

هەندەك کەسا دقیت تە بێخنە تەلەکی دی زیان گەهیتە نابوری تە لەوما دقیت هزری ل خو زهرینی بکە، ئەقینداری دناستەکی باش دایە.

جیمک: ۵/۲۲ - ۶/۲۱

دەلیقا خوشیی ل بەرسینگی تە یا هەمی دقیت خو ژئ دویر نەکە، هەندەك کیرارین تە ناریشا بوته پەیدا دکن.

کیقرالە: ۶/۲۲ - ۷/۲۳

هەندەك گهورینا پەیدا بکە بوته زور دپندقی نە دا کو هەستین تە بەرامبەری هەندەك تشتا بێهنا گوارتن، دەلیقا پێشکەفتنی تە یا هەمی.

شیر: ۷/۲۴ - ۸/۲۳

ل دویت پێشقەچوونا خو بگەرە دا هزری تە نەهینە بەرزەکرن، کەسایەتیەکا باش تە هەیه دقیت ل هەندەك دەمان خو راگری.

کچ: ۸/۲۴ - ۹/۲۳

گهورینا ژيانا تە بو هەندەك کارین باش و بێن خوش دزهریت نەهە دەستپیکا خوشیا تەیه، ل هەمبەر بابەتین ئەقینداریی خو لاواز نەکە.

تومارکونا چاتین دهنگی ب نویتترین پروگرام

Messenger detect ناڤی وی پروگرامیہ

کو دان وستاندنییت ئینترنییتی توماردکته، پروگرام دشیته د ههمی سایتیت جفاکی وهکی یاھو و فہیسبوک... هتد دهنگ و نقتیسینی تومار بکته.

ددهمی مفا ودرگرتن ژ فی پروگرامی پیدھی ب وی چہندی ناکته کو پروگرامی فہکھی و بو پروگرامی مہبہستی بدہیہ نیاسین، پروگرام بخو ئوتوماتیکی ب نہیتی دهنگ و نقتیسینی تومار دکته، تایبہتمہندییت پروگرامی نہفہنہ:

- پشتہفانیکن ژ تہف وان سایت و پروگرامان بیته کو دانوستاندنییت ئینترنییتی پی دہینہ کرن.
- ب ساناهی و بی گرفت دی مفای ژ فی پروگرامی ودرگری.
- دانانا ریککفت و میژویا دانوستاندنی.

بو نه خوارنا گه لهك زادی

خوارنا ب لهز دبیت کو ببیته نه گهری زیدہبونا کیشا لهشی، ل دیف فہکولینان، خارنا ل سہرخو دبیتہ نه گهری وی چہندی کو ہیژی ب برا ۷۰ کالوری د ہر دانہکی دا کیم بکته، لهشی پیدھی ب ۲۰ دہقیقا ہہیہ بو وی چہندی کو ہہستی تیربونی تومار بکته، ژبہر ہندی خورنا ہہمی دانا ب شتوہیہکی ل سہرخو دبیت کو ببیته نه گهری بہرزہکرنا نیزیکی ٹیک کیلوگرام کیشا لهشی د ماوہیہ ہہیہکی دا، بو ریگرتنی ژ زیدہخورنی بزاقی بکہ نامانیت بچویک بو خوارنیت خو ب ہلبژن، و ہر فہخارنہکی بکہ دناٹ پەرداخہکی بچویک دا، ل دہستپیکا ہر دانہکی دا پەرداخہکی ناڤی فہخو و پاشی ہندک سوپی یان زہلاتی بخو، ریشالین د ناٹ زہلاتی و ناڤا سوپی زوی ہہستی پرونا ناشکی ٹانکو مہعیدہی پیددا دکته.

د فہکولینہکیدا ہاتیہ کو خوارنا زہلاتی ل دہستپیکا ہر دانہکی خوارنی ہیژ یا ودرگرتی ب ریژا ۱۲٪ د ہر دانہکی دا کیم دکته، ددہمی خوارنی دا دویر ژ تیلہفزیونی یان کومپیوتہری دا زادی بخون، جوینا زادی بو ماوہیہکی گہلہکی زوی ہہستی برسبیونی ل دہف مروقی د شکینیت و زوی ہہستی تیربونی پەدا دکته، دبیزن ۲۰ جارا زادی بجوی پاشی ب داعیرہ.

پیرس نامیدی

گیسک: ۱۲/۲۳ - ۱/۲۰

تو ژ ہندک فشارین دورہنی بین مہزن رزگار بوویہ دی ہندک گوہرینین ماین تو نہنجام دی کو بگہہیہ سہرکہفتنا خو.

سہتل: ۱/۲۱ - ۲/۲۲

دویر کھتن ژ کاری ہہستین تہ نارام دکته نہہیلہ بیرہاتنین نہخوش ل دورین تہ بن ژبہرکو دہلیشہیہکا نوی ل پیشیا تہیہ.

نہہنگ: ۲/۲۳ - ۳/۲۱

بشت گہرمیا تہ بو ہندک بابہتا کارتیکرنی ل پاشہروژا تہ دکته خو زفرین ل ہندک ہزران زور یا گرنگہ، ددہلیشہیا کاری دا لاوازی بین ہین.

تہرازی: ۹/۲۴ - ۱۰/۲۳

دہورویہرین خو ژ خو دویر نہنخہ دی مضایہکی باش ہہبیت، دہلیشہیا دلداریی ژ دہست نەدہ چونکی دہلیشین ب فی رهنگی بوتہ زور دکیمن.

دویشک: ۱۰/۲۴ - ۱۱/۲۳

گوہرینا ستایلنی ژینا تہ زور کارتیکرنین خراب ل تہ دکته دفتیت خو ژ ہندک رھفتارا دویر بیخی، ژ کھسین زکرہش نہبہ دی بہختہوہر بی.

کفان: ۱۱/۲۴ - ۱۲/۲۲

تو کھسہکی ب شانسی و ہزر تیژی، وان دہلیشین پیشیا خو ژ دہست نەدہ باشہروژدکا باش ل پیشیا تہیہ.

فتی ستیرا جیهانی بنیاسه

پیرس نامیدی

ناتالی هرشلاگ

ستیرا ناقدار «ناتالی پورتمن» ئیکه ژ وان کچین گلهک چالاکي ههین دبواری سینهمایی دا کو پتر دفتی دهرگههی را دهیته نیاسین. نفتی وی « ناتالی هرشلاگ» ه ل ((۱۹۸۱/۶/۹)) هاتیه ل سهر دونیایی ل ((اورشیلیم القدس)) ژبابهکی ئیسرائیله و دهیکهکا ئهمربکی ل وهلاتی ئیسرائیلی و ل سالآ (۱۹۸۸) چووینه وهلاتی ئهمربکا و ل ویری ئاکنجی دبن و ناسنامین ئیسرائیلی و ئهمربکا وهردگرن. بابی وی نوژداره یی تاییهتمند ب نهزوکیا زهلاما و نهخوشین تاییهت ب ویتفه و دهیکا وی ژی کابانیا مالی یه. ناقبری چوویه دناقا کارین سینهمایی دا ل سالآ «۱۹۹۴» ی و ئیکهم فلمی پشکداری تیدا کری ((aka The Professional)) یه و ژ وی دهمی وهره تا نوکه یا بهردهوامه و دقان دهمان دا شیایه چهندین خهلاتین ناقدار یین جیهانی ب دهست خو بیخیت ژ بهر کاری وی یی نهکتیف دناقا سینهمایی دا و ژ وان ژی ((خهلاتی ئوسکار وهرگریه وهک باشترین نهکتهرا سهرهکی و خهلاتی گولدن گلوب دوو جارا وهرگریه وهک باشترین نهکتهر و خهلاتی تهپا زیری دفلمی (closer) دا ل سالآ ۲۰۰۵)) و چهندین خهلاتین دی. پورتمن تا نوکه بتر ژ (۲۵) فلمین سینهمایی و یین تهلهفزوننی بهشداری تیدا کریه و ل سالآ (۲۰۱۰) ی دفلمی (black swan) دا ب رولی نینا یی سهرکهفتنهکا مهزن وهرگرت ل ئهمربکا ب تاییهت.

ها.. لاوی چارده سالی تو دگه ل کچکا د ناخقی!

virus

دی بلا نوکه زینا وی ژبن گوھی من بیچیت

facebook.com

SILAV

Hjmar 63 Tîmçeta 2011

Kovareka heyvane ya rewşenbîrî gîştîye li Amédîyê derdikevît

